

ISTORIA CÂMPULUNGULUI, PRIMA REZIDENTĂ a RUMÂNIEI

de

C. D. ABRATESCU.

BOGDAN.

Imprimeria tuturor Ferăntăut Om.

1856.

ISTORIA CÂMPULUNGULUI,

PRIMA REZIDENTĂ a RUMÂNIEI

de

C. D. ARIEȚESCU.

BUCURESTI.

Imprimeria Tăz Ferumâna Om.

1856.

Орі къте есемплярө нө вор авеа сюскріпівра
төрғлбѣт, вор фі kontestate дұпъ леді.

PARTEA II.

Vox populi, vox Dei.

CAPITOLU VII.

Kâmpulungul sub Printii Fanariotii.

De la 1716 pînă la 1821 România întreagă, prîn ștormare și Comtul pe lîberă de săbă Carpații, prelungit Kămpulungul, situat în vînăuul găveriului de atunci.

Gospodarul apendind tropile moldo-române la Statul său, iar creșterele și conștiințele săi apendind și el de la Gospodarul Țărănești, totuși, de la Domn pînă la Logovețel, se năvăia că skoate capetele și șasăra, astăzi din spinarea Țărănești, cîte și a boerului, a neguțătorului, și a meseriașului: de la acheteșia, că răngără și că fănică; dela achela, că pînă și că bătăcă. Shi totuși îngîndeau lacrimatele intre-askans! Cîtei timideții țării era desfăinătă, cetețile de apărare dărimea, și boerii, parțe fănică, parțe șchișii, parțe țăpicii, parțe șărăciile și esilașii; iar cei își fănică, totuși sălăuți ai celor din Fanari: ministri și dîvanii că tîla Gospodarilor de atunci.¹⁾

¹⁾ Bommă arăta, într-o broșură ad hoc, soarta acestor doar țări și domnișea fatală a Fanariocilor.

Ла лепра фанаріотікъ съ адъога, din cînd în кънд, флацеллъ резбеллер интре Австро-Русия ші Ресия д'опарте ші Търчія де айтъ пате; апої, револтеле Пашілор де лінгъ Дѣпъре, ал кърова театръ, ка-ші ал кампанійдр басстро-рэсе-търче, ераѣ Молдава ші цара -Ромъніеaskъ. Даپъ резбелле венеа чвта, фоаметеа, епізоотія, тіфозы, ш.ч.л., кари зе-чівіаѣ інфорѣніаѣл ачеалъ цупоръ, а кървіа esistіюцъ, дела 105 інкоа, а fost ын шірѣлекврматъ de съфферінде de tot фелвл!

Ла орі че резбеллъ интре мареле пътері венеа къ Молдо-Ромънія, ла орі че револтъ а Пашілор, ла орі че імповъраре а Гъбернълъ, Къмпълън-бъл simdeя контра ісбіре, къ тоате дрентъріле ші прі-вілецеле лъї: къчі кіар кънд Капії църеї лъвъ съвъ скѣ-тъл лор ачеалъ коммунъ, тішкаці de stepпічніеа ей матеріалъ, съвалтерній інсъ, клерічі ші мірені, indi-чені ші stpeinі, stълпій коммунеї кіар (Жъдецъл къ Піргарії) тоці депръдаѣ дрентъріле ші прівецеце Коммунеї, ші кънд Епістатаѣл орі Жъдецъл, саѣ de пістъ, саѣ de іnteresъ, саѣ de sentimentъ, ны інгъдіаѣл пе функціонарії Фіскълъ орі аї Трапълъ съ аеъсесе, а-тънчі інтра ла тіжлокъ ministъръ, ші, пе съвъ тінъ, stopчеса пънга Коммунеї къ кіар міна Епістатаѣл орі а Жъдецълъ. Корръпція ера атънчі організаѣ sistematik: үпъл авса тредвінцъ de спріжінъл челмъ лалт, пентръ esislenцъ, лініште, шaintаре ші інаваціре.

Даپъ фіе-каре резбеллъ, саѣ даپъ інкеореа пъчій, венеаѣ аппровісіонъріле пентръ четъціле търчешті да пе лінгъ Дѣпъре, репарареа пріш подvezі але четъцілор дъръмате de бомъеле рэссо-австро-іаче, ші dapea de матеріалърі тредвінчоасе пентръ ачелле репарърі.

Де ачі, ныъ контрівхій, тълт шаї грелле ші үнерале, de карі пічі прівецеіаџій тошнені (неапорі, постелпічі, преодї) ны ераѣ скѣтіді: къчі, пе лінгъ кар-

реле къз бой саъз къз каъз че d'idea ѹп подвадъ, ераъ ѹндатораці а тарде ші sinigapri ка прівігеторі, къз карре de transportaprі, de продвкте ші de материалпрі, шезънд кътє о лвігъ ші доъ депъртаці de ветреле лор.

Інсъ зарчіца чеа таре къдеа пътна пе spinarea бірніквлігі, каре, слеітк дъ бапі in timпвл ресбеллелор, se bindea пе sine, ѹп секолвл XIX, къз фатіліе къз tot, ка ші тошій лві ѹп секолії XV ші ал XVI¹⁾)

Ардея орашвлі Кътплвлігъ.

Неконтенителе лвіте але Пордії къ Russia ші къ Австрия, ѹп кврсвл секолвлі XVIII ші XIX, лъзаръ ѹп үрна лор рвіне ші miserie in Прінципателе Даннбіене, театрвл тэтвлор ресбеллелор din 1711, 1737, 1774, 1788, 1806, 1821, 1828, 1849; ачестеа съръчіръ ші despopвларъ ші Кътплвлігъ, каре, ла 1737 ші ла 1788 тай къ seашъ, фѣ префъктъ ѹп чепъше, ші локвіторії лві импръштіаці ка пай de поѣрпіке.

Ла 1736 Австрия deskide ресбеллів Пордії, пентрв къ Австрия черьоссе Пордії Прінципателе Даннбіене пентрв шіжлочіреа do a үппъчіві ea пе Russia къ Тэрчія; de ші армее австриаче пе фරъ d'astъ datъ фе-

¹⁾Пробъ, Offisial лvі Карапеа, din 1813, Ian. 27, пріи каре sinigapri аратъ къ, „ ѹп бремеа trekytei Resimpricé (1806 –1812) тұлдір цъ- „pani se dideserъ пе sine ші фаммілліде лор розі яа пропріетарі, „пентру шата тұлтор небоѣ че ераъ пусе пе грумазул лор, де „ачесеа поруничип бөз, църапылор, қа тоці каре syntecі intre үпп- „шунеге пе ла упні алці, орі църапі, орі копи лор, съ гымънечі „слободзі ші скъпаці din stъпнікіеа ачелмор кътпліді кътп- „рзаторі, nefindatorыndy-бъ съ даці ла пимпна din ei, бері de че „treantъ ая фі, шічі тѣкар ви бапі пентру слобозения foastre: „fiind къ пимені ну а абыт බолічие съ күтпеге intre robire лор- „күтіорі d ай ачештей църі.“

річіте, інсъ Цара tot sффері din инбасіонеа ачеаста¹⁾; ті пріп 8ртаре, Кътпвлыпгыл ны маї пыцінъ.

Ла 1737 Іюне 29, in тімпвл сборылві Sънт-
лаві Іліе, пе кінд твлці Търчі пегвдъторі ші тілітарі se
афлаш ла ачестх сборх, вп тікх корпх de оштире аз-
стриакъ, съб команда 8пгі колопеллх, ковоаръ ін Кът-
пвлыпгыл, пе ла вата Драгославелі; тъчелльреште пе
тоуї Търчій афлаці ін сборх ші ін Орашъ, ші se інть-
реште in інтрэ тэрілор monastipії, ка інтр'о четате.
Търчій афлаці ін царь алеаргъ ла штіреа ачеаста; ші
інвінгънд пе Немці къ пытърал, дах фокх ші monas-
tipії ші орашвлві інтрегъ, інкът, зіче кроніка, а арсх
къ таре гроазъ. Търчій інкріминаръ пе Кътпвл-
лыпгыл ка комплічі ай Немцілор, ші пе твлці ін пыз-
серъ съб забіе,²⁾

„Astfel, fiind Domn atunci Ioan Kostandin (III)
„Маврокордатх, iap Mitropolită fiind Kip Штефан (II)
„a trimis Măria Sa, la leațul 7246 (1738) Октом-
„вріе 20, къ порвпкъ інпърътешкъ, ne Radă Брытъ-
„шанх, вел-Арташъ, ші по Шербанх Гречеанх, ші пе
„Kostandin Lăpușeanh, полковнікъл de Тірговіште, ін-
„презиъ ші къ твлці слвжіторі, de ах сфферріматх тоате
„zidirile тъпъстірії іні кіліліе дыпріп прецихрѣ; ші
„s'a predat тъпъстіреа atăt de odoare кът ші де чел-
„ле тішкътоаре ші петішкътоаре; fiind егзменъ Ва-
„sile Ieromonax Цебелеа; ші іnsпyіtпtпdзse Sfîn-
щia Sa, а тракт къ Немцій ін цара Ծпгврещкъ, къ
твлці din Францашії Кътпвлыпгыл³⁾.

„Ші s'a преіnnoit Sf. Monastire de пъринтеле
„Nikodimă, пъставнікъл Sf. monastipії, ла leațul 7269

¹⁾ Bezzii Manualeul de Istorie Румънъ, de D. Аарон

²⁾ Tot la 1736 s'a arsh un падатул domneskă din Тірговіште

³⁾ Аїчі limesek doz пауме in kondika тъпъстірії

(1761). Mărtie 15, în ziua aceea domnul Ioan Skarlată Giță BB. (V).¹⁾

„Brez o cîndă -va ană, spusă bătrînnii, orașul făzăstii: parte din orășană Făcărești împăra Neamănească, parte prîvețiră prin țara Rămănească și Moldova, iar cei săraci rămaseră ne lovi.“

Că întreprinderea Călătoriștilor la veacul secolului XVIII este, ei adăsăseră că dinăuntru Români de la satul ce unde se adăpostiseră, și că totuși se pasaseră și ridică Călătoriștii din ceață, că lemnul din păduriile transilvanei Orașulă.

Dată președintelea comitetului să a ordinei în cadrul, covoară din Transilvania fruntașii Călătoriștii, (Preoți, Postelnică, etc.²⁾)

La 1788 iar treckără Nemții în Zară, șeferind să atingă Călătoriștii înainte de la dinăuntru. Săi atingă se apaseră o vîlătate de casă, între care și cătăra biserici, și skitul Mărculementului (Flămîndă), cămăsătă vedeau la locul său.

Oră cămăsătă posădării săale, Călătoriștii și a fost înainte mai ferită, de către orașul din Rămănești și, de treptele rezistență ale rezistențelor Porții că vechiul ei, ale revoltenilor Pașilor, și ale boalilor epidemice. Însă, în parte săi indirect, tot sămădea săi elă contra încăpere a acestor sfârșită politice și flacăre cerșetă.

Călătoriștii făzăstii mai că seama, în cărăbul secolului XVIII, adăpostea înălțator țărăni călători ce

¹⁾ Bezī Kondiția monastirii Călătoriștii, în formă de pomelnic, la pagina 40. Atunci s-a reparaat un turul monastirii, că se băsesc de cătăra Nemților la 1737, și de adăpostea Rămăneștilor, de la 1633 până la 1831, la mulți frații și nebuni, ascunzând ei aci abigenile lor între unii și adănci, care să astupă în trecură anii.

²⁾ Ca tot de atunci, ei sunt cei deținători la furgă, și cei din urmă la întreprindere, iar fiind plăgători, care are numai bătele și solda să devină cu sydoarea de sănătate, răspunse bătrâna în batere.

еміграція къ гръміада въ Търчіа, din каква гремелор импозіції але Domnіlor фанаріоці, ші а твлтор пъпътвірі din партеа креатрелор лор; къи ші адъпостъл твлтор боері ші негацьторі, фагіці din Бакрещі ші Краюа de фріка Чівтей ші а Търчілор.

Ast-фел, ла 1733, ла 1743, 1768, ла 1802, 1806, 1821, Румънії, каре de фріка лві Шаваноглав, каре de a Немцілор, каре de Чівтъ, каре de гремелое импозіції, еміграція къ гръміада въ Търчіа, чей сърачі; чей таі аванді, въ Кътплънгъ, въ Брашовѣ ші въ Sibії; іар парте din църані ші din вагабонзії din капіталъ, инхъїтъндъ-се къте доъ-зечі ші треї-зечі, въплеадъ кодрії (de карі ера плінъ Румънія п'атънчі), depadінд аверіле тътровер, Фъръ dinstinkціе, stopкънд пънъ ла влтіма пара къ твичі інфіорътоаре: воіад а реаліза Егалітата, къ тіжлоаче барбаре.

Însъ първай din Румънія ші Молдова еміграція Румънії въ Transilvania, чі ші de ачі ковораціи даръ колонії інтреції de Румънії, аллангажі din дара лор de твлте невої.

Ast-фел, ла 1785, въ ріна революція лві Хора ші Клошкі, твлді din Румънії din Apdealъ, інвінші de трепеле астлріаче (ла 28 Фебр. 1785) еміграція въ satеле тштено а ле Румъніе¹⁾, ші прін земаре ші въ Кътплънгъ, пе тошіа орашвлъ; еї se інвоіръ къ Капії Коммунеї d'атънчі а да пе tot азъл къте 40 балі (13 пар. ші впід балі) de фіе-че individъ²⁾.

Ast-фел, ла 1806, твлді Румънії Oltenі ші Ardeleanі веніръ а se ашеца въ Măschеллъ ші пе тошіа орашвлъ, ка кълкаші; вни din ачестия, інкваскрайндъ-се

¹⁾ De ачеса будем atîtea sate въ Măschellъ ші alte јудеце мунтене къ пуншреа de ծлгурені, с. е. Берібоешти-Унгурені, etc, къчі ast-фел пунмеск Muntenei не фракії лор Ardeleanі, din каква кондокуриї лор къ Унгурі ачеса sekoli

²⁾ Картеа Іспръбнікатлъ, din 1806, Ianuarie 2.

кă тошненй, девеніръ тошненй ей-інсвай ші пърташі
ла венітэріле Коштнелор; іар алдій din ей, nessиъ-
раці de клакъ 30 de ani, se фъкбръ тошненй кă во-
інда тъкыть а пропріетарілор ші а тошненілор.

Dintre emigratii cari, in differite timpuri,
se adunostiră în Comunitatea noastră, cei aduși de
Къмпваленціи да 1742, în urma arderii ші пыстіїи
орашылві де да 1737, se identificării кă тошненій,
атъ din каса инвестірій съпцелві, кът ші din каса
osпиталітъцій ші ажторалві че Къмпеній dideserъ Към-
пваленцілор intre 1737 ші 1742, кът а цинт адікъ
емігратара зпора прін дифферите пърді а ле Принци-
пателор ші а ле Бъковінеј ші Молдовеј.

Къtre 1766, sъбт Александру VI Гика VI, se
преунесе въ Къмпваленгъ счена de sъб Matei, de la
1633, despre care am vorbit în Partea I, Capit VI.
Pe de o parte, първій фагарілор іші реклами ла гъ-
вернъ копій лор; pe de alta, пропріетарій іші реклами
ші ей кълкашій лор, карі ераш флоареа satelor:
къчі інвестрацілві ші бърмалві нъ ле венеа ѕ а'ші лъса
kasa ші холда, ші а'ші кърра кă ей nebasta ші ко-
пілвл fн alte пърді, d'ap fi fost d'o mie de op' шай
авантажioase de кът ачеллеа зnde se афлайд.

Гика VI opdonnъ Жадецилві d'atunci din Към-
пваленгъ а інапоia пе фагарій din diffferite timpuri; ші
Къмпваленцій роагъ по Domnitord a'ші лъса зnde se
афль, fiind іncorporaціи кă dъншій de atîdea an, fiind
зпіці прін легъмінеле съпцелві, fiind familiishi, ші
плѣnd Bistiepiei toate sarcinile пъсе asupra контри-
багілор; ші termina ѕ ей пеіція лор кă ачесте ворбе,
ка ші тоший лор din timpul лоі Matei, къ, „ronind
„din ораш пе цінерій, пе кътнацій ші пе копій по-
шірій de sъффлел, орашвл se ва snarце, апакъnd фіе-
„каре інкотро ва ведеа кă окій.“

Pe de o parte, Гика VI fiind sunt Domnul bunul

ші інщеллентъ, пе de алта, лвънд іn консiderаціe воин-
ца ынъ орашъ іntperъ, дъ ынъ христовъ аsemenea хри-
совълвълъ Mateiъ din 25 Maptie 1633. Ачестъ хри-
совъ s'a репъss, фінд къ пo фігуреazъ пічі іn пънза
христоавелор Кътцвлвпглълъ, пічі іntre челле лалте; дар
memoria ачестеї фане s'a консерват п'єпъ азі de lpa-
diçie; ба інкъ s'a ші іnsemnat de ыпї бътріпі къро-
ра ле плъчеа а nota аsemenea акте іntepesante¹⁾.

Кътцвлвпглълъ съб Маврокордатъ III.

Ачестъ Domnъ фанаріотъ а оккапат тропъл Ры-
пъніеї іn шase ріndэрі; іn domnia a треea (1735—
1741) а іntpodss іn царъ твлте реформе, към ші іn
domnia а патра (1744—1748²⁾).

Елълъ а скытіt пе преодї de контрівзїї; а пъs
тъпъстіріle съб прівігереа Statълъ, лвіndъ-ле зоко-
теа-лъ de веніtэрі ші келтвелъ, ші prisosъl іntrebъ-
іnцъндълъ ла скоале ші ла інгріжіреа de фете ор-
фане; а іntokmt боеріле попорълъ, Neamэрі³⁾, Ма-
зілъ⁴⁾, Hostелнічі⁵⁾ пентръ тъпгъереа боерілор скъ-
пътаци; а лібератъ църаній че ераш склаві саš іоваци
пе тошиле боерілор, desпътвind пе ачештия къ скы-

¹⁾ Bezі Nota A

²⁾ Bezі Manуалъ de Istorie ad D-лүї Ф Аарон.

³⁾ Боері скъпътаци, добедиці дунълъ бекімеа neamулълъ лор чедлті по-
бидъ. (Рег. Орг. seksia 4 Art 8)

⁴⁾ Боері къ ръспундере de taksъ, іnsъ skyutъ de потбезі, бътвае ші
іnkisoare, іаг чедле лалте sarcinі pyrtіndy-ле ка ші църапул, А-
честа se da чедлор че фъчеваш serбіци чівіde Domnulълъ ші Statулъ.

⁵⁾ Босері basatъ пе serбіци militare, діnt're ачештия se rekrytъ іn ур-
тъ rammyra Lipkaniлор, іn serбіцил Domnulъл, qendarmi аї
Sekretariatuлъ. (Р. Орг. Art. 82)

тепічій ші кв поспілічій, шчл; іnsъ toate acestea кв скопѣ политікѣ.

Săb Domnia лві d'a патра, Коммюна юші пре-
іnnoește хrіsoavale, традақъnd пе челле сърбешті ѯn
літва националь, ші аштериіndă-le пе тоате пе о пън-
зъ таре, спре а фі ферите de dintele Timпвлвї, квт
ам арътат ла Партеа I.

Скоала фундатъ de соціа лві Мірчеа II a Ѳ-
флоріtъ săb Маврокордат, търпindă-se заларівъ про-
фессорвлвї, аккордъндvi-se ші алте бенефіче din каса
Mitropoliei.

Елв а ſntocmit печетлвіtвріle: кърді de
ла Bistiepie date la mіna фіе-кърві контрівавілв пеп-
тръ ſігранца фісквлвї ші а ұзрапвлвї, каре пътев
адесеа de кътє доъ ші треї орі контрівщіa sa, че in-
tira ѩn пынга фундіонарілор.

În fine, Коммюна ноастръ ѩncepз a ръсвфа
ші a ѩnsъfledi săbт achesă Domnъ, адъогъndă'ші atъt
локвіtorії зечівіu de evenementul de la 1737, квт ші
аверіле, depadate de Түрчі, de Гречі ші de Гречіці,
карі ѩncepзsсеръ a se аръта ѩn Коммюнъ ші a se ат-
местека ѩn требіле еї, кв дрентвл челлвї та
тапе.

Іспръвнікатъл.

Fiind къ Іспръвнікатъл, ѩn timпвл Фанаріоу-
лор, sta ѩn stpіnse релациї кв Епістъsia ші кв Жъде-
дія, ам крezst de datopie, пептв лвтішареа sъжетв-
лвї че тратъm, стъ дѣт лекторілор поштрій o idee ре-
педе de attrівціїле лві ші de персоннацівл че'лв ком-
піпcea.

Înainte de 1700, Жъдеделе Румъніеї ераj

къртвите де къте ѝн капъ нэмитъ Піркълавъ, каре се аллеџеа де ministre динре фамилліле челле тарі боерешій, ші се інтъреа де Domъ; сөб Фанаріоці, Піркълавъл се скімбъ ін доі Ісправічі, впвл грекъ, алғалъ Рымънъ, қраші аміndoі din фамилліле де проприенда; іар Піркълавъл рътассе ка франшаш ал satвлъй, ай кървіа коллеци ны се нэміа, ка азі, Аллеші саъ Депутаті, чи Каїта камі.

Ісправікъл къ рапгул ші къ вірста маі таре пресіда ін трівнапалъл ad hoc, ші іскълеа¹⁾ актеле прівітоаре ла алтірівніле Іспръвнікаевлъй.

Іn іспръвічіе өраш концептрапе Поліція, Administрация ші Жудекъторія.

Ера ші Ісправікъл de stpeinі: жудекъторыл тұтупор stpeinілор, де орі-че націе, афлауі іn жадеде ші іn ораше.

Локалъ фіксъ пентръ черчетареа казелор администрівіе ші жудечіаре ны авеа іспръвнікаетъл: ісправічій жудека, пе рънд іn казеле лор респектіве.

Афаръ де ісправічі, маі өра ші жудекъторыл, че корръєспонде къ схп леатъл трівнапалор de astъzі; еллъ ля парте ла деліверацій, ші sхетіnsemна ші еллъ актеле компетенте sхпт іскъліт 8ра боерілор ісправічі.

Апоі өра Гръттіч іі ісправічілор: піште поліцаі ші sekretarі intіmі ай ачеллора.

Апоі өра Kondіkarъл, каре корръєспонде къ греффіеръл de азі.

Апоі өра ZaraФъл (sekretarъл), іnsърчінатъ къ kontabilitatea Zъръфіеі.

Іn фіне, доі Логофеді ай Zъръфісі.

Kondіkarъл se opіndzia de Логофедіа цуреі de sxs; ZараФъл, de Bistiepie; логофеді, de ZараФъл.

¹⁾ Bezі Bokabуларыл лті Едіад ла борба іскзліре

Апої ера ё запчії ші въ та фії де пла-
їспрї, карі се аллеңеа ё ші се интъриа ё де ісправнічі,
стінд с8бт askвлтареа лор diректъ¹⁾.

Апої ера ё полковнічі де потеръ, че
корръсп8ндъ к8 kommandipп de доровандъ: къте үпвл
де фіе-че ж8деңдъ; iap attrівгділе лор ера ё ааллон-
га пе фъкъторій де релле пі а глові пе ф8рі. Еі а-
тірна ё de Sп8търие са ё de Хътъніе.

De фіе-каре пласъ ера ё дої запчії, din кари
үпвл п8тмай ера fnsърчинатъ к8 stpінцереа бапілор ка-
пітадіеі; iap attrівгділе лор ера ё intоктмай ка алле
S8бт-Administpatорілор de astъзі.

În Tірговіште, în memorія ачештії векі капі-
тале, s'a konсерватъ, п8пъ ла Регламентъ, полков-
нічіа де търгъ, fnsърчинатъ к8 stрежвіреа de поап-
теа ші к8 прівегереа а88пра fndestвлърій aptіколілор
de ънтъеа тре8віпцъ. Avea gros8л eї (fнkіsoареа), ші
i se вътіа metерханеаoa seapa ші dіmіneаца. Ачест
полковнік se opіnd8ia d'a dрептъл de кътре Domnie,
ші koppesп8ндe к8 Ага (поліцаівл) ші к8 prezidentъл
magістрат8л8й.

Маї ера ші Полковнік8л de Zъвоі8, ал-
ле кърві attrівгдій ера ё tot ка алле полковнік8л8й de
ж8деңдъ, fnsъ п8тмай în черкъл пльшій pespektіve; а-
фаръ кънд avea съ аллонце вр'о чеатъ де ф8рі: at8пчі
елл8 intpa ші fn алтъ пласъ stpeinъ.

Маї ера ё Ватешії de скелле, п8нтр8 вата-
търф8рілор. П8пъ ла Регламентъ, esportaція віте-
лор ші а череалелор ера опріть, lіберънд8-se, d8пе
opdin8л domnesкъ, п8тмай п8нтр8 Т8рчіа; к8 toate къ-
цара ера plіnъ de neг8цъторі Т8рчі, че stpінцеа ё о къ-
т8діме таpe de 8нtъ, mіere, віte, ліnъ, шчл. п8нтр8
I. Пoартъ.

¹⁾ Bezі Nota B.

Маі єра ёші ватешії де жадеge, (taksi-zapř) че лваж їn арендъ de ла гвериј вата тутрор продактелор ші а вітелор. Ачеаста se үрта прітъвара, ла Апріліе ші Маіш, ші іарна, de ла Septembrie пъти юла Іанзаріе. Ватешії оріндзіа ѡерчетьторі, кари контрола ѡакрареа діжтарілор ші а оерілор; ші de афлаж din партеа лор тъпкъторії (августрі), саё тъпкъірі din партеа локвіторілор, se звукніа ё, чеі d'ъпкъіш, юла інтоарчереа інаюі а ѡакрарілор фурате, іар чеі d'ал доілеа, ла плата індоіт а обіектелор askunse; ші тоате, юл фолозвл Ватешівл.

Taksa въміє о determina Domnul к8 ministrii юї.

Іспръвнічіа авеа юл сервіціл юї кїте 25 служиторі (доробаші) пе фіе-каре зъпкътінъ, к8 кїте доі чеаюші (къпрапі); іар Запчівл, кїте 10 служиторі пе зъпкътінъ ші ѹп чеаюш. Намървл Потерашілор ера нехочірът.

Саларівл функціонарілор din секолы XVIII ера фуарте неінсемнат: ісправніквл авеа de ла 200—300 лей пе лвпъ; kondікарвл ші зарафвл, de ла 100—150 лей пе лвпъ; гръмтътіквл, зечівеала гросвл¹⁾ ші олеафъ de ла 25—50; іар логофедії, de ла 10—20 лей. Да 1822 с'а фъкт ісправнічілор саларів de 500 лей пе лвпъ.

Запчівл авеа 15 лей пе лвпъ.

Кам паттеа dap тръї бієдї оamenї к8 піште ап-пунтаменте аша de modeste? Ба інкъ фъчеа ѡ totвл ка съ капете о злужбвліцъ кїт de тікъ.

Авеа ѡечівеала datорілор імплініте, глоабе, гросърітірі, веніцвл апафоралелор, ал зборхрілор, ал орі-че фел de порвичі іспръвнічешті ші запчіешті²⁾

¹⁾. Kare se урка унорі nestе о mie de леі пе лвпъ

²⁾. Trei ani de кіберніса дѣ era destul ka съ'ші асигуре ти злуж-
фа ѡакрорул фамилиє ші ал копилор, ші съ пілтіаскъ тоате ді-
аторілор, ба съ'ші skoацъ ші баші ку кари кумпъра ѡлужбуліца.
Че бреміл атунчі strінчесаі баші албі пентру зіде пегрел Atunчі
ера ѡеактл de аорь ал постри! Вай de копи поштри! зичеа
ти бътреюш.

Ші тоате ачестеа, din spînarea дърапвлъї!

Ші кънд ар фі фост нѣтай ліпіторіе індішне! дар челле stpeine і съцеаѣ юі прадішл сънде че 'ї таї лъсаѣ ачеллеа!

Афаръ de функціонарій че възврът, ші алдїй че нѣ'ї патэрът юшіра ачі, таї ерад юі чеї кратътори:

Бешлеага саѣ Забетъ (къртвіторъ), а кърхіа attrіевщіе ера прівегерea търбъторілор търчі юі о-пріреа авзъзрілор лор; емъ se іndestъла din sate de фъпъ, de орзъ юі фе лемпе; ші ачестеа, фіръ платъ, se юцеллеце.

Пентръ stpîнщереа ачестора ера ютърчінатъ та-
гасіеръ de кътре Bistiepie, дыпъ рекомандациа і-
правнічілор; афаръ de патръ лъпі (Маї, Іюн, Іюліе юі
Август), кънд каї търчештъ se пънеаѣ ла че аіръ (ла-
іарбъ).

Kiap ісправнікъл третвра de Бешлеага; къ атѣт
таї тълт църанвл!

Шедереа Бешлеці ера юи капіталеле жадеу-
лор, към юі а Несферілор лъї (soldadі търчі), қарі е-
секутаѣ ординеле салле.

Бешлеага пъзеа юна ординъ (!) пе ла біл-
чіврі, протецинд пе негацъторій търчі че stpîнщеаѣ въ-
тъл юі міереа пентръ Stamівлъ юі пентръ імперівлъ
Іхрікъ, саѣ пе чеї қарі віндеаѣ тарфъ de Царіград.
Фолосвл лъї атюнчі ера хаваетъл de ла вітє юі de
ла алте обіекте de тънкаре¹⁾.

Келтіала Забеділор коста пе Коммопъ, апъ
лесте апъ, de ла 150—300 лей. Ns ера destъл кел-
тіеліе ординаре юі estpaopdinare а ле Кътпвлъпн-
е-

¹⁾ La 1820 a benit юи Кътпвлъпнгъ, спре паза бунеї ордине а збо-
рудъї de ла 20 луле, упъ Кіркѣ-Serdarъ de ла Буккремт,
ку 50 пефери; юи абіа 'Л-а-ї урніт Кътпвлъпненій din орашк ку
20 галбені, 5 къпъціні de zaxars юи 10 oka қафеа

пілор, ін ачеї тимпі де съпце ші де лакръті, съ таң
іndoane ші лъкомія забеңілор !

Нұмаі 1824, кв репарарса ші кіріа локх-
іңдеі забеңілор ші а неферілор лаі, а келтіт Коттъпа
вр'о 200 лей; афаръ де пәтреңділ лор ші ал қайлор.

Бешлеага піпіеа satara пе фіе-че казапші
не фіе-че кошіл де ғоварпъ, пріп плътиші пріп пла-
іспі; іар ачеастъ тасъ ера арбітрапъ (de la sine), Фъ-
ръ воеа ші штіреа гүберпълі: ереа дрентіл съш, пеп-
тұрғ къ үінеа ғына ордіпъ іп sate ші ін ораве.

Ші іар satara пе фіе-че ғытіе ші пе tot кар-
рал кв поваръ, че ғытба пе дрентіл ғеллі таре (!).

Taksa казапелор ші а ғұмбылды дәпіе ла поверхні
се ғұмлінеа де бешлій, оамені д'аі Бешлеңій, ғрі-
міші пріп плътиші ғұр'адінс пептұрғ ачеаста. Ачештіа
треңевеад ші еі съ тръеaskъ ші съ se ғнаваңдеaskъ!..

Taksa ғыділор ші а қаррелор дө поваръ о
ғұмлінеад бешлій ашезаді ла ғреі ғадій пріпшіпале,
не дрентіл ғеллі таре. Іп Мәшчеллі, ғаділе ераш
ла Лівеzenій, ла Тіргұл деаңылды ші ла қапыл жаңдеңділі.

Маі ераш ші бейлекчій, (ғұпкдіоппарі аі Dom-
ілор ғапаріоці съб прівегереа Тұрчілор) але кърора
аттібевдій ераш зечініала оілор, плътіші оаеа дәпъ тасъ
леңіштъ де гүберпъ¹⁾ пептұрғ консистація Пордій. Дака
ғнисьта 500 оі, ғокмеад пъзиторі Рұтъпі дө ле kondычевеад
іп Тұрчіа, квт ші къіпі де пазъ, ші бербечі пептұрғ
пръсілъ.

„Ромъния, а zis Vaillant, е о масъ пліпъ кв бү-
каде ші кв ғыбадарі алмезе; каре квт віне, беа тъ-
пънкъ, шій ғын пле пынга, ші se дағе н'ачі ғноколо!“

Преа віне! Нұмаі d'ар плъті stpeinii кв рекв-
новтінца !

¹⁾ Ворбъ съ фіе daka оаеа ғъчеса 10 леі, еі о плътеаз ку б.

EPISTĀSIA.

De la 1716 пънъ ла 1750, Кътпългненій се гъвернаръ tot de жадеу амеші дін сънъл лор, Фъръ вре ѿ amnestikъ direktsъ ал вре ѿнї функціонаръ дом-нескѣ саъ d'аі statutъ.

Данъ sistema de atunich, d'a коррътпе ші а съръчі пе Рътълъ, ка съ'л поаътъ таі 8-шор събжъга, гъвернъl instiitъ ші in Кътпългнгъ о нюоъ авторitate, идомітъ epistъsia. Бътрапій zikд къ fnsasії боерій кафтанії, аиезацї in Компания in секо-лъл XVIII, ар фі черът ла гъвернъl инокніреа ачеатеі нюоъ авторітъгі: съб къвънікъ къ se derpadъ шиште боері кафтанії de Domnіe а фі жадекацї de жадеу плесеені; ачеатъ функціе insъ ера о консеквіцъ а рециталъ de atunich, de натра лъл сполиаторъ ші коррътпоръ.

Atlpіевціло epistatълъ ераъ:

А жадека пе боерій кафтанії ші пе stpeinій не-гъдъторі ші компаніи дін Кътпългнгъ; а регла ші а контрола аиалоціїле пксе de жадеу пе четьдері пеп-ръ takse ші datopіl а ле Коитпнпеі; ші а фаче об-серваций жадеулор пептъръ neorіndъеліле лор, реклa-тънд ла гъвернъl kontra лор.

Epistatъл, in fine, ера контролорълъ ші ажато-ръл жадеулълъ¹⁾.

Елълъ се аллецаа de Postelničъл чедлъ тааре (Секретаръл Statatъл), ші se intъrea de Domnі.

On epistatъ пктеа фі tots d'odaatъ ші ісправнікъ, към а stat боеръл Гъліано дъпъ 1821, ші stpeinъ, към а fost боеръл Христаке Гречеанъл.

¹⁾. Possedътъ акте de orfndvirea Epistatълор ші а жадеулор dintre 1822—1831. Doritorul ле пот бедеа да авторъл ачеатъ Istoriі.

Еллă авеа ып скрииторă, ка ажăторă; ши дој слъжиторă, ка есекиторă ай опдинеслор салле.

Саларівл съѣ ера зечіяла din toate, deosebit de alte абъеторă, карि toate формаă о sâmnă destăl de рътендъ ші grassъ.

Епока воерістмълві кафтанілă в Кътпълвнгъ дотеазъ кам дыре ла 1750.

Ачешті воері, веніді de aipea, ші, прін ынкваскрире, легау stpîns кă капій Комінгней noastре, девеніръ кă тімпъл піште іапічері, твлуктіль рецитмълві de atvпчі, че ле ынкврацеа рапачітатеа, intpіга, арбітрапістмъл. Еї формаă ып stată fn stată, ка Еврееї azî in Moldova; insъ, тай періклоши де кът ачештія.

Кътпълвнгълă, чедлă bestită пентръ впіреа четьценілор, твлуктіль streinілор кафтаніді, девені о ватръ de intpіші, de diskordій. Ера ынпърділă in доътавере (тарафьрі), diprішate de дој капї че тэрвърах лі піштеа Комінгней кă intpішеле ші ръпіріле лор; ni мені ны тай ера sinxр de авереа ші onoarea sa, ба пічі кіар de віадъ!

Sinxра лор окквацишне ера а шедеа ла та рабе (львіді лате), ашезате пе ла порціле лор; ачі, ръстэрнаші, а рідікъла ші a insvltă по тредкъторі, satirъпd тоате віртэділе kasnіче ші четьцене; ші ачешта, nепеденсій: къчі персоана лор ера sakръ ші in віолабіль, ка а іапічерілор¹⁾,

Ші Кътпълвнгені, парте сперіаці de твлтеле апъсърі, парте съръчіці de ресвелле ші incendіярі, парте капренеаці de лепра ачелор оамені ръї, парте konstъпені кă еї, парте bassalі ай лор, Кътпълвнгені тъчеаă saă тэртврах ынчет; кънд рідіка къте впвл фліперзл асъпра лор, ші келтвіа тоатъ авереа прін ждекъді, ка sъ'шій рекапете onoarea saă stapea аме-

¹⁾. Possedът о satirъ а боеглор Кътпълвнгені de упă Leordeană care deskrie morabүріле ачелор ынпій.

рінцате; пънъ ю капътъ, tot i an i ч е р в л ера d'asvпра, авънд тоете тіжлоачеле червте de ачеллв ресюнв пеп-трх ѣрігмфл съз.

Фіе-каре din ачештї кафтаніцї авса къте о про-
тесдїе tape ла Бъкрешї, юн пътєрса къріа kommittea
акт€ іллегале. Къ тоате astea, кънд attaka eї Ком-
тнна, ера gonit din sънвл eї¹⁾; iap кънд attaka вре 8нъ
веліш юерв, саѣ юервл веліш юшї ръсевна singр, саѣ
отвл domneskв il рїдїка юн феарре шї ю вѣтчї, шї
Bodъ пънea de'л вѣтcea ла Фаллангъ, ла капвл скъррї
domnештї, саѣ юн вѣтcea singр Bodъ къ вѣтчїанвл, пънъ
il лъса морв.

JUDECIA.

Бърцесia din каре se аллеџеаѣ жъдециї ф8 шї
еа капрешаѣ, парт€ de юерїи кафтаніцї, парт€ de
Функционарї Тропвлвї шї ai Statvlvї.

Жъдециї шї Піргарї, юнре 1750—1821, път таї
ереаѣ ачеї ѣрівнї de odinioаръ, юнфокадї апъръторї
ai onnoареї шї аверїи Кътпвлвнценілор; чї піште ін-
струменте але Епістѣдїеї шї Іспръвнічї, жъкъріа чел-
лвї таї tape шї таї фінв; піште лвпї юн піеї de ої.

Аллеџерїле Жъдецилор ераѣ tot d'авна ѣвлбъ-
рате шї sънцерате de партїдвл Skeenілор, алоатвл ін-
трапелор юерештї; adesea ціганії кафтаніцілор ажътаѣ
партїдвлвї skeeanѣ а 8тмі шї а юнфрїнце печеллв ро-
тънв. De аїчї вине тървъчёала de оаменї, че
се фъчea впеорї юн піада жъдецилвї, шї кіар пе
stpadеле Оранжвлвї; atвпчї intервенеа пътереа арматъ
а іспръвнікатвлвї, каре 8тплеа гросвл къ заверрї
skeenї.

^{1).} Possedѣм унѣ ũnskrisv, ka o amendъ onorabідъ, din партea унѣ
юерв intrigant, ky data din 1820 Август 6.

Кънд се ънфънпла ънсъ съ оккапе скавпвл ждедици вре ып четьщоан онuestă, пътрансъ de denmitatea ші missiонса лай, атвнч челле доъ партide боерешї, іпемиче жэрата, іші dideaš піна спре а параліса, а шікана саъ а коміпромите не ѧчеллѣ трібнік, скольпд плебеа іn контра лай, ші пвіндьо не қалеа ждекъцї; дака трібнік ера оніш drentë, кабала se спърцса іn капвл іntрганцијор, ші плебеа desашъцїtъ demaska не твлевръторї, дънд atestate de ыни kondditъ mi de interpitate ждедолдї трігнфъторъ¹⁾.

Коммюна noastră, іn кърсă de 81 de anї, (1750-1831) ф8 іntр'о stape de апархie континдоъ, ыnde domnia drentëлл челлвї таї tape ші таї фінѣ, каре ера, se іndелече, функционаръ stpeinъ ші боеръ катфанитъ, ба ші кіар ждедвл ънсъши.

Съб пвіне de келтвел а ле орашвл 8ї, ждедвл рідика къ аналоџіе de ла контрівьабілї ыше тарї de вапї; іn фінѣ, ачештия, кътре 1770, se іnvoirъ іnскріпш къ ждедлї ка, пентръ тоато келтвеліле опдинаре а ле коміпънсї, съ dea еї ждедвл 8ї, не tot а-нвл, кътре о s8mтъ de ла 300—500 леї, (d8пъ tіппш ші іnпрежърър) іmpърцїtъ ne tetramіe (ла патръ лвпї) аналоџіsіtъ ne лвde саъ ne Ръпташї, ші іmpліnіtъ d'odatъ къ strінщераа вапілор капитадіе; іар кът пентръ келтвеліле фъкъте къ функционарї domneшї ші тврчешї, ші челле іn tіппш de ресбелле, ачеллеа съ ле пльтеaskъ Коммюна din kasa еї, іаръшї къ аналоџіе.

Ачеї вапї, de ла 300—500 леї, se пльтеаd de тошненї din ешбаліківл пръвълілор, ал Феръстраелор, а т скавпелор de карие ші ал кърчъмелор афлате ne тошіа Орашвлї; кът ші din вънзареа жірвлї din пъдлріле таңцілор орашвлї, ші din вънзареа лемн-

¹⁾ Possedѣмъ ун aktă de felul ачеста, афлату іn бібліотека тать-меї, къ туте alte хъртї интересante, півбітоаре да ысторія noastră.

лор де Фок орі де херъстрае din ачешті тұнгі; іар ліпса о імплінеа din пінга лор.

Кът пентрғ венітіл тұнцілор, інште de 1800, контрактеле де арендуіро але тұнцілор не спын къ ны се үрка ачесті веніті де кът de да 300—500 лей; іар ліпса пъпъ ла 600 лей о dideaş тошпеній din пінга лор, пепірғ плата хавастылай (плокопыл) Poste лінік 8 лей, каре se instituisse сінгэр, патроніз ал котындеи. Не ачесті патронація ғфордатіш іл плътіа віата коміппъ къ 600 лей, че и'алғаній предузвіащ кът 6000 лей de ază! Dar ін че sta оаре патронаціял тарелді постелнікі?

Іn ашырареа коміппіеі контра ғсэрпаторілор фреп-тірілор ші прівелецендор еї(!).

Къ че таі рънініеа юшпеній контріевзабілі, дака шышина тұнцілор о да Postemіквлай? дака венітіл кърчамелор, херъстраелор, штм, іл да жадеувлай?

Маі авеаў вій ла Вълені, ші карре прівелеценіа-те къ боі ші кәі¹⁾.

Dar къ ачесті венітірі se іншінпінаш контріевз-діліе директе ші indirekte, келтіеліе страподінапе фъкъте къ заңді ші қытбашірі, плокоанеле іспръвні-чешті ші постелнічесі, афаръ de челле домнешті.

Да певое Коміппіа алерга ла інпратынърі, къ къті 15 лей ла сынъ; dar плътіа neste 10 сағ 20 de анъ, сағ плътіа копій ші неподій лор²⁾.

¹⁾ Кіргизеріа era организація систематик ін Къниғұлынғу, алінды каші ей, бұтыншын іі, кътре кари se adresay doritорій; ші афаръ de прівелеценде арьлате да шағына 112, Партеа I, маі авеаў кіріп Къниғұлыншын іі прівелецені а addүче бағауы I domineskі de да Ұнпъре да Бұкәремі, Ат інtronarea domnului, сағ ал дүче да Сібіш иі да Брашои, да мазидіре Din піккаделе ғылудор, скімба-реа de Domne se фъчea, дака ну не tot аныл, да доіш інтрі анъ, регулат. Чеі маі авуыт кіріпі абеаў кътілі ші патрү карре къ кътілі 12 бол, иі адіпі de ді 10—20 кәі

²⁾ Інскріпеле Коміппіеі де іншірүмніке, din 1811, Іюні 5, иі 1811, Іюні 28

Кънд ітпрятъеторвд ера вр'ун кафтанітъ, къ інфляшъ ші несъціосъ, даторнічій лягъ пльтеаѣ рогвлат да терменъ, де фріка гроsсъл 8 лі а фалланцей.

Дар че ера гроsсъл?

Гроsсъл ера інкісоареа съю Фанаріоді; ші ера de дось фелврі: гроsсъл челлъ таре, ші челлъ тікъ; гроsсъл челлъ таре¹⁾ ера о касъ ларгъ, къ дось каттере, 8на пепірх appestangі, алта пепірх пъзіторі; каттера appeslaңділор ера інппітре de таре ка а къстоziлор, къ кітес-ва ферестрвіе de кътє о палть іn лъпцишіе ші лъціше, пе 8nde appestанці скотеаѣ тыйпіле de прійтіеаѣ леіmosina крештінілор піетоші (мілостіві). Ачі se інкідеаѣ крітіналій de фөрвд ші de оінторвд, ші даторнічій чеі греі, карі тоуі ачештіа шедеаѣ къ кътє 8п пічорвд іntр'ун бывштсанъ гроsъ гъврітъ. De ла бывштсанъл ачелла гроsъ, (de фабрікъ інкісітопіалъ) а лягат штіре ші інкісоареа чеа таре de гроsсъл челлъ таре, саѣ пвшкъріе.

Гроsсъл челлъ тікъ ера о інкісоаре іntр'ун вечію (8п фел де каттеръ-овъквръ) іn катыл de жосъ, къ о 8шъ пе 8nde іntpa appestантъл, къ о ватръ 8nde se інкълзеа, къ о тінъ de пае 8nde dormia, ші къ о ферестрвіе d'o палть (гріллатъ) үе 8nde прійтіа ляпіна; de талте орі ліпсеа ші ачса ферестрвіе, ші паціентъл прійтіа ляпіна 8тмаі kіnd іn скотеа съ прійтіеаскъ фалланга. Ачі se інкідеаѣ қалпабілій чеі 8шорі, пепірх віні коррекціонале, кът se зіче іш ліппбашіл жадекътопескъ.

Ачештіа ны саффереаѣ таріріл челлор de ла гроsсъл челлъ таре, авънд 8тмаі хеарреле de пічоаре, ші фіінд осицьтасій de әї лор, саѣ de піетатаеа фашілліеі епістъсевті опі жадедешті: къчі аін 8ітат а въ 8п8не

^{1).} Інкісоареа іn Қъспитұлұнғұ era, інainte de 1800, пе докалыл пръ-бъллілор de азі аде Domnului Гицъ Ағжешеану, іар дүпъ 180¹, пе докалыл 8nde е иуқул де лънгъ D. Чолапт.

къ гроsсsъл чеllъ тікъ ера іn крtea жdeцvлъ, орі а epistatvлъ, орі а ісправіквлъ, іn вре vп gіrlіch саg іn къtе o кавъ (півпідъ) pъrъsіtъ¹⁾.

Grosssъl dar еra pentrъ жvcekъtорі o віnъ groassъ de benitъ, таі аллеsъ іn timplu sборvріlor, ші къ okkasiонea іmpliniprій datoriilor partikvlarе shі pвdіche.

Dar жdeцvл іtai aveaă, pe ліngъ acestea, shі vepitvл lокvріlor bіserіch domneшtі (Bezі капіtolvl V).

Aceste lокvрі, къ фoартo пvjine sъnії²⁾, aрр-чvті shі прvвлі, (каrі plvteaă embatikій bіserіch domneшtі) dнpъ 1750 se sзvрparь ne nesimjito de жdeцvл, prіn pіrgarі; shі se detterp de zestre la fetele lor, saă se vіndvръ, saă singvръ eї лvаă folosvл (kіria) dнpъ ellе.

Ast-fel, s. e., Kostandin жdeцvл, Гіnса жdeцvл, Іорга шетrapvл, Nіcolaе грекvл, Apsenie жdeцvл, Seftep, Manta жdeцvл, shі алці жdeцvл, іn timplu жdeцvle D-lor, ъші tъnsvshirъ къtе vп netikъ din aceste lокalъ domneшkъ, destinaătв pentrъ лvрvpea stradei лvі Negrъ BB, shі pentrъ aжvторvл bіserіch domneшtі.

Преодії bіsсеrіch domneшtі reklamaparь la Гvverpъ kontra acestop akysskъ din partea pіrgarіlor shі жdeciлor, каrі, іn пvтеле Komvneї, sзvрpaă nішte дрепtвri che nв ereaă alle Komvneї.

Aleksandrъ Morzvъ, la 1800³⁾ opdonnъ ісправічіlor de Mvshchellъ kâ sъ alleagъ shі sъ лvтvреaskъ lокvріle domneшtі din Къtplvng; thi eї opvndveskъ pentrъ aceasta pe vіv: жdeцvл Georgе Bvzoianъ, ne Host. Stepie, shі ne логоf. Dvmitrake Гіока, ka din partea оraшvлъ; iap din partea іspрvвpіkатvлъ, ne лог. Iліe Bvльdyianъ, kondikarvл de atvпch al Ispрvвpіcіeї.

¹⁾. Фалапга o течет svb tъчere, fund конбінці kъ o kynoskъ чеl маі түлці, din espermivcъ, din avzire, оrі din bedere.

²⁾. Игъbълі тұtabіде

³⁾. A doa domnie,

Давър релация ачестора, фъкътъ ла фада локвляй, Іспр. вліїй рапорѣаръ ла Domn къ „оръшанїй, ѩн тим-„пъл ръстміріделор трѣкъте (1774 ші 1788) с'аѣ пас ѩн „сілнічіе де аѣ dat впеле din ачелле локврі къ кіріе „не ла негвцъторі de ш'аѣ фъкът пръвълїй по дънзеле, „ръшънд вісеріка istepisіль де ачеастъ тілъ domneas-„скъ; . . . ба ъпкъ с'аѣ ші фъкът stъпънї не ачелле „локврі; ші преодї вісерічї domneashї аѣ рекламат ла „Domn ші ѩнainto de ачеаста¹⁾“.

Къ тоате рекламъріле лор, преодї пв 'ші а-фларъ дрентата: къчї пропріетарї дъпъ локвл ачеста фінд негвцъторі, жвдедї ші тесеріашї, къштігах кавса къ греатата аорвлай.

Ла 1845, вінд Domnul Бібескъ ѩн Кътпвлвнг, тацитратъл пропагне пріпцвлай ка ачестъ локал съ ръ-тъє локъ ліверъ, центръ лърциреа stradei пріпчіпале. Бібескъ, афлънд къ ачестъ локалъ а fost локъ dom-neskъ, дървітъ вісерічї domneashї, ші вакриат ѩн вртъ de орошанї, къ дрепъл челлвї таї tape, opdonнъ ка ѩн віїторъ пічї вп пропріетаръ дъпъ ачестъ локалъ съ пв маѣ батъ пічї тъкар вп квіл ла пръвъліа sa, ка къ тімвл, ръпъндъсе барачеле ачеста, съ ръпъє ло-кавл ачелла ліверъ, ші къ модвл ачеста съ se лърцеа-скъ strada льї Негръ спро ѩнфрантвзедареа Кът-пвлвнглай.

Къці-ва негвцъторі fnsъ, карс'шї кавтъ пвтай фолосвл партіквларъ къ кіар пердеpeea бінелвї котънв, ініжлоchіръ ла Бібескъ, пріп-deпtатъл Машчелльлвї dø atvпчї, ка съ ръшъє ачеasta жос. . . Ast-фел ачеастъ тъssръ дреантъ ші ѩнделлсантъ, прівіоаре ла фоло-свл Компніней, къзх, ка аїтеа аїтеле!

Терпінвнг ачестъ капітолъ къ вртътоареле ре-флекціонї:

¹⁾ Позъедѣм тоате актеle attingьtoare de ачеастъ kestvne.

Ат възгѣ ла капіолвл III къ, дѣпъ хрісоввл аві Негрѣ, тошненій кътпльщеній авеаѣ фіе-каре пъртічіка са де локѣ, іn раіонвл орашвлвѣ, іn Мышчелле, ла Вълсій, ші пе тошіа орашвлвѣ; афаръ де тѣпці кари ераѣ д'а валина (ай тѣтвлор іn цеперѣ): фолозвл дѣпъ пъшвніеа єербѣ din ачеї тѣпці se інппърдеса de о потрівъ ла тоці, Фръцешле; саѣ съ пльтеа къ еллѣ хаваєвл Poste.шіквлвѣ, ка ып dapѣ din партеа інтрѣдѣ Коммунѣ¹⁾). Ат възгѣ ъпкъ къ ачеа пъртічікъ де локѣ, фіе вадѣ de тоаръ саѣ de херъстрѣѣ, фіе оградѣ къ прыпѣ, фіе ліваде de фънде, фіе делпіцѣ de віе, фіе локѣ de каѣ, фіе локѣ de гръдинѣ, ну ле изѣа інстрѣина пропріетарвл авѣ пічі ып квънт, пічі кіар пентрѣ даторії кътре Statѣ.

De аічі ьрненазъ:

Къ Коммуністмвл ла Ромънї, ка ші ла Romanї, а фоѣt некюноскѣѣ, фіind фіе-каре четьцѣа пѣ-пропріетарѣ;

Къ неінстрѣинареа пропріетцій а консерватѣ Коммунеі ші дрептэріле, ші лібертціле, ші institѹїле ей.

Съ desvoltѣм ачестеа.

I-i8. Дака Негрїй ші Мірчїй п'ар фі легат, къ хрісоаве тарї ші къ блестеме інфрікошътоаре, неінстрѣинареа пропріетцій коммунале, Кътпльвлвгл, іn ачеї timп de крісъ че'ї петрекврѣт, (інтрѣ 1716—1821) Кътпльвлвгл, зікѣ, ар фі ажнонѣ ып satѣ, ші локкіторїй авї, піште клькаши пе тошіа вр'влсї тънъстїрї саѣ а вре ынѣ stpeinѣ; саѣ o dzinѣ din're авѣцїи тошненї ар фі авѣt de клькаши кътре-ва зечітї de тошненї, але кърора пропріетцій ле ар фі въндѣт ачестія de бывъ вое, орї къ ле ар фі лагат ачеіа къ

¹⁾ Кът пентрѣ де фоѣt ші de kase, din ачестеа se іннгъртѣша тоці, дүпъ тредбунца че абеаѣ, фърѣ пағуба Коммунеї, ші путаѣ іn фолозвл indibiduалїи ші ad familiie

дрептвл челвѣ таі таре. În скрѣ, дака тошнеапвл къшиблъпщен ар фі пытвт вінде пъртічіка лѣ дѣ пътънѣ, о bindea де твлѣ; ші с'ар фі въндѣт ші еллѣ ші фаміліа лѣ ка съ скане de atѣtea невої, съ фіе пытіш ші һімбръкатѣ de стъпівл съѣ, еллѣ ші фаміліа са.

Însъ ѿщелесанта ші църквеаска шівзэръ а Негрілор ші Мірчілор, консервъндѣ Кътиплъпгвлѣ пропrietatea, 'ї а assig rat лібертатеа ші independentица, дрептвріле ші прівелене; ла strъмторърі ші невої, Кътиплъпщен контріевавілѣ bindea боял, каллвл, оаса, пърчелвл, првна din оградѣ, фънвл din ліваде, 旣нвл din Вълені, пъшчна din мънте, танка брацелор, ші'ші плътеа вірвл ші потвада; toate acestea se пынѣла локѣ, кърънд саѣ таі тързіш; отвлѣ рътъне totѣ пропrietарѣ, tot прівеленеатѣ, tot ліберѣ ші independentѣ.

De ла Mixai  Biteazвл, каре а сакріфікатѣ пе църанѣ пропrietарілор челор тарѣ, тірѣлї ші къллагърї, Цара а deskъзѣt, devenind teatрвл лвптелор амбіциозе ші кътроштоаре, ші жвкъріа прітвлѣ венитѣ къ sфорца орї къ віклепіа. Sklavъl În феарре е indiffferinte ла орї че скітваре, спре пагуба лѣ кіарѣ; пыдїn i զաсь лѣ чіне 'և kondыче; фіе optodors саѣ католікѣ, фіе пъгън саѣ крештін!

Însъ къ тоатѣ һіжосіреа ші һіппіллареа, Рѣтънвл, орї кънд а аззіt тромпета реценерърї, фіе національ, фіе ліппістікъ, а алергат În фронтіа лвптелор littераре, соціале орї політіче. А орвл рѣтъне а орвл În орї че һімпречіяраре. Рѣтъне, карактервл тѣш тѣ а тънтѣт! Тѣ aї indentifікатѣ пе Готѣ, пе Хганѣ, пе Bandalѣ; пе tine nimeni нѣ а пытвт assentъна лѣ'ші: къчї tѣ eіпtї фіївл Ромеї, каре а абсорбіт ші'ші а assіmілатѣ eї toate націоналітъціле, челле таі контрапаре. Веї трѣ dap, къчї аша о воештѣ

Проведінда; ші воінда е є e sinгръ сакръ ші інвіолабілъ.

2º. Рѣтънвл піч одатъ н'а фост комунізмістъ. Къчі че este комунізмъ?

О institѹдіе а къріа цінть е никегареа пропрієтъцілор прівате іntp'o пропріетате цепералъ, штотъ пропріетате a statвлві: institѹдіе monстроаазъ ші барбаръ, д8пъ ideea иеа; контрапъ спірітвлві чівілісауісі ші ал евапцелівлві.

Unde н8 е пропріетате, аколо н8 къкта лівертате адевъратъ; аколо н8 къкта чівілізаре.

Dap sъ deskidem istopia, адевърата kondіkъ de леї а оменірій д8пъ kondika de леї а natvрей.

Гречія, Рома ші Iudeea Фбръ чееса че Фбръ пентр8 institѹдіїле лор ліверале, basate ne іmпропрієтъріеа църапвлві са8 а четъцеапвлві.

Atъt ла ачесте паціонї кът ші ла Феніcіенї ші ла Картаçinesї, a domnіt прінціпвл егалітъдії, каре е с8ффлєтвл колоніsърій: іmпърціреа търрътвлві окк8паtві n8 пърдї еквале.

Атчиc къзвръ ачесте паціонї кънд класеле прівілєциate desmoшteшръ пе плагарі de drentъріле лор; слъвіnd8'i пе ачештіа, слъвіръ ачелмеа: кънд stomахвл ті тешврій отвлві пътai Фонкціонеазъ, пріндіпвл de віацъ se свалореазъ, ка флакъра spірітвлві; отвл рътъне вn kadавр8, пъшвnea віершілор, а корбілор ші а л8пілор, карі Фонеа8 таі naіntе пътai де ціпътвл отвлві-ві8.

In Афріка, Asia, Амеріка de S8d8 ші Австра-ліа, domnіsите прінціпвл комуністікъ, каре е с8ффлєтвл конк8іsteї: tot търрътвл ачі е пропріетате a statвлві.

Іntreвѣт ак8пі:

Kаре din доъ, Asia орі Европа, s8nt таі чі-вілізате, adікъ, таі лівере ші таі феріче?

D'o partea, moartea morală și intelucidă: omul, o băstie de sarcină!

De altă, viața morală și intelucidă, artele și științele; omul, un apărător!

Colo, barbaria; aișă, civilitația. Fiindcă poate îndelungează acum că re din celelalte doar principale, comunismul său egalitatea, sunt mai avantajoase și naționalității și să manâncă.

„Toți suntem fraude între noi, și de o parte, „înăuntru“, și de altă parte Tatălăță mea, care este dreptatea, sopravvenirea bunării, a iubirii, a fericirii“, a zisă Cristos.

Fără ceea ce să dorești să începi să te poporești pe tine de comunismul său: în vocația lui Rădulescu nu există să se existe așa ceva ca să te creeze.

CAPITOLU VIII.

Kâmpulungulă sub Grigorie Ghica IV.

COMPANIA STREMLOR DIN CAMPULUNGU.

În cî din secolul XVIII, se prîpășisează în Măshină
ceală și în Kămpulungă tăladă negădători, tărcăi, grăci,
sărbi și de alte națiuni, ce se spesklaăă că piei de lîptă,
că brașoveneie, că șoile, că mierle, ștăci; ei adăposteaă
compterchial lor săbă bandierelor tărcemii, nemășteăă saă
măskălești; cei mai tălăzii însă treceaăă de sădigi Ke-
sapo Krăești. Astăzi, la 1783, după exemplul Ră-
siei, căpătasse de la Poartă drapelul de a avea și
ea în Principatele consolă-această, pentru a apărarea și
façilitatea intereseilor săpătăilor ei afiliatori în Principiate.

Сăдiçii пeтpeшti дap, пъть лa 1819, коммитеак, аtеt iп Mășcеллă къt шi iп Kămpulungă, акte ар-
бiтрапe шi мiлlegaлe, аtакъuд averea шi опроарea локвi-
topiлoр, шi adъпostind-se, лa пeвoe, iп локаллă Бъ-
ръдеi (monastirea католiкъ), скaнuл stъposliei K. K.
din капiтала Mășcеллăвi.

Kămpulungăi прiп representançii lor, шi Măș-
celleпi прiп iспръвнiкate, реклатаš adesea лa Domnă
пепtru neopindvemile achestor stpeină; шi Domnul пe
ле фъчea тiči o fndestvlarе. Nestabilitatea локвri-
lor (skimbarea deasă a Domnilor) шi неконтенitele
лaпte iпtre Шoартъ k8 Австрия шi k8 Ресia, k8m шi
веналиtatea функционariilor stpeină пi iñdiçenă, тоate а-
честea fнkвraçeaš rapacitataeа щi arrogavuа ачелlor
stpeină. Esemplul achestora iil imitarъ шi чeй лaлu
коимperчапцi де тraиnpa lor; шi ръзл aжupse лa кв-
те. Локвitorii дap, въzъuд kъt тоate pliцерiile lor
къtре aсторiециle рeспeckivе rъzъuф fъrъ rичi вп
re-
sultatъ fнlшьmitopъ, iñcepш a'шi фache eї sinigări iñde-
stvlarеa.

Acheasta mepse ast-фел пъть лa 1819, kъnd
pliцerile sădilori, ale локвitorilor шi ale функцион-
ариilor se гръttmъdirъ тоate d'odatъ. Săuл VВ. de-
chisso a пuпe вп кaпъtв achestor neopindvem, чe iñtio-
dikaš коимperчул шi tвlвbraш лiпiшtea комtкiпъ¹⁾.

Aleksandrъ Săuл aфъlъ apъrarea sădilori (протекция stpeină) fъrъ kвvиnцъ шi fъrъ temeиš —
(k8m se esprimъ sinigări iп xrisovul sъš) — ; шi пaсse
ле каме a'i алъtкара лa вre о оръndviamъ a църеi,
potriviшtъ stъrii шi meseriei lor: къчi, adaogъ хri-
sovul, „авънд'шi statopnicia шi аллiшveriškъ lor iп
„пътъuл achesla, iap k8 neamul фiind din pacelene
„Патерiilor stpeine (Австрия шi Тврчiа), пaз aж pичi

¹⁾ La 1820 Iulie, tot Săuл aиезъ лa регулъ ип pe sydiiшt stpeină,
din тоатъ цара,

„и в квънтъ де дрептате а съ окроти събът а-
„пъръ рѣ спреине.“

Съдъ конституативната компания спреинилор
дин Къмпълъгъ, пръи христовъл съдъ din 1819, Йа-
нвари 20¹⁾), дъгъ есемплъл компаніштилор din Зъм-
пичеа, че ерадъ ши ей, ка ачештия, съдигъ астрапъ-
чешти, ши компърчеандъ ка ачештия; пръи үрмаре, ю
ашеазъ Int'p'o категорие deosebitъ, „Фийндъ ши ей, зиче
„христовъл, тай осенци къ характера ши къ негодълор
„де кът локкитори чеи прошти; апои ши орашъл Към-
„пълъгъ, афъндъсе ла локъ индемнатикъ пентъ tot
„фелъл де негосторио: вор пътеа пі алдъи асеменеа
„лор съ се индемнезе а вени ши а съ съмъшлъи ла а-
„челъ локъ, събът окротира христоавелор.“

Ачелъ христовъл копринде 9 Апрѣлъ, кари ре-
гълеазъ форма аллекерий капілор компаніеи ши атпри-
бъдъилор, кът ипі дрептърілор ши индаторілор компа-
ништилоръ.

Естраїеиъ din елъ чедле үртътоаре:

Компания авеа дрептъл а'ши аллеке din сънъл
еи, пе tot анъл, ипі staposte ши треи епітропи.

Ла zioa анълъи пъсъ, съ стрінщеаъ тоцъ компа-
ништии ла о касъ ad hoc, спре аллекереа пъсълор капъ
аи компаніеи, къ тажоритатае болърілор, съпъндътъ ин
чртъ ла интъріреа domneасъ.

Ла аллекереа пъсълор шефъ съ контролаъ лъкръ-
рілор фоштилор епітропи ши але ex-stapostи; афъндъсе
абътъгъи de ла datoriile лор, ин интреицидареа бани-
лор опи ин kondзита лор таџистралъ, съ рапорта пен-
търъ ачеаста ла Гъвернъ.

Ачептъ капъ аи компаніеи пътеаъ фі аллешъ ипі
пе тай твлцъ апі d'apindъл, ка жъдеши, дака съ бъ-
къраъ де stima ипі инкредереа компаніштилор. (Apt. II).

¹⁾). Оригиналъ съ афъ ла D-ny Petrake Nikolay, үнериле յудеуетъ
Nikolaе Греку.

Stapostea avea drapel a cîine doî bîrbaudî холтей (флькъ), ка слвжіторї, фъръ прічинъ ins de dajdi e, atât pentru servidile companieй, кът ші pentru strînшereea banilor капітаціеї. (Apt. VII).

Саларіял капілор ера зечівіала капітаціеї, ші але фолоасе партікларе.

Аттрібюціile stâpostiei ера ё:

1º. А strînшe бапії Bistiepieй de ла компанішти, ші a'i da ла Zъrъfia іспръвнікатвлі, лвънд kit-tandъ de dapea banilor; iap Zъrъfia fnainta бапії la Bistepie. (Apt. II).

2º. А черчeta прічинile de ждекъщі dintre компанішти къ компанішти, кътънд съ'ї імпъчівіаскъ.

Кънд i патеа імпъка. stâpostia le da inskrisш la тънь de імвоіала фъкътъ intre ei, лвънд ші de ла імпъчіші Ѹn asemenea inskrisш de тълцътіре, спре а ръмънеа чеарта лор terminatъ ne de plin, ші a пътai fnainta ла таї fnalte instance.

Кънд o патеа din doî nă sъ тълцътіа къ ждеката епітропілор, avea drapel nemvlusmîtвл a appellala la divanul веліцілор боері, дънд епітропий челяві къ drapelui inskrisш de drapelul лбі. (Apt. II.)

Прочеселе dintre компанішти къ вп локіторов din ждедш ле черчeta іспръвнікатъл, Фацъ къ stapostea companieї; iap прочеселе dintre компанішти къ Къмпълншеанш (мошиеанш) ле черчeta epistatвл къ stapos-tea kompaniishtimor. Імпъчівіндш, чеарта лор ръмънеа stinsъ, iap ла din контра, nemvlusmîtвл avea drapelui de appellâ la Divanul веліцілор боері. (Apt. VIII).

În astă companie nă se priimea оамені че фітвраш ші іш але оріндвелі d'ale локіторілор пътін-teni (Mazim, Postelvici, etc.); чи пътак філ d'aї компаніштілор, saš dintre negdžtòrii streinii aflaçї къ локінца іш ждедш saš fn orash, nefîtvrъnd ыnsъ іn вре-

о алъ категорије; сањ din stpeinii стабилці Ѯп царв ші пътъптеніці. (Apt. V.)

Компания ера форматъ Ѯп крочі, ші крочеа, din доъ пъте.

Фіе-каре пъте плътия ла паѓрв лвпї къте 15 лей, дгпъ вртареа ші а челлор лалте класе де конгріевава-
біл; прін вртаре, пе апъ плътия компанијл 45 лей
Юп kasa Bistiepie; ші приимеа адеверінцъ де ла stapo-
stie de плата таксеј салле. (Apt. I.)

Компанијл авеа sinetъл sъб, sъб пътиреа de
фоае печетлвітъ, сањ печетлвітъ domneaskъ.
(Apt. IV.)

Компанијл авеа дрентъ а цине о калфъ хол-
тів, фъръ прічинъ де даждіе; пънъ ла вѣрста късъто-
ріе, ачеаста ера nesvръратъ де німені, іар insvrъnd-
se, intpa ші еллъ юп корпъл компаније, тракъндзи-
се пътеле юп фоаеа печетлвітъ ші юп реєстръл компаније,
finshiingъnd fndatъ desпре ачеаста пе Bistiepie прін
зъръфіе. Apt. IV.)

Ла тоартеа вре впвіа дінтре компанијтъ, ад-
верінца сањ печетлвітъл лвї sъ trіmіtea ла Bistiepie, спре
а se скоате пътеле лвї din katastixъл компаније: къчі
netrіmіцъnd'л ла timпъ, stapostia плътия de ла dїnsa
такса лвї пе вртътоареа tetraminie. (Apt. V.)

Кънд вре вп компанијтъ търеа фъръ тоште-
ниторі, пе пътеа nіmenі a se ammestека ла тарфа ші
ла лвквріле мортвлві; чі stapostia къ епітропії фъ-
чевік катографіе de toate лвквріле афлате, пе каре
о trіmіtea ла гъвернъ; іар ръmasvріле мортвлві, дөпъзе
юп пъстрапе ла локъ sігвръ, sъ sіціллаз де staposte ші
de епітропії, пънъ ла івіреа тоштениторілор леçітімі, че
рідікаш тоштеніреа къ desлегаре domneaskъ.

Компанијтій sъ ввквраш de toate прівілецеле
тоштенілор Кътвлвіпцені: ввкателе лор ераш апърате

de dījtm̄erit̄ sh̄i b̄ineric̄i; iār pr̄vv̄līl̄e l̄or, sk̄tite de k̄ym̄t̄erit̄, f̄gn̄t̄erit̄, kot̄erit̄ sh̄i de pl̄okon̄.

Eraš ūnk̄t̄ sk̄t̄id̄ de kaš de olak̄, de așter-
năt̄l̄ m̄zaafiril̄or, sh̄i altele.

Marfa l̄or, la b̄îlch̄r̄, era sk̄t̄it̄ de xavae-
t̄l̄ zăbezil̄or. Apt. IV.)

M̄r̄f̄r̄il̄e l̄or, addas̄e de nes̄e frontier̄, e-
raš ap̄r̄ate, ca alle neḡd̄z̄toril̄or moșnen̄ K̄ym̄pl-
ăz̄uțen̄, de vam̄ sh̄i altele. (Apt. VIII.)

Năt̄r̄ul̄ kompanișt̄il̄or la ūnc̄eput̄ s̄v̄ gr̄ka la
30 indibiz̄i, ūn vrm̄ a c̄resk̄t̄ p̄p̄t̄ la 50; priñ vrm̄-
m̄ape, eñ c̄ușt̄igăß Bistiepia pe tot anul̄ c̄s̄ 2250 lej.

Adesea t̄vl̄ci din kompanișt̄ s̄v̄ le p̄d̄a ñ
daž die, fīe care pe la l̄okr̄ile reșpektive, saš pent-
r̄s̄ sk̄ypt̄ečne saš pentr̄s̄ alte motīve: astfel, la 1825
s̄v̄ t̄rek̄r̄ ūn kapitaciu kont̄ribuabil̄or vr̄o 28 kom-
panișt̄ de odat̄.

Ka j̄udec̄ia sh̄i Epist̄ssia, kompania neḡd̄z̄to-
r̄il̄or st̄pein̄ din K̄ym̄plăz̄uț a es̄istat p̄p̄t̄ la Regu-
lament, c̄nd s̄v̄ s̄v̄ppl̄in̄p̄t̄ toate c̄s̄ chelue korr̄sp̄on-
z̄toare l̄or, c̄nosk̄te de toḡ¹⁾.

JUDEC̄II BOERI

Boerii ūnc̄eput̄ a okkupa sh̄i eñ t̄rop̄l̄ j̄ude-
d̄il̄or d̄p̄t̄ 1822: p̄p̄t̄ at̄an̄c̄i aces̄t̄ skașp̄t̄ mașistrală
f̄ossesse nekontenit̄ okkapat̄ tot̄ de j̄udec̄ii dintre Frap-
tașii moșnen̄ K̄ym̄plăz̄uțen̄, che formaș bârzesia kom-
panie.

Ast-fel, de la 1822—1831, f̄iḡreaz̄ p̄e zcaz-
năt̄l̄ j̄udec̄ie noastre patr̄s̄ j̄udec̄ii boerii; sh̄i anume:
S̄p̄d. Dimitrie Arîchesku, de la 1822—1828, nekonten-

¹⁾). Bezi Pregătirea Organizării.

nit; treț. log. N. Штефънеску, la 1829; Dimitrie Кидішоів, la 1830; Ioan Съялеску, la 1831. — Кă ачеста se інкеіс пътъръл жъдецілор воеръ.

Domnul Grigorie Гіка IV, de патріотекъ темпоріе, фă уп прінцъ дрентъ ипі северъ.

Коммунна ръзвффль ші інсвффледі де търбърърілө тристе де ла 1821 събт ачестъ Domn, че съ ре-
трассе din domnie ла інтрапеа Рѫшілор іп Принціпате,
ла 1828, небоind а фі інстрастенъл інемічілор патріеј
салле контра інтереселор Рѫмъніеї.

Кътпвлхпгъл, ка тоатъ Цара, съффери¹⁾), де ла
1828—1833, тоате сарчинілө ачестъ ресбемлъ фаталъ,
каре нă не addresse nimică folositorъ дрент ръсплатъ
а сакріфічелор noastre іп бапт., продикте ші браце, кă
тоате проміссіонеле че ne da Kisseloff²⁾.

De ла Grigorie Гіка авет преіппоіреа тъпъ-
стірій льї Matei Bassaraabъ, ші а тъсврелор де про-
дикте din піаца векіе.

Інкъ де ла Негръ, зіче традиgia, съ афлај іп
піаца векіе а орашълъ, іп дрентъл кръчій жърътъп-
тълъ³⁾, треї бапіце де піатръ, pidikate пе къте зп
stълпъ скртъ де піатръ: кă ачесте бапіце съ тъсвра
грізл, орзъл, порътъбл, ш.чл, ка кă піште бапіце але
общіт орашълъ: уна ера de 11 ока, а doa era de 22
ши а треea de 44. Съб Mîrcea I ші Mîrcea II, съб
Matei ші Mavrocordat⁴⁾ (1750) елле се преіппоіръ; а-
семенеа ші съб Grigorie Гіка IV⁴⁾.

¹⁾. Коммунна noastră kedtri ку oultreea тъскълеаскъ, ла 1828, песте 4000 леї, пентру karrele de transportуl ші алтеле, плѣтиндусе а-
стъ сумъ de Рѫшашії ку аналоюе, къте 40 пагаде adaosу ла логл
de капитаие, ші пентру лемпеле требтичоаese ла спіталеде тъскъ-
лешти іп Букуреши. (Katastichul Рѫшашлор din 1830 Iancarie)

²⁾. Bezi кубънтул съб ку kare a deskis Kam. Цен. ла 1831.

³⁾. Tot локалул пе kare stař kasede D-eř Anika Apostolesku, ші чеде
trei sař patrъ kase de ambеле пъргци, erař локъ ліберъ, формънд
піаца чеа беке, ачи erař скатнеле de karne ші чеатай mare локан-
дъ din oras, кум ші чеде trei бапіце de піатръ.

⁴⁾. Бапіца de 41 ока de съб Grigorie Гіка esistъ ші азї, да поarta

Asemenea тъсврѣ, соліс ка карактерълѣ лор, авеаъ стрѣвнї поштрї; къ елл€ ераѣ сїгврї шї квтпъръторълѣ шї вїнзъторълѣ къ нъ съ іншалъ впї по алдї. Кїтъ дїференцъ де ачеї тїмпї сїмплї тїмпї поштрї, кїнд, пе ла впеле твпнїпалїшї, съ ведеаѣ бапіде къ кѣте дось фундврї, шї аї кърора мацистрацї се-тънаѣ къ ачесте фалче бапіце!

Мъпъстїреа лїї Mateї, префъкѣтъ ѵп кїновіе де кълвгърї, ла 1653, пе рїпеле вїсепрїчї де тїрѣ а лїї Negru, din 1215, фїнд рїпата din кавса тїмпълї шї а ресбелелорѣ, фѹ префъкѣтъ къ totълѣ съб Григо-
рїе Гїка.

Аїчї е локвл съ ворбїт чева despre Рыпташї.

Пынъ ла Караџеа, капїтациа съ плѣтеа пе лїде, пентрѣ вшврареа контрїввавилор: ѵп лїде інтраѣ кътє дої шї пнай твлї indibizi, дѹпъ stapea де скъпътъ-
чнє ѵп кари се афлаѣ.

Боерїй къ інфлвнцъ тїкпораѣ лїделе satelор дыпе пропрїетъцїле лор; ачеастъ скътире саѣ вшвраре імповъра пе чеї лалдї сътени. Дака, с, е, ѵп satъ боепескї ереа де 100 фунтлїй, іл фъчеа де 10 лїде, кънд ар фї требвїт съ'л факъ де 20 тъкар, кътє 5 фунтлї інтр'уп лїде.

Tot ачееа se ՚рїма шї ѵп комтвпъ. Жїдсци ѕі Епистацїї, прїп пїргарї, шїкшораѣ, дѹпъ воішѹ саѣ ін-
тересъ, лїделе съвхрвїилор; шї ачестъ скъзътънтѣ къ-
dea tot пе spinarea челлор сърачї. Satъл опї ком-
твна съ скъdea къ о жжтътате де лїде пентрѣ съ-

Д-Луї Колъпеллѣ, пе дїнса съ бѣдѣ тутътоареде гъндурї, де ѡура
ъмпредъ:

„Бапицъ de 44 oca, ашеzатъ din norvynka Мъриеї Salle Prea Інълцатулуї nostru Domn, iubitoruї Drenѣцїї, Iѡ Георгіе Dimitrie Гїка Boebođѣ, афлъндусе ѵп Svd Mунїцеллї. 1825, Ianuarie 1“. О бапицъ беке, tot de 44 oca, поаate чеа din timpu. Д-Луї Matei, ст афлъ ѵп курtea гъпосатулї Toma Уриану, serbind de сріабѣ ку ацъ пентрї раце иш гїнї,

тeanыл сањ оръшаныл че девенеа поизваникъ ші скателькъ, сањ каре інтра Ѯн класа боерілор de neamu.

Ла ймпрезіярърі грелле ажыңеа пе вп ладе ші къте 100 лей пе dimisie (ла дөъ лапт.)

Ла Караңеа съ инфінду Рыптышіа пентрэ комтнне, ръмъинд ладеле ла sate: тај талді контрібазылі ляа вп sinetъ ймпрезиъ, а кървіа таксъ ера фіксатъ de Bistierie, ші каре съ плътия пе тетратиніе.

Ла фіе каре domnie съ преінноіа sinetъл рыптышескъ, каре kostя 24 лей.

Жадеңділ ляа къте вп лед de sinetъл Neamtørілор, 30 парале de ал Mazілвлай, 30 парале de ал Рыпташвлай, ші вп лед de ла аллә Posteliшічеллвлай.

Рыптышіа ера челлѣ тај тікѣ прівілеций ал Шъреї, ші а esistat ші еа пънь ла Reglementъ.

Абза скъпнатъ Рыптыл de 1821, де фоамете, де чынъ ші de алте невой, холера іссеккі ші еа юндаръ къ таре Форіе. Кътпялвогъл атвончі, ка ші ла 1848, фы адъпостъл тұлтор фамилії din капиталь ші din алте ораше, de үnde'ї алъынга ачестъ фиацеллѣ чепескъ: аерділ челлѣ көратъ ал түпнілор, апа крісталінъ а гірлелор, ші позіция sa (aproape de Брашов) assigнtвra віаца ші авереа челлор фыңіді din Быкврещі де фріка боалелор спідешіче ші а қалыптарърілор політіче. Пентрэ тај ввпъ нағъ, ла 1831 съ інтоктіръ карантине ла differite пынтаръ але Орашвлай ші але Жадеңділвай: ла Мъцъё, ла Мъркваш, ла Ілюаеа, ла Віртеажа, ла Кърчіновъ, ла Кърчъма de піатръ, ашсезъндьсе къ stozi dintre орошані къ саларів, de ла 4—8 indibizi de фіе-че карантинъ.

Інсь, фінд къ Холера-Морбъз венеа пе арріпеле вінтэрілор, ка холера політікъ, плеяса фы attinsъ de dыхоареа eї tempestivъ, ші талді четъцені йші передвръ віаца. Атвончі фашілліле челле побіле ввкъ-

рештено¹⁾ дескиссеръ о съскріпціе Ѯн ажекторвл ін-
фортеаділор; ші din сюмма аднатъ съ інтімпінъ ръвл
оаре-квт.

Ної інкеиет ачестъ капітољ къ реформа че яъъ
Кътпвлвпгъл Ѯп прівіца събърбійлор лві, кари, де ла
Матеї пъпъ ла 1831, консерваръ пътіреа ші чіркоп-
ференца арътатъ ла паціна 160, Партеа I.

Їn катаграфіа de ла 1831 афълът Кътпвлвпгъл
імпърцитъ ast-фел:

Мах. Скеівл²⁾,
Попа Савъ³⁾,
Бісеріка domneaskъ⁴⁾,
Швбештії⁵⁾,
St. Іеорци⁶⁾,
Креларії⁷⁾,
Малл⁸⁾,
Мъркваш⁹⁾,
Бърбуша¹⁰⁾,
Вішоівл¹¹⁾,
Бъгра¹²⁾.

La катаграфіа de ла 1837, Депітадії тошне-
пілор Кътпвлвпцелі ераѣ съ індіплече пе тембрії ка-
таграфієї а да de плаіврі ші плъші събърбійле Бъгра,

²⁾ Че съ афдаѣ Ѯп Кътпвлвпгъл Ѯп mare пумъръ.

³⁾. Din skeiў пъпъ ла боерул Рукъреану.

⁴⁾. De ачі пъпъ ла боеру Углану

⁵⁾. De ла боерул Углану пъпъ пе ла Мънъстіре.

⁶⁾. De ачі пъпъ ла Крччае de Шатръ.

⁷⁾. De ачі пъпъ ла Пюъ

⁸⁾. Din ѡосѣ de Бъгра Ѯп -ellis intra ии Окешиї.

⁹⁾. Ачеста а консерват пътіреа чеа векіе.

¹⁰⁾. D'asupra Апеї Сърате

¹¹⁾. Satele despre Бърбуша,

¹²⁾. Satele din шрецурул satului ку ачестъ пуме.

Пъпъ ла Каракеа satul Окешиї іші да капітаціа да Вътафул
плаітулуй Нұқиоара, фінд лерат ку ачестъ плаіѣ, Мърктушул ші
Бърбуша, пуміте атунчі Братія-Бугра, ераѣ date de Пласа Рін-
гідор, Бішоул, de плаіул Дъмбобіца. De ла Каракеа інкоа с'аѣ
ълкорморатъ тоате ачестеа ку орашул.

Къреларій, Окештій, Маллэ, Мъркваш, Бърбаша ші Вішоівл, кв кваетъ d'a фаче къкаші аї тошиеи Орашвлі пе локбіторій ачестор събърбій; іnsъ тацістратъл, іn пытеле тъблор четьцепілор, черз я Депертаментъл респектівъ ка sъ ръмніе пытеле събърбій tot de орашъ, ка пъпъ ачі: пептру квъпъл, 1° къ se dispoнialeazъ орашвл кв тъssра ачеаста, авънд ачедле sate о пыпвадіе тай твлт de 600 контрівказіл; 2° къ каса тацістратъл ар шерде кв тодвл ачеста ип бъпъ венітъ апвамъ, че s'ар пытеа іntrebbіnца іn фаворвл орашвлі.

Депертаментъл аппробеазъ черереа тацістратъл, ші елле ръмніп tot de орашъ.

Ла 1844, събърбійле Кътпвлвпгзлві інчаркъ о а треea префаччере, редвкъндз-se ла чіпчі: пептру кв-внітеле къ събърбійле ераш преа твлт, ші къ Пъркълавій ераш преа пыцін ръсплътіді пытай кв кътe 10 пар. де фатіміе, дыпъ stрапацъл лор челлъ твлт ші оббосіторъ(!).

Нытіреа ші чіркопферінца събърбійлор актвале а ле орашвлі постру snt ачестea:

Max. Вішоіs¹⁾ ,
Max. Търгz²⁾ ,
Max. Багеа³⁾ ,
Max. Малл⁴⁾ ,
Max. Мъркваш⁵⁾ .

Кв тоате ачестea, департаментъл събърбійлор съ аллегъ tot дыпъ пытъръл челлор доъ-спре-зече бісерічі, карі аш dat пытеле събърбійлор іn векіте.

-
- ¹⁾. Імпретнатъ ку Skeivl, пъпъ ла каллеа Bradyl.
  - ²⁾. Конринде стб. Попа Sabu, St Ilie, Biserica Domnească ші Шубештій, de ла каллеа Bradyl пъпъ ла капътул stradei Піргарілор, saш пъпъ ла Цюль.
  - ³⁾. Tot таціпеде еў челле бекі, пъпъ ла Курелларій.
  - ⁴⁾. Конринзнд Куреллағи, Окештій ші Маллл.
  - ⁵⁾. Din претъл ку Бърбуша, пъпъ ла Ана Сърать ші пъпъ ла Вішоіш, тоатъ пытеа de стб Мъцъл юш Флъштэнда, дыкіло de різ.

Ар требъі, ла тімпл пріінчошъ, съ іппърщіт Кътпвлвглв ѹаръші ін челле 12 векі съвбрбій, ін темпоріа іллвстрвлві тракт ші ал ачестві пътър 12, форматъ din mistepiosвл 3, каре е плин де челле таі двлчі ші сакре съввеніре!... Іар пътіреа ачестор съвбрбій о ва детермина тажорітата волгілор чеъденілор.

Допъ Регламентъ, сіціллівл Коммунеі, каре жвкasse вп ролъ інсемнат ін соколій де просперітате аі Кътпвлвглві, утврдъ д тъпъ ін тъпъ, пъпъ съ концептръ ін іншіліе департатвлві Ioanu Чолану, din преюпъ къ пънза хрісоавелор.

Ла 1838, орошаній тошненій съ пънзесръ кътре Мацістратъ контра пътітвл Чолану, зікънд: „Къ съ „зnewте пътітвл къ кътре дої саѣ треі d'аї лві, ші пънє „печетеа по кърді ші пе жълбі, ка кът ар фі а лві, „іар нь а обштей орошанілор, кари требве інтребаці ші „еї кънд съ пънє“; ші съ ръгаръ а съ депнє печетеа ін мацістратъ, din преюпъ къ хрісоавел; ші пе-челвінд-о къ тоцій, съ se скочацъ пътая ла требыінъ.

Департатвл Чолану n'a dat съппопере Мацістратълві, допъ доъ кетърі фъкте; ші Мацістратъл фаче ачеаста къноскут Департаментълві din інтр, черънд деслераे.

Департаментъл опдоннъ Administraціеі респективе а лва печетеа де ла пътітвл, ші а о трімітре ла Архівъ, ѿнде съ афль ші азі¹⁾.

Кът пентръ хрісоаве, ачестеа рътасеръ tot ін тъна D-лві Чолану, къ кonsимцътътвл тошненілор, інсъ нь ал тутрор: къчі, прекът вомтв ведеа ін алтв локъ, о парте din чінчі dintre тошненій съ пътіръ пе sine de адевъраці тошненій, депъртънд де ла іппъртъширеа венітвлій тъпцілор пе тажоріта-

¹⁾). Bezі да Мацістратъл din Кътпултнгъ досаруці прівіторъ де ръдикарае Сіцілліудуі Коммунеі, din 1838 Ianваре 22.

tea тошненілоръ, аї кърора пъріпці съ імпъртъшиєръ одатъ din венітъл төңілор ші ал тошіеі орашвлай.

CAPITOLU IX.

O aruncătură de ochi ASUPRA MORAVURILOR TIMPILOR TRECUTI.

În prosperele acestei Istoriile am promisă și acătuia în această capitolă lîmbă, datinile, moravările și costumele Românilor în comparație cu ale Romanilor; însă, fiindcă această Capitola nu avea o mare întindere, din cauză că se tratează așa de multă vreme, am crezut de datorei să trateze deosebit, într-o broșură ad hoc, care să formeze o parte-cum appendică acestei istorii; aici dar vom să da o idee generală despre felul vieții românilor până într-un secol, care nu va reține așa multă patrăiarală a timpilor primitive, de dăncenești și scăzută memorie!

Străvechiul Cărtălăușenilor își împărătește timpul într-o treptă, biserică și ospeță, de la 1700 încolo.

Фіе-каре чеїъдеанѣ *in sfera лвѣ* съ окквпа *de meseria sa*: жѣделе, кѣ жѣдекъдіе лвѣ; пегвдѣторвл¹⁾), кѣ марфа лвѣ, каре п'атѣнчі ера таѣ цапъпъ ші таї ефтінъ, *in* кѣт о рокіе ші о малотеа, *in* antiprѣ ші о ұзбека, тречеаѣ үнен-орѣ ка о antikъ *de* ла татъ ла фіїх, ші фігвраѣ *in* фоаеа доталъ а тѣмтей, а фетеї ші а непоатеї киар; апої ші і гвдѣторлі п'атѣнчі ераѣ таї кѣ фріка лвѣ Dymnezeѣ: нѣ лвакѣ *de* ла о біатъ оае, пе лъпгъ лапте ші ліпъ, ші карнеа ші піеллеа; ба үній azї iaѣ ші зече піеї дыпъ о оае...

Meserіашыл іар лвкра ші еллѣ таї solidѣ ші таї ефтінъ; ші ераѣ пыдінѣ meserіаші п'атѣнчі: къчі, афаръ *de* о тікѣ tіnopitate, тошненій прѣтаѣ best-minte ші fіnkълдъminte фъкѣtе *de* eї ші *de* невестеле лор: неваста фъчеа кътъшій, stergrare, бріврі, iie, фотъ, ідарл, велінде; ші бърбаtвл, опіка, zergia, sapika; а-веa dap *de* кътпърат къчла, пълърія ші кожокъл; ші чеї таї аввді, chisme, іліче ші kіmіvrд.

Мынчіторвл ішій ведеа ші еллѣ *de* вішоара лвѣ, *de* арътѣра лвѣ, *de* каррвл кѣ бої, *de* лівадеа кѣ fіnъ; ші fіind кѣ dealvріle noastre snt аккоперите кѣ фънеде ші пъдѣрл, еллѣ ішій фъчеа порвтвл pentrѣ касъ пе лвка Арцешвлвї, ка ші astѣzї.

Кѣ pentrѣ фетеї, елле ераѣ склаве алле datoriilor лор копжагале ші matrimoniale, fіngrijind *de* касъ, *de* бърбаtвл ші *de* копії. Бърбаtвл ера албина; фемеea, рецина stvplвлѣ: ачелла adduna ыкъл фlorilor, ші ачеasta форма fagvрвл *de* міере ал къспічіеї.

Ші кѣ toate ачелле timprѣ грелле, timprѣ da deskydere националь ші *de* ресбелле debastatoape,

¹⁾. Înainte cu dyпъ 1800, пъпъ да 1834, бре o trei saу patru прѣ-
бѣллі фігурл *in* Кътпулунгѣ ка борасierii, unde марфа de
Lipska кѣtre a Braшobудуї era ка 3 кѣtre 7, чедде ладте ераѣ
бъкъши, rakierii, braшобенii, neskъри, de toate да упokѣ; киарazї,
кѣnd sunt br'o зече ліпскъни, bedem *in* кѣт о цръбъдие таї mylde
felyrѣ de марфь, кѣ totu4 kontraptъ una *de* alta.

Кътпвлвпцемії ераă destăl de аввдї, фiind пропрietарї шi прiвелерiацї: фiе-каре ѣryia iп ларгъл sъđ, кiom se ziche. Nsmaї к8 бaiї d8pъ kîte-ва кiрїї¹⁾, тош-nean8, пatea sъ к8тperе порytвb пentr8 8n anđ, sъ nspreaskъ toatъ kasa шi k8ptea лvї, шi sъ se iмпp-тъшаскъ din masa лvї sъракъл шi болпаввл.

Ка sъ'шi факъ лекторвл o idee de eftinъtatea aчеллор тiмпi патриархалi, addвчет кite-ва eсemплe:

8n преotvl Цеорiе Шiрiялъ, din Кътпвлвпгъ, че а тврiтъ iп etate ка de 90 de anї tpeкvї, sъпnea къ лa 1774 a фiçit к8 toatъ faiпiлiа лvї la тvпdї; шi akolo, sfiрshind mepindea, 'л-a tprimis pъrindї лvї a kасъ (iп Кътпвлвпгъ) sъ вiнzъ o вакъ че о лъsase лa o вечiпъ skъпtатъ, шi sъ ia порytвb шi алtele; a вiндst dap вака лa оборđ doї leї шi o para, din kari бaiї a к8тpьrat o переке чiсле к8 o лeїцъ (20 парале), шi 60 oka de тълаiă к8 10 парале (каре вiне кite doъ oka d'8n бaiї); din 51 de парале ръ-тасе, a к8тpьrat пastратъ de 5 парале, mi 46 пар. лe a дs лa tатъ-sъđ iп mante.

Ніколае Грекъ, de каре am ворbit iп istopia noastrъ, скria, кitre 1765, de лa тъпъstipea Валлеa, кitre 8n к8тnatъ al sъđ din Кътпвлвпгъ, anume Тран-дафиroiwl:

„Iibite к8тnate, твлt вiне aї фъквt лa твлдї; фi шi к8 mine o поманъ, pi'ni tprimite iмпpьtвtъ 5 парале: din kari, de 3 бaiї sъ'mi к8тperi пыiпe; de 8n бaiї, пiаpв; de 8n бaiї, opez; de 8n бaiї, тъslи-нe; iap trei парале sъ mi le tprimiї к8 addвкъторвл, авъnd масъ тaре лa тъпъstipe²⁾“.

¹⁾. Între хъртиile aфlate la tатъ-теă, am dat un песте o reklamatię a ѣnvi кiрїцї kьtre ѣvdeцuл de la 1800, каре tokmise кt упă ne-гiцъtor sъї dykъ kу trei leї тaрff лa Slatina, un ny a dat тої бaiї ne denlin, дiпsъ легъtura фъкvtъ.

²⁾. Din nenorocire, acestă bildeță s'a renunс; dar 'л aă читit тuлдї.

Asha dap, în Cărtălăulgă, pe la 1760, era mai
eafin grivl shi porvăulg de căt la Atena, în timplul
lui Solon (547—590 î. H.): aici medimna de griv¹⁾
prezvâia 60 de parale d'alle noastre, către 4 parale
aproximativ 50 de ocaoa; și la noi, doar oca d'vn bani. Bovl
la Atena prezvâia atât 7 lei, și treimulg 60 parale;
iar la noi, pe la 1760, 2 lei bovl, și treimulg 20
de parale²⁾.

Însă aceasta este tradiție, va zice cineva;
căci și istorie:

La 1799, bovl de frunte era 20 lei, și cel mult
de mijloc 10 lei; vacă de frunte, 15 lei; galbenul,
doi lei; vadra de vînă, 20 parale; cîrlila de porvăulg,
50 parale; cîrlila de griv, 3 lei³⁾.

Într'adesea, avându-vă om p'atunci, ca și la
Romanii primitive, nu sta îp aoră, în apără, în mo-
șii, și altele asemenea; ci în oî, boî, ca și stăpîne.

După ce România, de ordinul conditie, trene-
chea tot să spălăma, sămărcă seapa să rădea și să
spăla; afară de preoți și de moșii, cari, ca și
Santopii și Pontificii Romei, purtau barbată via-
da, ca un semn de venerație pentru părinte și es-
perindu-lor.

A doua zi, zioa Domnului, zioa repaosului, bărbă-
tul că nebaste și că copilășii terțeaă la biserică
să aibă și să inteleagă Domnul din gura preo-
telui, care și el era în ceteaă fatimistă, în pat-
riarhul evanghelic al fatimilei comunitate. Către
Domnul îl aducea și lîmba părinților săi: e-
vanghelul a fost adesea scăzută și moșilor părinti;
elă forma inițială lor de creștină și de ceteaă,
de soi și de părinte. Peste cineva încrezindu-

¹⁾). Măsură de grivă ca de 16 oca

²⁾). Beză Biografia lui Solon în Plutarh.

³⁾). Kondika de aniforale și împărnături din 1799.

țeșnici semenți și săcăi că aoră și că țăvăerări, do-

cu munte de moșii, ori-che secrete și importanță, Fără as-

sigurări, Fără judecătore, Fără forme; că vîntul

dă opoare: eată legătură călău mai sacru și

inviolabilă al moșilor noștri! „Pe unde este căpă-

tor, ese șeffletul,“ zicea Rătătol.

Adică:

Dăiș căciuă și te încărcauă și să'ndă fără

rău, cînd lăsi Dămnezeu și deschis în tot mîntul asă-

pră căpetelor și fanteelor tale. Fără Geenii va apă-

de Șeffletul tău! Mai bine sărăci și cărată. Pe

calea drapelui noștrui Domnului, iap călău pîkătoșii-

lor o va pierde.“

Era dap mai multă moralitate și capitate pă-

teșnică între oameni, de ambe-secse, de ori-che condiție,

că toată simplitatea acelor timpi de innoțență, de

cînd azi, că toate scolalele, că toate pensionatele, că toate

judecătore.

Păteșnică vădăva și orfanul avea să tată și un

protector în semenii lor avându și infântul. Călă-

tătorul Fătăea căkă (ajutorul gratuit) pentru săcă-

pădă și amala; boerul și comterchanta deschidea

șăbădă și ajutorul lor. La masa avușilor tot

dăună Fătărea vădăva și orfanul; și din prisosină me-
sei lor tot dăună să îndestrelă oorbă și pătimashul.

Alău timpi, alău oameni, alău moravări!

Și sănătatea ce era oameni păteșnică mai moraliști, mai creștin? Fiind că înima lor era plină de morală evangeliă; iap capul lor nu era plină de fătăre sech... Înțeiu lațminează înima că evangeliul, apoi capul că filozofia și că chela lătă;

altfel, de sărpa toate.

Franțul, Spania și Italia¹⁾, ascătuie mo-

¹⁾. Adică, țările antice ale pașii.

рала єванцелікъ іntp'о літвъ тоартъ че нз о іndелегъ, ші de ла Iessіді кари аж intepesъ a іntенека ші пздина лктипъ че пътренде іn s8ффлетвл лор іnfлькъратъ. Грекъл ші Slаввл ажд ші ей к8вънтул de тънту-ре в іn літвеле тоарте (Еллена ші Slavona); іар нз іn челле ворбітоаре, іn челле р8стиче, іndеллесе de тоатъ s8ффлареа, de ла Domnvl д8пе тронъ цъпъ ла Паріа социалъ din скорбэрі. Н8маї t8, Р8тъне, аї фосів фе-річітъ а азzi к8вънтул Domnvl в іn літвба пърін-цілор тъї! Т8 пічі odatъ n'aї възятъ, іn пічі вn timпъ, іn пічі о парте а Dачіеї, пе аппроапел єъд т8рind de foame ші de фрігъ; чі б8кътвра ta аї іmpр-што к8 іnemіквл єъд кіар, к8 ачелла че венеа ла tine к8 гъндвл драквл в іn statele челле таї чіві-місате, азї, че везі? Bezi т8рind к8 s8tеле пе zi, de foame ші de фрігъ; пе кънд алції, іmтвіації іn аорз ші nestimate, Ірекъ пе лъпгъ еї к8 сънще рече, орі stpіveskъ кадаврвл лор к8 Іръssвра лор регаль, к8 dis-предвл к8 каре калчі віершеле askvnsъ іn пхльвереа др8тврілор.

Al dака t8 аї фі авятъ, Р8тъне, секолій de про-сперітате аї фрацілор тъї de ачеллаші сънще, t8 azї eraї іn фр8ntea адевъратеї чівілісації, пе каре о вор-г8ста копіїлор поштрії! Іnsъ Проведінда а воіт а te к8ръца пріп s8фферіпде de орі-че т8шків ал барбаріеї, ка арціntарвл аорвл пріп фокъ, ка odatъ съ фії demnъ а фігвра, ка віт таре брілліантъ, пе stema 8manіtъції, реценерате ші лібере!

Д8пъ бісерікъ, Р8тънвл, ка тошвл съд Романвл, фъчеа г8старе пе іарбъ верде, іmпрецирвл впей mese pondъ, ск8ртъ ші t8inedъ; іар д8пъ прінзъ, іші лва nebasta ші копії, ші терціеа ла хоръ іnзіntea осптьріеї (кірчутъ). Бърбатвл терціеа іnainte, ка шефвл ла oastе; фемеаа д8пъ еллъ, іnк8пцівратъ de копії. Аша ne deskрії Istорії Романі пе stpіveskъ съд!

Фетеле ші флькъй жыкаш тоате ачелле дандырі романе че рекіамъ епоче de търіре ші de глоріе, ші пе каре Рұмъніл мә а пъстрапт кә религіоситет, ка пытеле, ка съпеде, ка літба; іар вътрішій дешерташ күнде ларци de вінð, ин sънетвл лъдеі ші ал чітпойлаші, прівінд данделе streebене, ші конворбінд de ачелле епоче глоріоасе кънд s'аš institut ачелле дандырі; еї компараш тімпій ләй Negre, аї ләй Мірчеса ші Mixa¹⁾, кә тімпій ин каре se афлаг atghычі; ші оғташ, репетінд ин коррі кънтеквл лъстарвлай:

„Soapta mea e дәрероастъ!
„Dap mie nө'mті пасъ.

„Nічі de Bodъ, нічі de дракъ,
Nічі de Taptарвл челлъ Mare,
Nічі de Тұркъ, нічі de Kazаквл;
Даді воінічі маі tape!

„Daці кә тоці int'p'o Өніре,
Sъ se sгъдзе пътънвл;
Тоатъ лятеа sъ se mіре
Ші Dамнеzeш sфинвл!

Sъnt sътвл de ыірврі грелле,
De , зъпчіелле,
Ші de плагъ, ші de лопатъ,
Ші de сана латъ.“

Ла сербъторіле ынпърътенші, прекът ла Наштереа ші Інвіереа Domвлай, ла zioa int'єш а апвлві ныоз, ышчл, Кътпвлыщеній, ин bestmіntеле лор челле маі крате, терцеаsh de salstaш пе tata орашвлай

¹⁾. А кърора sybenire aж konserвато Рұмъній ин кънтечеле популаре ші ин традицииде лор ораде

(Жъдецул), сърбетъндъгът тъна ка 8ндъ патриархъ ал комитенитъци. Nebasta ши бърбаевл юфъщішад фіе-каре, ла Пашті, къте доъ 8оъ рошиі ші къте 8нп кодакъ саъ 8нп коврігъ таре; іар ла Кръчвпъ, 8оъ албе ші ко-лаче; афаръ де квркані ші тіеі, кари ераѣ пе d'as-пра¹⁾). Жъдецул ле твлцетіа къ вінъш ші къ пъїне, сімболъл ваквріеі ші ал 8нпірій.

La zi 8нтъи de Mai, la 8ыніял Щеорців, ла Пашті, ла Іпълцафе, ші ла алте асеменеа 8ербеторі, тоате dealлгріле че юквнцііръ Кътплвпглъ цетеаѣ de оа-мені, де амъе sekse, de тоате вірстеле, de тоате кон-діїле, дешерпінд вірії 8нтречі de вінъш ші de пелінъ, закріфікінд тэрме 8нтречі de міеі, ші чокнінд кошврі къ овъ рошиі; апоі, ю 88нетъл лъхтеі ші ал кобзеі, данцаѣ тоатъ зіоа ші тоатъ ноантеа. Тоате ачестеа 8н-фрютвзесдаѣ ші варіаѣ віаца патриархалъ а тошілор поштрій, віацъ че кврцеа ка 8нп ріш лімпеде ші ліні-штітъ п'знтре лівейі smълтате къ флорі!

La 15 Август, Жъдецул къ Піргарій ші къ tot Кътплвпглъ терцеаѣ de асклтлаѣ літгрія ла monasti-реа лві Matei ю Bassaraевъ; д8пъ терминареа оффічівлъ дівінъ, se 8ркаѣ къ тоді ла егзменъ de пріїмеаѣ бене-дікія sa; апоі, ла прінзъ, Жъдецул къ поtabілії Ком-мненії 8небвіаѣ sъ дешерте фіе-каре квда de арцінтъ а лві Matei²⁾, (de чіпчі літре аппроапе) пліпъ къ вінъ de челлъ таї векій ші таї в8нпъ.

La 8нп асеменеа оспъцъ, 8нтр'о zi de 15 Август, Жъдецул къ Піргарій ші къ поtabілії Коммненії д'єрви-

¹⁾. Бътрініл спунъ къ днп плокопул отълор de ла Пашті, Жъдецул ум-плеа путні 8нтречі ку оутъ, ші югръша къ елле пъсъріле de күрте, ка ші а/ї попні de sate къ кодіва de ла 8ъмбетеде тогрціор.

²⁾. Къ грешадъ s'a zis ла Partea I (пац 96) къ ачеастъ күпъ e ede ла Негрт, find къ e de ла Matei ю Bassaraевъ, кум аратъ data (1642) ші титул юфинкулъ, съпнате пе буза ачелледі күне, ю форинъ de Потиръ, ші пе корпул кърія фігуреазъ trei soldaui Римъні днп ачеа епокъ

ръ тъпъстрий, инт'уп моментъ ентузиастич де пietate (шi de вин) о парте din дрептвъл че авеа Коммюна азупра винвлай че интра ин орашъ: аккордъ адикъ монастрий къде о вадра de винъ de ла тоатъ бътия къ винъ че интра ин орашъ пентръ спекъль. Дарвл ачеста фъ санкционалъ принт'уп инскрисъ de donare din партеа Коммюниций, легалисатъ дъпъ тоате формеле de атвич; къмъгъръ инъ штерсерь din актвъл de donare ворба вадръ, съпплімъндъ къ ворба вашъ; din каре къвъ se искаръ черте шi прочесе грелле¹⁾.

Къ пластография шi къ атъциреа възрпаръ къвъиши Егъменъ, индиценъ шi стреинъ, алитеа тошии шi дрептвръ алле тошилор поштрі пietоши! Дъмнеезъ съле плътесакъ дъпъ тъсвра віклениеи шi nedрептъци лор! Инъ Дъмнеезъ ръсплътеште прiн оаменъ, шi ачеи оаменъ инъ нs'aah iбit, карi съ ръсъбъне пе челявъ слабъ шi атъцитъ.

Интериоръл каселор тошилор поштрі Кътпъпълъценъ ера симплъ шi къратъ, ка инима лор: ла чеи аввидъ, велинге de линъ, месе шi скавне de летнъ, лъвъдъ линъ шi лате пе линъ пъреди, ин локъ de фотолъвръ шi канапелле; оале шi стръкни пе кътнъл челялор маи неаввидъ, шi ап трон ин колдъл патвъл, гнде ера тоатъ авереа певестеи шi а фетелор, късъте дe кiар тъпеле лор²⁾.

¹⁾ Вези христоащеде din Пънза Орашълуи, шi alte инскрисе пai ткудаге.

²⁾ Ачестеа ле бедем шi ази, ла църкви Румъни, маи аллес ла Мунтенъ Кънд ун юне търце импесицъ, зиге Gerando ин deskrierea Трансъльвания, кавтъ маи интъи дрент ла ладъ саъ ла тронъ, шi o deskide съ базъ че e инт'уна. Мутеде ин карнабадъ (тимпъл фаборабидъ ии обичнит ла Румъни пентръ късътори) интндишъ ин касъ пе сфори гуфеде de tot фелъл але фетелор шi але мутедор лор, късъте de ачедеа къ таре тъстрие. Флъкът се тицъ din прагъ шi ла фатъ шi ла zestrea еi: do'и плаче, о чете de ла първици, Фъръ тулте формалитъци.

La zioa determinatъ, първици тицълъ addykъ пе тицъасъ инт'уп карръ трасъ de патръ саъ маи тулци бои, а къркор коарне synt инфрумусеате къ флоръ шi къ корделе. Циганул лънтаръ търце ина

Кът desupe moralitatea тошілор поштрій, ко-
ніем ачі үп passaцій din Itinerarul D-лаі Болліакъ,
прівіторъ ла ачеаста.

„Moralitatea este încă și astăzi foarte aspră în-
tre cърапій поштрій, că toate smъчіпъріле че аă îн ві-
ауда лор. Fata cърапакъ este foarte lіberă, și хвлітъ
ачеаа че ва вои съ факъ пе прѣда (smerita). Ea приї-
меште пе amantъл ей îн kasa пъріпділор; se рѣтъчеште
пріп кръпгврі кв еллъ, фъръ тартрі ші фъръ съ'ї ia
чіпе-ва sokoteala. Dap a încetat ea d'a fi певіноваť,
ші s'a афлат ачеаста în satъ? Пъріпдій п'я'ші таі лаъ
фотеле съ үтвле кв dъnsa, ші флькъї o sokoteskъ de
печинste a se таі пріnde лъпгъ dъnsa în хоръ. S'a
реаліsat віновъціа ей? къз8l-a ea în непорочіреа
d'a se фаче твътъ? Adio, лаъте! ea нs таі este вред-
нікъ съ se пріnзъ în хоръ, пічі съ se таі арате ла
вре о веселіе пъвнікъ; челлъ dъпe үртъ din satъ аре
дрептъл s'o іnfrântе, ші пічі ea пічі аї съ'ї нs пот съ'ї
ръсп8nзъ. Se stpікоаръ tot d'aagna пріп үтвръ, ші
нsмаі кteazzъ съ attinrъ флоареа че înkвnпa пъпъ ачі
кosiціile eй. Іші рекноаште грешеала? Чере комп-
пътиміре de ла пietatea ші үnepositatea konst tenіlor
eй? Atcнчі үnі въвълеше капъл кв үп въллъ пегръ în
semnъ de үтіліпдъ, ші тіла konst tenіlor ii dъ дреп-
тъл съ se арате ла addvпrъ ші съ se пріnзъ ші кіар
în хоръ лъпгъ фіічело лор, ка поате гъsindbse вре үп
въдъвъ съ'ї ridіche одатъ аchesl dolій. Dap s'a întъm-
плат ка о фатъ съ'ші ask8nзъ пъпъ în sf rшit віна eй,

Intea karfului, zicъnd din bioarfъ хora miresoї, iar флькъї, кълърі
пе кai iucї ka вънтул, parte înkонюօarъ karul, parte alearfъ
înainte, ky ploska de гътъ, шi, deskъркънд штоаделе merev, факъ
дартъ mare, în fine, mireasa үnade in тiјлокул karfului, пiшъ
de florii шi de fluturii, intre пъріпci шi konst neni; шаде по
лада unde e тоатъ zestrea eй, пius o бакъ, saă doiboi, saă къте-
ба оi шi къцї-ба ступi de mire (Фоаea minci. 1946, Nr. 2, па-
чина 12). Кiтъ differinç de timpi поштрій кънд tot meritul unei
fete, de o kondiçie mai înalts, съ'ї în bani шi . . .

ші съ se търите дупъ ви фънкъв, ня дупъ ачелла къ каре е виноватъ? Атънчъ, adoa zi дупъ пунтъ, ба ші киар ин зиоа ненций, — (кънд тоцъ ненций аштеапъ ла масъ къ пахареле пліне, ші тиріи se askandъ d'онартъ ин брацеле аморглай) se фаче черемония чеа тай тпистъ каре поате съ фіе пентръ пърингий ненорочіш; ... ші фійка лор se интоарче рюшинаш акашъ... Атънчъ требе съ фіе фоарте лашъ ші арътатъ къ деуетъ ин тоатъ віаца ляжъ ачеллъ фънкъв каре, дупъ ачеастъ черемония, ші киар индоинд пърингий zestrea фетеи, съ тай пріимеаскъ еллъ іаръші а тръи къ дънса¹⁾).“

De къдъ-ва ани инкоа, de кънд фетееле de църанд аж инчепят a скімба iea не рокіе, моралитета фетелор сътене a дескъзът ші ea, ка тоате! Фетееле оронане, de боеръ ші de негъдъторъ, ші елле ерадъ юлт тай рюшиноасе одатъ; ші кънд аллукека вр па, опі se ингропа de віе ла вре о тънъстіпе, опі я 18-теа ин капъ, опі se үччіdea siniggrъ.

Знде сънт азі ачелле сімпле тораввръ, тъдіа оаменілор ші фріка de Dymnezev d'атънчі?

Кънд пів гъндерскъ ла віаца ачеа сімплъ, офтезъ. Ера тай феріцітъ лятеа! Тоате ерадъ ефтіне, ші піндріа ліпсеа! Ляксъл о съ не пісіе капъл!

Ачеастъ віацъ патріархалъ, презкрісъ ші de настъръ ші de ішіенікъ, фъчеа не оаменій d'атънчі дапені ші сънълоші, ші ацупцеадъ челле тай адънчі бътпрінеде.

Мошій ші стръмощій поштрій ла 80 de ани ерадъ тай віртошій ші тай сънълоші de кът ної ла 30, кари сънтем бътпріні кът se каде ла 60 de ани.

Еш ам аппакат къдъ-ва бътпріні ин орашвл теч natallъ de къте о сътъ de ани, ті tot дапені: прекът, Николае грекъ, Ніко іае Брытіанъ ші алцій. Азі ляп-

¹⁾). Кур: Рум: 1845 №. 93.

га віацъ е єсчепціа, одатъ форма регула цепераль.

Skriпtara ne аратъ къ оamenii, in прітеле е-
поche аlle omenipii, trъiaш de la 200—900 de anii.

Lъsъnd ne Adam, ne Matrсаla шi ne Noe, karf
se zіche къ ar фi trъit kъte 900 de anii, aflym vіa-
ца льї Avraam de 175 de anii; aceasta, крezd, нi о
ва kontesta nіmeni.

Kъ tіmpul, vіaца отвлvі tepse tol deskrekskъnd.
Dabidz zіchea: „Anii отвлvі ka un pъiаженi; zіllеле
„animalor льї 70; iap de vor фi in пtere, 80; шi прі-
„sosul lor, ostenealъ шi дррере.“

Asha dap vіaца de 306 anii a вътрінвлvі Si-
meonъ, kontіnvransъ къ Птоломея Філаделфул (285 I. X.)
е о minune sзpranačrалъ; insъ нi aflym oare шi
azи, intre фiii тvпciлор saш фiii natvrei, vіedj de oa-
meni de la 100—150 anii? Dvнъ лецие Natvrei, vіa-
ца отвлvі chea таi лvпgъ este de 200 anii.

Pentru че insъ azи отвл n8 trъеште пiчi a па-
тра partea din vіaца льї destinatъ de Natvre?

Pentru къ sзffletul se dewsteantъ d'odatъ къ кор-
iul, ne кънд odatъ sзffletul se dewtentă de la 20 saш
30 de anii inainte. La 7 anii, отвл azи intie таi тvlt
dэ къt strebuii пошtrii la 30 de anii. Trebuieuile
челле тvlt шi de prisosă че 'шi a креат отвл, до-
pingule nesъcjoase че нi le поate импъка, temte-
rile шi сперанделе че'l rodă, лvкsъl шi a вsзvul
in fine: acestea constamt azи vіaца отвлvі аша de
repede! De aceea vedem копiй вътріn, tврind чеi
таi тvlti de фtisie, in фloarea vіedj lor према-
tvre! Nimeni n8 поate пedensit a кълка лецие
Natvrei: тоатъ фацta шi тоатъ квцетареа порtш къ елле
ръсплата lor. Тоатъ акцia iшi аре реакцia.

Tерminu аcestă Capitolu къ вртъторъл наз-
саui, tpasă din Itinerarul D-льї Болліак, прівіторъ ла
vіaца m8ntenilor шi la tрадiçiile легате de Карпадї.

„Кам се інієтплъ ка пърцілө тъпцілор съ фіе маї попвлале де кът алле кътпвлъ? Пентра че тъптеній сант маї імбръкаді ші ѣръескъ маї біне де кът кътпеній? Сант маї poditopі тъпци до кът кътпвлъ? Сант маї тъпчіторі тъптеній де кът кътпеній? — Чівілізація ші esanç'a төргі ѣрентат din Dণпъре ші пъпъ ін монте, ін кът, дака s'ap пыне інтрэ тоате алътэрэа тъптеанвл къ търцинашвл, ар фі оаре кът оипвл со-гіетъцій къ селбатівл. Мърцинашвл, де ші тъпчеште маї твлт, де ші продвківл ляї este маї сігвр, н'аре қасъ: ѣръеште ін пътінлъ saň інтр'о кочіоавъ diafanъ de rapdъ; este desklцв, strençeposъ, ші копії ляї des-нгіемі; se іndoапъ пытай къ тътмлігъ ші se інкълзе-ште къ topъ (балігъ) ін локъ де лемне. Manteanвл, маї лепештъ ла чееса че se zіче тъпкъ, gonind o съп-тътъпъ о жівінъ, saň перзінд o zi ка sъ прінцъ үп-пештъ, пічі одаётъ сігвр дака о sъ продвкъ тъпка ляї, аре қасъ іналъ, де zidъ, інвъллітъ къ шіндрілъ; este кърат, імбръкатъ ші інкълцатъ біне; ті тъпнъпкъ tot d'аңна фертэръ, ші де челлә маї твлт орі пыне. Дака інтрэ үзърапій търцинаші ар шті каптє ла доъ sate үпвл, інтрэ үзърапій тъптеній ва шті ла доъ-зечі үпвл. Manteanвл este маї osnitaliаръ, маї іndustriалъ, маї превъзътопъ ші маї спеквлантъ де кът търцина-швл; ар зіче чіне-ва къ пытай певоеа чівілісеазъ: къчі локврілө де mантे sant фоартे інграте, ші podi-ріле фоарте капрічіоase. Mantele este къ твлт маї поетікъ ін жокврі, обічеіврі, традицій ші лецепае: пы е пічі үп върфъ, пічі о валлә пе каре sъ пы se ціе о традиціе де оріцинъ istорікъ, saň sъ пы рефлетеze оаре кът үп феноменъ ал Natvреі. Sfingій ші Пъріндій аж авт маї тоці къте о інієтпларе пе тъпді: пе кътаре колдъ а търпітъ Negre -Зодъ къ камвл; коло, а кълкад Doamna Ana; маї dinkоло, жандека, пе скавне де піа-тръ, кътаре Domuš къ Doamna ляї віновадій че'ї da де

різъ¹⁾); пе квтаре колдъ проповедвіа квтаре сфѣрѣ, ші іп квтаре пештеръ локвіа челълалтъ. Ачі о лгп-тъ дѣ smie а кълкат о пъдре de бразі, векі ка пътътъл; ачі жоакъ Шойшапеле, коло фльеръ Доргованії, ші dinkolo пъzesk Шеіканії ші Воевозії. Datъл кв бобій ші datъл кв кърціле; чітітъл пе палть, пе френте, пе fisionomie, пе stellе, пе варгъ de копачів; тълтъчіреа віzelор ші гіоквл; а іnkide пе Агівцъ ші пе Spіridѡш іп stіклъ; а фаче minvпі кв дххрілө кв-рате ші некврате; а se дреце іmprotіva глопцвлві, іm-protіva Фермечелор; а ппне квдітъл кві-ва, саѣ а'л ad-двче пе tpestie; а фаче de врітъ саѣ de dрагосте; а гъси niatra nestimatъ ші іарба феарелор; а'ші афла konsoapta саѣ konsoaptele іп огліндъ, іп поантеа de апвл пвօ; а'л віса пріп пвтереа възвіоквлві diu пътътъфл попії пвзъ ла къгътъі; deskidepea червлій іп поантеа de Боботеазъ; Staфії, Iesme, Жойтъріде, торці-Пріколічі, Stpigoj; іnsfіrшit, Девінація, Мація, Кабала, фііпцеле mistepioase, Фермекъторіа, Demonолоція, Ал-хімія, тоате штіпцеле окквлтє, фііче алле Барбаріеі ші innorапцеі, въптвескъ цара noastръ іп цеперал, ші se simtъ маї desvoltatе іп пърціле твпцілор.

„Дака ва konsidера чіпе-ва пъвълріле челлө десе алле барбарілор de neste Dвпърө асвпра кътпвлві, залахоріле ші ръзбоаеле челлө твлтє, monotonia фепомепелор патреі ші а aptіколелор de квлтіват, іnles-піреа ші інкредіндареа а продвче пеапърата храпъ Фъръ а твпчі, ші пепъзареа nentрs вп тъіне ші вп пріsosъ de каре пз а fоst пічі odatъ sіgвr, ноате афла пептръ че твптеле este маї попвлатъ, маї поетікъ ші маї чівіліsatъ de кът rътпвл postръ. Традіціile історіче алле тардінеі svnt преа векі ка sъ se маї фі nsttct transmitte пріп цеперації; ші пепорочіріле

---

¹⁾ Ка Romanії пе кулпабылѣ дунъ rіпа Tarпeeea.

е і модерне п'ї а ї ма і dat пас ѕъ поетисе-
з-е азупра ръмазврілор strъбнє. Челв маі
тікѣ лвкв, чеа маі тікѣ есану, чеа тікѣ комодитате
їп каса пърцинашвлв ар фі attpas ne **streiпd** іп газ-
дъ ла дънсвл.

„Мърцинашій сант маі індѣрѣтнічі ші маі сль-
вноюї de кът мънтенії. Натіма цепералъ іп дара поа-
стръ (бългра) este de o потрівъ інтре кітпеці ка ші
інтре мънтені; пітем зіче інсъ къ чеі d'ънтеі ѡант
дагі маі къ сеамъ ла ракід, ші чеі лалді ла вінѣ. Ръ-
тънчеле іп цепералъ ѡант Фръмоase; ѡант·преа падіне
бълане, ші челв маі твлтє smeade. Окій лор, де орі
че коллоаре, ѡант тт d'агна ѿне тъиці, deskіші твлт
ші віої. Мънтенел€ ѡант маі алб€ ші маі рътнене, дар
а ї тръсврі маі гроасе; кътпепел€ ѡант піаі оакеше,
маі паліде, дар сінт маі віне Фъкте, ші а ї тръсврі
маі делікате. Іп лімѣнь, іп обічеіврі ші іп kosttme,
къ кът te апропії маі твлт de марцине, se simte strei-
nismвл; къ кът te апропії de мънте, se simte Ծнггріс-
твл. Asta e soapta tтврор neамврілор челор тічі ші
de ammestekътвръ: se інфліндеазъ фъръ съ інфлін-
деze, ші imitъ фъръ съ se imite. Парте din kosttмвл
мънтеанвлві ші ал търцинашвлві ѡант фоарте үріте, ші
п8 se аккоардъ пічі de кът къ kosttмвл націоналъ.
Дака пе а маі ръмас щева din kosttмвл націонал ро-
манѣ, se веде ла кътпепі; дака пе а маі ръмас ще-
ва din kosttмвл дакъ, se веде ла мънтені; sapіка,
ші маі alles къчвла Фріціанъ а Ҷвдгіапвлві din мънте,
ѡант фъръ kontestaціе даче: колоана лві Траіанѣ о тър-
тврісеште. Пентръ че aptiштї кари а ї загръвіт kostt-
мел€ рътнене піердъ din ведере токмаі чеа че este
маі intepesant іп kosttмел€ noastre? Zегеа кътпеа-
нвлві п8 ам възвѣ загръвітъ пікъїрѣ, ші sapіка ші
къчвла чеа лвпгъ ші ръсврінѣ а мънтеанвлві п8таі іп
D. Бжкет фігуреазъ; kosttмвл дорованділор ші ал бое-

рілор din anii trececi nu sunt naționale; acelelea ar fi ceva mai mult bulgară, și acestea sunt ca totul fanariote: amnestică bizară a secolilor din urmă!...

„Kostytele cavalerilor noștri să fie nerăbdători căci capitanul armatei române este un costum de cavaleresc; și costumul ostasilor noștri să fie nerăbdător ca începutul domnului fanariot în Zară; că nu este a mai rămas națională în costume, să păstreze numai în portul munichitorulă de primăt.”

CAPITOLU X.

FLÂMÂNDĂ,

SAU

Schitul Mărculesci.

Акът към къпоаштем чева din фрътвзецүлө istориче
але Кътпвлвпгвлвї, съ арпкъм о окіре ші азвпра
фрътвзецүлор лвї фісіче саѣ материале.

Съ не вркъм-ла Фльшнда, де зnde Кътпвлвпгвлв аре о ведере инкъпѣтоапе; ші не кънд вркъм dealвл ачеста, репаосънд-не din кънд іn кънд събт арборї фръктіферї че'ї аккопер€ съпвл граціос්, ка вп пърѣ блондѣ винерї впенї кокетте, съ черчєтъм istopia ачестеї колліне романтиче, тріпедвл Мъсеї поетіче ші istориче.

Astătъ товіллъ, коронаť de o бісеріквдъ de stilъ грекъ, че паре о четате de апъра ре а Кътпвлвпгвлвї, аре дої нашї: пе Негрв-Bodъ, фундаторвл Кътпвлвпгвлвї, ші пе Хаџи Маркв Рыsetъ, фундаторвл Skitвлвї ачествіа; ачелла о пъті Фльшнда; ачеста, skitвл Мърквлештї. Фльшнда intръ іn domenвл традіціеї; Мърквлештї, іn domenвл istopieї; традіція къ тоате astea а predominatъ, ші колліна noastrъ консервъ ші azї пътеле de Фльшнда.

I.

Sъ askvătъm tradiția :

„Dăpъ sъvârșirea bisericii шi a четъциi, ла леатъл 1290, Negre BB.; dăpъ datina векie a Romanilor de a консвата агурї ла фачереа de четъци шi de templi, шi ла ор-каре жербо шi церемонii але лор, връ съ кноакъ шi soapta (tpista) орашвлвї Кътпълвпг; деch, дăнд къд-ва боерi d'ai sъi, se вркъ пе о товіль iu фада орашвлvї, despre ръзърїt, ка de аколо sъ поатъ обсерва агуръl; iap ла пордile четъциi пыssе kystozи артацъ, ка sъ опреаскъ пе чедв che тай ытъiй ap вреа sъ intre iu лъвнtr, дiind'л sъв връ пазъ пъпъ ла реintzrnarea sa dim ачеа превъбларе. Negre шi боерi se ашезаръ жос, пе поienica de deasupra dealvadl пыmit Флътънда; шi iu-чепъръ а se mira de фрътвсесiile Фирї, шi а ворбi de витеjia strъмшилор лор, шi de soapta аchestvї ораш дăпъ тоартеа лор.

Шi ашентаръ еi аci de dimineada пъпъ къtre seаръ, фъръ а bedea пе nimeni intreнд iu четate; токмаi къnd ера sъ ковоаре, eatъ къ зъреште Negre BB. viind despre Ana Sъратъ, iu omъ stpендеросъ, къ о въллъrie мape iu капъ, къ tpaista de гътъ шi къ iu вълъ подоросъ iu тiнъ: токмаi ка еврол рътъчи-то ръ de каре se ворбеште прiп кърци.

„Шi пыssе Negre океанъ¹⁾ ла окi, шi възз къ ера iu циганъ²⁾ ачелв omъ stpендеросъ; шi толt pis-серъ тодi de агуръl ачеста!

¹⁾. Традиция se iuшеадлъ, къчi лунета s'a inventat la 1593.

²⁾. Шi аci se iuшеадлъ. Къчi Циганиi s'арътаръ iu Европа d'odatъ къ Турци, шi iu Румъния, пе la 1450.

Ші zisse үп боеръ ляй Негръ Bodъ:

— Кя tpiste ва фі четатеа Мърії талле: къчің
дуганыл е откіш деңгеленіш ші прічепатш!

— Інсъ ва фі ліпсіш де алле хръпій: ка ші
соівл ұста дъ оашеші рътъчиғорі, zisse алш воеръ.

Ші Негръ Bodъ ръспұнсе боерілор:

— Тоатъ қоала кя леакыл ей. Прекът Dym-
nezej fнgrіжаште de пазъріле Червль, ші de ұропо-
веджиторій Көвънғалы ляй, аша үомм әвеа ші Noі пұр-
тапе de гріжъ de орашыл Nostre, ын кът, дұрғайш кя
драптірі ші прівілеңірі, съ нә пъти мәаскъ d'алле
хръпій, de қаре sант ліпсіте ачесте локорі тұнтоасе ші
піетроасе.

— Съ тръешті Мъриа Та! ръспұнсеръ боерій. Әр-
таіпій вор ынълца Мърие талле, fн ачесте локорі үндес
аі deskълікат Мъриа Та, үп тонғыштіш пемжітірш, ка
таттароп fнndatopіlor de өтіңді ші de үлір.

— Съ мерцем! zisse Негръ BB, къчі ат фльшп-
зит; ші фінд къ Негръ Bodъ а фльшпзіт ачі, аштеп-
тінд ағғорыл Кътпвлыпғалы, Фльшпнда съ se ке-
ме fн viitorъ коліна ачеста, спре addвчере aminte
а ачестеi зілле.“

De atынчі s'a нәmit dealыл ачеста Фльшпнда,
спре addвчере aminte а фльшпзірій ляй Негръ пе
кеаesta ей, amitептінд ачі о zi fntpearagъ ағғорыл Кът-
пвлыпғалы.

II.

Съ аскылтъм ақым ші Istopia:

Din timпі непоменіді ереа datinъ а se addбна
Кътпвлыпценій, ла zioa ынълдзірі ляй Kристш, пе вър-

Фэл Флътъндеі, кв tot клервл, авънд іn фрэнте пе кіар егътенвл тъпъстірії; тоці, іn bestminte de сърбътоваре. Ачі еі фъчеаš singipea апеі, лънгъ о кръче de піатръ, pidikatъ ла 1630, іn оноареа Інпълцърії Domпвлвї¹⁾ de мај твлці піетоші крештінї, тіренї ші къллагърі. Д8пъ сп8за вътріпілор, еі ар фі pidikat astъ кръче пе вртеле алтеі кръчї, Інпълцаť tot de Кътпвлвпцені, ші tot іn memorіа Інпълцърії Domпвлвї Христос ла черв.

Бркареа Кътпвлвпценілор пе креаста Флътъндеі іn zioa de Інпълдареа Мънтвіторвлвї, ші р8га фък8ть ачі д8 преоді кв singipea апеі, інкіпвіаš Інпълдареа Domпвлвї ла черв д8пъ т8нтеле Мъсліпілор, іn 8ртмареа къріа Apostолії іші determinarъ лок8ріле впde авеаš sъ semene фіе-карө сътъпда евапцелікъ; д8пъ ачеаста фък8ръ ж8ръщъпвл sakр8 а т8рі тоці пентр8 Кръче, карө ера sъ фіе іn віитор8 stindapda реценераціе торале а 8мчнітції!

Д8пъ singipea апеі (sfештanie), ші батезареа крештінілор челлор de фацъ, se' іntindea апоі пе креаста Коллінеі о masъ таре пентр8 сърачї, фък8ть пріп kontрів8діе; іn вртъ se' іntindea о алтъ masъ, боепреаскъ ші пег8цъtoreaskъ, 8nde se' dewerptas в8ріе кв він8, ші se' sakріfікаš miei фріпці ші кош8рі кв овъ. Іn валле, пе поiana de лънгъ д8ртвл че д8че ла Тірговіште, tot пе локалвл de azї, se' фъчеа 8п тік8 збор8, 8nde фльк8тій ші фетеле, іn 88нnetвл т8зічей падионале, іnвъртеа хора романъ ші danцвл роман8, пъпъ пе ла miezвл попції.

Дар н8 п8тмаі ла zioa Інпълцърії Domпвлвї, чі ші іn timпі de seчетъ, de морві епідемічі, de плої твлт8, de т8лвврърі політіче, Кътпвлвпцені tot ла

^{1).} Astъ кръче e inkrystatъ іn тұртвл кампанаторулхі, іn фацә оғаштулті, ғұмт8тate штескѣ de timпt.

Фънчънда се зркач, кът клеркл ші кът ікоапел
Фънчътоаре де тинчні, ка съ роаце червл а'ші ин-
тоарче тънчя са де ла дънший, ші а'ші тънчи де ачел-
ле флацелле череший, тимисе лор пентра квръціреа пъ-
кательор.

Ла 1764, Маіш, кът оккасіонеа сингіреі апеін зіоа
Че Іпполдаре а Домнчлві, фігіра интре азиторі ші 8-
нвл din ісправічій Мвщчеллві де атвнчі, апте Хаці
Марк а Posetti, вів вел Пахарнік. Інкънташ де
Фримчесіде Natrreі ші де датінеле стребкне, елл
врэ съ рідіче пе креаста ачесті dealш о вісерікдъ;
se adpessъ dap кътре внвл din чеі де фадъ.

— Ал кві е локвл ачеста? интреаель елл.

— Ал внаі въдьве din ораші, апте Anastas-
tasia sin Dимітрашк Ог.

— Ші де че ща рідікатш німені аічі о вісе-
рікдъ пентра прасніквіл Іпполдърій Домнчлві постра Isus
Христос?

— Ера ворба одат съ се факъ ачі о вісері-
къ; dap оаменій аж dat zi nestе zі, ші а ръмас не-
фъкетъ; ші апої, destvle вісерічі sant in ораш! . . .

— Воіш съ възь пе стъпна локвлві.

Пропrietарвл Ф8 інфъцішт инaintea ісправіквлві.

— Dимінеата еші жчпънеаса Anastasia а луі Dимітрашк Ог?

— Еж, коконгле, zisse въдьва къ втілінду.

— Dealвл ачеста, номітш Koasta Влаїквлві¹⁾,
ал дымітале este?

— Ал теіш.

— Ігі este de вінзаре?

— Este ал копійор.

— Аші dopi съ іннадъ аічі, in фада ораш-
лві, о вісерікдъ, in (глорія) слава Іпполдърій Dom-

¹⁾ Ачеста se bede, e пумеде луі челл віл бекіш din тоате

пълни постът Йесус Христос, ши а се сънчава тареди Мъченикъ Dimitrie. Веъ фі тракия ла помелникъ титулор; ши во ѹтокъ ашевътънъръ фолоситоаре де съффлетъ къ фаччюреа ачестеъ висеричъ.

— Дака е пентръ казъ де ръгъчізне, бъкросъ; дървескъ ши еъ локъл ачеста, Фъръ пічъ о паро.

— Дар ачеста е дрепълъ копійор?..

— Копій меъ нъ сънт крешти? Нъ ле требвъе ши лор поманъ пентръ съффлетъл лор? Ші апои Христосъ, каре с'а ръстигніш пентръ пъкателе Оаменіор, ва да елълъ копійор меъ пентръ ачеаста даръ дін че ръ (Minte), каре е маъ скъмпъ де кът тоате авдулие лютий ачештия.

— Съ тръешти, жупънеасъ! zisse Posetti, имтишкатъ пънъ ла лакръмъ де крединга ши пietatea ачестеъ фемеъ събліте, каре ляа юмъкътъра копіялълъ ка с'о dea съракълъ, фрателе Domnulъ, аппроапелъ крештилълъ!“

Фемеъ съблітъ! ка въдъва din Евангеліе, тъл денъс пе алтаръл Zeitъдї dinаръл тълъ, тълъ маъ предъйт де кът талантъл автълъ! Нъимеле тълъ требвъе скрісъ, нъ къ чорнеалъ пе вън помелникъ периторъ, чи in re p i s t r u l I s t o r i e l , кът літтере де авръ, алътъреа къ тодъл адевърадій філандропъ!

Фие пътеле Bostръ віне-къвънтатъ, адевърадіор крешти!, патріодъ саъ філандропъ!

Аша дар пietoasa въдъвъ, Anastasia Огъ, дърви коаста Влаікълъ in актъл сълъ de donare, къ data din Mai 7273 (1765), пентръ фундapea Skitълъ Мъркълешти.

Азфел іntрънъ анъ вісерікъца фъ терминатъ; ши tot in zioa Інълдъріл Domnulъ, апъл 1765, фъ ши sankdionatъ (tіpnositъ), dedikъndъ-se „Інълдъріл Domnulъ“, in memoria асчиндеріл лълъ Кристъ ла черъ ши Santълъ тартіръ Dimitrie, in memoria лълъ Posetti

ші а първотелгії Anastasieї Ог. Атвпчї коаста Влаіквлаії, пътітъ ші Фльмънда, пріімі пътіреа de Скітвл Мърквлешиї, де ла Маркв, Фондаторвл съв.

Ла фачереа бісерічї ажтаръ егшешвл тъпъстїрї d'атвпчї, Kip Dositeiї Arximandritvl, ші алдї орошанї ші stpeinї, фіе-каре d'єрвind къте вп обіектї, мішкъторв саð nemішкъторв, пентрв ажтарвл бісерічї ші ал скъпътаціор¹⁾.

Двпъ плекароа sa din Кътпвлвпгв, Маркв Posseti лъсъ епітропї бісерічї пе архімандритвл Dositeiї, ші пе бів вел клъчерв Apostol Іамбъшоівл; еї інгріжирв de skitv фоарте біне, пъпъ ла резьемвл Порту кв Астрия, din 1788, кънд skitv фв apsв ші пръдатv, ка ші Кътпвлвпгв. Epistatv орашвл din 1789 преіннои skitv; dar ла 1790 іар фв рзинатv de вп корпв de Nemvї карі съ реінтрнаð в Астрия пе ла Кътпвлвпгв.

In tимвл ачеста Posseti se афла ѵ Konstandinopolе: ачі пріімі елв штіреа ачеаста іпістv, імпъртъштv de konstnенї ѿї din Бакрещтv ші de епітропї skitv.

Свб domnia лвї Mixaiї Sвdз, (квтнатвл лвї Rosetti) ачеста intрv ѵ Царъ, ші капътъ de ла Sвdз христоввл din 1792 Іюн 22, пріп каре i se da skitv пе tot anвл 20 скательчї, 20 фамилї de ціганї, 1200 леї de ла Вата Драгославелї, ші 50 болованї de sape de ла окна Телега.

Кв ачесте ажтоаре, кв челле date de маї 'наинте de крештїнї, кв челле date акум de алцїї, ші кв чеа че маї дърxi Posetti, se репаръ бісеріка ші кіллїле, фъкіндssе o скоалъ de бъедї, de літва рзтінъ, ѵ локвл скоалеї domnewstv a Doamneї Кіажна, sogia лвї Мірчеа II, (despre каре ам ворбїт ла капітолвл V)

¹⁾). Bezї Nota C

ші каре ſinchesse din cauſa төлеvrъrіlor поліtіche¹⁾; ſe фіксъ ші о гратіfікаціе профессорвлі, арvalъ, а-фаръ de ſalarівл че'л priimia de la Mitropolie; ſn fine, din benitvl ſkitvlъ, asigvrъndſſe вntvl-de-lemnъ, кърділе ші фъкліile требвіnchoase бісерічій, когд ші ſalarівл преotvlъ ші a tot перſonuaцівлъ ſkitvlъ, Posetti регуль легатvреле вртъtoape, de філанtrопікъ memorie!

1º. A ſe тѣrita, пе tot аиvl, къte треi фete орфане, de пърind ſkъptѣаді, din Кътпвлнгъ; ſnsъ, doъ фete la Іпълцаре, ші вna la Sintvl Dasmirp; ші achenstop фete ſъ ſe dea zestpe, de фіе-карe, къte вn pindъ de хайне ші къte o вакъ кв лапte, келтvindſſe pentp търіtiшvl фіе-къria de la ſkitv къte леi 50.

2º. A ſe ſtвrъka къte чішči ſъraci din орашъ, келтvind pentp ſtвrъкъminta лор къte 10 леi de фіе-карe; ſnsъ, треi ſъraci la Іппълцаре, ші doи la S-tvl Dasmirp.

3º. A ſe plѣti Daskъvlъ de копiї, la S-tvl Dasmirp, талере (леi) 20, афаръ de ſalarіv че i-ſъ da de la S. Mitropolie.

4º. A ſe келтvi, la челле doъ праsnіche ал-ле ſkitvlъ, 30 леi, къte 15 леi de фіе-че праsnікъ, pentp тъпкареа ші вътвра ſъracilor.

Dapъ ачеea ашеzъ вn економъ in ſkitv; пыsſe ſkitvl ſsyt epi тропia Ворніквлъ Konstandin Філіpескъ, (tata лві баш боеръ Iordache Філіpескъ), легъnd ка epi тропia пытvlъ боеръ ſъ треакъ ші la врташиi ſъi; ſsppysse la ѣlestetvl Соборвлъ de la Nikeea пе оп-чиie, саš Domnъ саš партіквларъ, mipeanъ саš кълвлъръ,

¹⁾. Lokalul ſkoadei луї Posetti era ſintr'o kastъ de лъnгъ бісеріка S. Iulie, дървіtъ de Комікуl Ioanš Kraioveanu; de ahi ſe mytъ ne lokalul de azr' al kasedor de лъnгъ кърчутa din կapul չигъnies, дървіtъ de orymenul Dositei.

каре s'ap ынчерка а кълка вре одатъ вре ына din ашегъмите де маи ss.

Ачи se терминъ istopia Флътъндеи; ши istopia-
къл ыші пермите ші еллъ дөй simple обсерваціоні, ка-
конклусіоне да челле пъпъ ачи zise.

Атът вісерічеле de міръ, към ші skitъrі ші тъ-
пъstipі de къллъгърі, ынкіnate орі ла Sfintele локърі,
орі ла алте monastipі din Царъ de прівъл раигъ, тоа-
те фэръ pidikate ші dotate, към штіm ші въzврът, ны-
маі къ скопърі філантропіче ші патріотіче: пе
атчпчі, елле дінешаі локъ de сколі ші de аsіlъ ал въ-
дъвеі ші ал орфапвлъ; ыnsъ егъпеній саd ынгріжиторій
ачестор тъпъstipі, фалчіfікънд саd askонzъnd акеле de
донаре, ыші ынсъшіръ веніtвлъ тъпъstipіlor, неіnплі-
nind nіchі ына dim клажеле ачеллор testamente. Про-
бъе, destvle¹⁾). Пентръ тъпъstipіле ал кърор веніtъ se
варъ ыn каса централь, Гъвернъl singрr ыші ва da kont
de еле; Егъпеній лор аd ешиt dim орі-че pesponsabіlitate,
de вр'o зече anі ынкоa; пентръ тъпъstipіле гречешій, че
фолосъ трагъ въдъва ші орфапвлъ dim веніtвлъ лор ко-
лозалъ? Къ еллъ se ныtрескъ къллъгърій dim Палестина
іпі de ла Atosъ. N'ам авт оаре къвънt, пої Рұтъпій,
а чере еманчіпареа ачестор тъпъstipі, ал кърор ве-
ниtъ, skosъ dim Царъ, se ыntreевіnцаеazъ пре a ръtъ ыn
алте шърці? Сперът къ, неste нздін, se вор еман-
чіпа ші ачесте тъпъstipі гречешій, ка Ціганій ші ка
Рұтъпій.

Къt a tъrit ванвл Iordаке Філіппескъ, фолосъl
skitъl ыn Флътънда 'л a авт вп негұдъторъ dim Кът-
пъллъпгъ, ыntreevіnцаеazъ a ыntreevіnца фолосъl ачesta ла
үнperеа ыn ыніt stape a вісерічій; къ веніtвлъ ачesta, орі
къt de мікъ ар фі astъzъ, tot s'ap фі пыtъt ажата къ-

¹⁾). Bezi Nota D.

тө-ва въдъве ла зиле марі, ші а se търіта о фатъ тъкар пе апă, din челле маі скъпътате; інсъ ...

Azī dap, кънд епітропія Skitvlăř Мърквештий а тракт de la фашілліа Філіппекълыј ла Обштеаска Епітропіе, ар фі біне, атът пентръ инфлоріреа Skitvlăř, кът ші пентръ ажгаторвл въдъвеї ші орфапвлăř (пентръ карі крештиній піетоші аж desmoштеніт пе фій лор, adontънд пе Фрацій лжі Христосъ чеј нөферічідѣ) ар фі біне, zik, ка azī епітропія ачестлăř skitlăř съ ръмъє пе seama Коммунітъдї Кътпвлнене, формъндѣ-se ѵн Мацістратѣ о кътие ad hoc, пентръ венітвл актевалъ ал Skitvlăř, tot къ destinacija кътие пентръ венітвл твонділор орашвлăř¹⁾). Де ачеастъ кътие ва dispoza нымаř орашвл интрегъ, prin депътаций лжі, фъръ ammestekъл алтора ....; iap къ венітвл ачестор dговъ кътиї stropa ordinaре s'ap імбъпътъдї stapea материалъ ші торалъ атът а Фльтъндеї кът ші а Кътпвлненлѣ, ажгтьндѣ-se атіта symпъ de въдъве, орфапі ші непътіпкоші din орашвл постръ наatalъ ... Нымаř піште ашеэзъмінте де біне-фачері ші de імбъпътъдї, торале ші материале, ne дескідѣ порціле Червлѣ, пе къштігъ stima kontimpвранілор ші біне-къвінтапеа үрташілор.

Dea Domnul ка ачесте ріндэрі, скрісе къ min-cheritate ші конвінцие, съ казъ ѿ ініма татърор ка плоаеа пе 8n търръмѣ sevelosъ, ші съші dea фркітеле лор ла тимпвл къвенітл!

Ачеаста, крезъ, este dopingua инфокатъ а татърор Кътпвлненілор де інімъ, ші еў п8 snt de кът ехо ал челмор dopitorі de инфлоріреа neамвлăř рутънѣ ші а локвлѣ лор наatalъ; iap чіне п8 аппробеазъ тъssарі а кърора цінтъ е фолозвл татърор къ о тікъ піerdepe персоналъ, streiñ este ачелла: чуліне ѿ гръдина de міцгъвере а Румъніей.

¹⁾ Веzi Finitzij Аpendicet.

Фрацій теї, фъръ ~~sакріфічі~~, пімікъ вънъ,
пімікъ таре ші фолосітопъ ны se фаче. Кристъ, Со-
кратъ ші чеї асеменеа ажъ ~~сакріфікатъ~~ віауда лор кіар;
де ла Ної se чере пъттай ~~сакріфічі~~л 8п8ті тікъ int-
ресъ пріватъ пентръ 8п немърщінітъ фолосъ цепералъ.

CAPITOLU XI.

СÂMPULUNGUL.¹⁾

Фрътоасть ведере! юші зіче кълъторвл, аматорѣ де Фрътъсесіле Натъреі ш'але Ареі, прівінд Кътпвлвпгвл ѿ ла Флътънда.

Înt'адевър, къре finitvl лві Апріліе, кънд тоуѣ арбърїй snt інфлорїй аічї, ші флорілө арборілор парѣ ne a o a o доріферантъ а прітъвереї, към зіче Hugo (les Fantômes) Кътпвлвпгвл інфъцишеазъ үп таблоў пефескрай, плінѣ де поесіе ші де вакъріе!

Венідї атвичї ла Флътънда а пріві фрътъсесіле фісіче аллө Кътпвлвпгвл, вої, поєдї ші артішї, ші вої, фемеї симдібілө, ші вої, інімї зъпцеръндө! Въ імбътауї де профътвл флорілор, де кънтеквл пъсърілор, ші де пеісацелө інкънтьтоаре че sъ desфъшвръ оківлві дѣпъ креаста романтикъ а ачеsteй коліне, үnde ші Аморвл ші Аполлон 'щї аѣ ашезат палателор фееріче!

1). Пентру Statistika Кътпулунгулї ѿ пуміреa stradelor, bezї Note E, іар пентру чедделалте, bezї ултимелю пашине аллө յудеуетлї Мышчеллв, капіт. XII.

Прівіді, амічій теч...

Кътпвлнгъл паре о stvpinъ de албіне fntr'о гръдинъ de арборі ынфлоріді, ыdatъ, in тоатъ лвпцімеа еі, de ып рів арцінів, че seamtънъ ып брів de флаттері пе талліа үнені Bestale рыміне. Katedrala лві Matei Bassaрабі паре о sentinelъ романъ, пэрінд фешелө fnaintea Консулілор Ромеї; іар dealвріле че dominъ Кътпвлнгъл парь ып амфітеатрі de вердеацъ, оккапатъ de Ծмбре istopіче ші de Ҿенії шітолоцічі; чеа таі de sxs ыреантъ а амфітеатрлві nostrъ паре а фі de мартвръ албъ: ачі este локвінца Ҿенілор atmos-ферреї, Ҿенівл віntvрілор, Ҿенівл нворілор. Ноъ лвпі а ле апвлгъ, върфвріле твпцілор че dominъ табловъ nostrъ sъnt аккоперіте къ neaoa (зъпадъ): ар zіче чі-не-ва піште Sіbіlle не ыріpedвл лор профетікъ, fn-вълліте песте tot къ ып въллъ албъ ші філфіндъ. Ші ачестъ амфітеатрі de dealврі ші de твпці ынквпцівръ Кътпвлнгъл de үср ынпрецвръ. Коло, Іезервл ші Пъ-пвша; коло, Леавта ші Бчечії. Sъб поалеле лор, палатвл Флореї; пе креаста лор, палатвл Крівъцвл. Коло, брадвл ші штежарвл; аічі, тідгвера ші ръзвра. Коло, аквіла ші шоітвл; аічі, філомелла ші коко-швл. Коло, үрзвл ші чербвл; аічі, тіеллвл ші таорвл. Ші пе d'asvпra ачестъ табловъ, Кврквебъ, ешарпа Zeitvції, філфінд песте Кътпвлнгъл ка о stindardъ de паче ші de բвквріе.

Аша! Кътпвлнгъл ла Maiї паре о mipeasъ, in zioa квпніеі, къ фрвптеа орнатъ de терішоръ ші de гіочей; къ сънвл орнатъ de pose ші iасоміе; ші талліа, prisоnnіеpъ fntr'о рокіе албъ, къsвіtъ къ флаттері ші търгърітаръ!

Ешті фрұтосъ, Кътпвлнгъл теч, in zіллеле de сербътоаре а ле Флореї! Ешті фрұтосъ, de о фрұт-сеуе поетікъ ші istopікъ! Къчі нө потъ еў ынпротв-та semenілор теч окії теч ші inima mea, ка sъ te вазъ

към тө въдък окий таи, ші шь simus ет фрътъзенделе
талле към ле simte inima таа! Sant тъндре de time,
Кътпълвигъл таё! Факъ червл ка фий туи шъдъ се-
мене!

Dar! къц търъчий ин astъ гръдинъ, пліть де
підвіре ші de гіочей!...

Че ліпіште! Че паче! Че артоние! Коло тн
валле, търтъра апеи ші къпекъл кокошълъ; аічі ssas,
зффлареа зефірълъ ші къпекъл прівігеторълъ! Тоате
сербеазъ трівтъбл аморълъ: флоръ, пасър, патръпеде!
Червл ші Терра intonnnъ імпревпъ імпул ферічірі!
Nymai та, отхле, рецеле креаціяне, ешті indiфферінте
ла артонія цепералъ! Ты, каре simus тн nent'шъ
флаккъра dіvіnъ, Аморъл, че та фаче егалъл Zei-
лор, та ҳрышті, пістмешті, блестемі, іпвешінезі totъл
че та іпквінціяръ!

Кънд ва фі оаре ші аічі-жосъ, ка коло-
ssas, артоніе комплєтъ ші етерпъ?

Фрътосъе Кътпълвигъл таё, орі че ар зіче inimi-
ле прозаіче ші точите, карі ны въдъл тн еллъ де кът niшte
деалъръ търъчіноase ші stepne, niшte локъръ nietpoase
ші monotone! Боліntinenій ші Тътъръштіл ны sant de
ideea ачелора. Ін сънгул Natvrei зффлєтъл лор пое-
тикъ афълъ поesia, чо тн дешерпъ о кавътъ еллъ тн со-
циетate!

Къчіл ны ам неполъл тъш, Рафаелле, орі пана-
та, Dante, ка тъ факъ пінъїte semenілор таё фрътъ-
седіле фіsіche ші istorіche але Кътпълвигъл таё!

Пентръ чеі таі твлці, та ешті, о Патріа таа,
о monedъ романъ, векіе, штеарпъ, афлатъ тн рзінеле
Четъділор романе, пресервате не зврфаца Dачілор!
Чине та прецвеште? Чине поате чити inskrinçia та таі
штеарпъ? Nymai чеі пъсквці пентръ ачеasta!

Прозаікл та прівеште къ inima ҃ыї рече ші
точіть; ші та арўпкъ не гірлъ, ка апіталъл, брілліан-

тъл че 'л афль *in nisip*, конфандъндъл къз пистреле ordinare дъне тарцина гърлеи. Поетъл пътai (отъл de initъ) шi адевъратъл Ръмънъ, еi тe сърдът, о пистръ nestimатъ; шi тe strънгъ ла съпъл лорд калдъ, шi тe съдъ къз лакрътi de кощпътимiре шi de дърере, възъндате atъt de деспреցдътъ!

Kind тоатъ лътма кiар тe ар афла прозаикъ шi рече, пентръ mine iusъ t8 ештi профътъторъ ка 8n бъкетъ de iasomie, strълчitоръ ка 8n diamantъ, инфокатъ ка притвъл амордъ, инкънтъторъ ка притвъл тръшфъ litterapъ, дълче шi калд ка съпъл татеi: къчи t8 ештi леагънъл тей, театъл копилърие телле, Парнасъл Messei телле поетiче шi istopiche! Коло жосъ penaosъ дърръна пърингдилор тей, шi съвенiрiле a sste de цеперадъi скътne! Аичi ss, пе кръчea asta, 8nde скриз а-ачесте pindбрi къз лакрътi de плъчере, Messa 'тi a dikat ne Флорика шi istoria ta, о Кътпълвигъл тей! Аchestia sntъл копii иници телле, легатъл че'л ласъ копчетъцепилор тей!

Аичi ам възтi лжтina матерiалъ, торалъ шi intellectualъ; аичi ам пропондат явлчеле пътe de матъ, сакра пътiре de Damnezei, скъппл пътe de Ръмъния! Аичi ам гъстат плъчерие фелврите легате de natrъa оипълч чea дъблъ! Аичi ам инкисъ окiй маичеi теле, Проведица тea in astъ виацъ! Аичi ам афлатъ asilъ шi консоларе, distractiоn шi ажвторъ, la тоате фртъпело виецъ телле, привате шi социале! Аичi ин fine почiй тръi фiзiчеште шi иноралiчеште; аичi даръ воiй шi съ тордъ! Dорескъ ка дърръна тea съ ръпавse пе креаста Флътъндеi, 8nde ам гъстат минателе челле тай дълчi din виада тea матерiалъ, торалъ шi intellectualъ!

Adio, Флътънда! шi ла реведере кът de кврънд! Нътai ла съпъл тъбъ респиръ, къз аеръл челъ квратъ, ideile поетiче!

Натэръ, тв tot d'авна ешті жыппъ ті белъ; dap тв, отвле, де че оаре чеа че ешті azі тъйне ны ешті?

De че оаре отвл ны е ка tine, o Натэръ, tot жыппе, tot импортал? Iарна ненрв tine este somnvl nentrv om? dap somnvl ны режыппъ не отв, не кънд тв, Натэръ, днпъ somnvl летарцик ал timnvlай үеросъ, реаннапи fn орнаментеле strългчitoаре ші инкънѣтоаре fn каре тѣ am salutat ші fn прітъвара апвлай тракт! De че оаре?

„Къчі Натира ны күфетъ ка Отвл!“ ръспондеa Marat амічілор сый кътре finitvl віедій салле.

Іnsъ ші отвл режыппъ fn semeñi сый, fn онсріле салле snipitval e ші торале. Щманіата-tea este ръдъчіна арборалай үігантеск каре къ фран-теа плеоасъ attinде пзорій; националітціле snt арбо-рвл, не каре sekvrea ті фоквл іл not доборі, ны ін-съ ші nіmіcі: къчі ръдъчінеле челле неперітоаре ші іnvіolabіle продвк, fn ачеллаші локъ саъ алътэрі, үп арборе къ totvl asemenea челлві d'ъпtъi; fn fine, оа-менії snt florile, франкеle ші франзеле арборілор, а кърора віацъ este de кътев-ва лхп! Зефірвл ле іntбобочешті, крівцвл ле smvlu! Щnde мергж ачелле франзе? Че devinъ оаменії? — Франзеле інграшъ ші инкълзешті арборвл ла твліпа кървіа аж къзт; оаменії serвъ de пъшкпе senenіlorв лор, материал-mente, моралmente, іntеллектуалmente.

Прекып am zis оаре unde, din флоаре рътъпе s8vvenіrea франзелей, а профитвлай, а сапоарсі сал-ле; din онв рътъпе s8vvenіrea фантелор салле snipitvalе mi торале.

Niшte asemenea idei оккапъ s8ffletvl төж de кътев орі коборв de la Фльтънда; кънд тъ үркъ, idei воюаsе ші консолатоаре smi assalтъ s8ffletvl, каре сбоаръ не appiоле іmaçinaçinei кътре рефіонеле Фран-

тозълъші алле *Infini^to*! Паре къ атмосфера рапър а тондилор дъ арпине матеріе^и кіар, къръ-
цінд-’о де tots че аре ea лютосъ: къчі де кътє орі тъ
афлъ таіл аппроапе де черв, d'atitea орі тъ sinu^s таіл
поетъ, таіл ліберв, таіл феріче; ideile t^rpiste, ideile сченті-
че, ideile просаіче са^z матеріале тъ abandonнъ кънд тъ
афлъ пе върфвл тондилор са^z тонтичелліор: пар-къ
азъл атючі армонія сферрелор черешті, че превесте-
ште армонія националітъцілор.

Ка съші факъ лекторыл о idee езакъ де е-
моціонеле ші sensaціонеле теллө атючі, требае съ
сімдъ ляквріле към ле simdъ еъ: фі-каре веде ші
simte à sa mani re, дэпъ форма ші каліtatea факвл-
тьцілор салле ші дэпъ modulъ desvoltърій лор.

Еатъ-не fn вадле. Че атмосферъ греа ші dea-
сь! Simdъ къ тъ бишеакъ аервл din вадлеа ачеasta;
ш'апої, кът е де кърат, кът е де етерікъ fn компа-
раре къ аервл алтор ораше!

De че оаре atmosferra орашелор este таіl dea-
сь, таіл некъратъ, де кът чеа дэпъ Флътънд, кънд
діфферинга е аша де мікъ fntre ачесте дозъ atmosferе?

N'o фі оаре кавса къ fn ораше газвл топті-
ферв че'l езалъ отъл nestіlleazъ аервл челлъ плінъ де
газъ вітаферв? N'o фі оаре къ пе тонте Poetъл ші
Aptistъл s^ont singvрі къ imacіnaціонеа лор fn фаца Na-
tюreй, imacіnaціонеа, ачестъ дагереотіпъ ал лютній то-
рале ші іnvisібіле, че репродукче табловріле din лютмеа
Фр^oтозълъші N^oтърціnіtълъші? Іш вадле,
ввєтъл оаіненілор, чнітъ къ ръystatea лор, сперіе сю-
флетъл, че съоаръ fn реціонел о идеале, рътънд ны-
таі bestia, bestia че лютреазъ ші къаетъ ка тоате бе-
stіїлө үтанае!...

Еатъ sorщentea distractіонелор граве а ле къ-
четъторілор, алле челлор че тръескъ таіл твлт о віацъ in-
terпъ ші идеалъ!

Ші кънд аморыл de фетее, de копіллі, de пъріпіл, de Натріе орі de Єманітате, рекіамъ зяффлетьл ін лятеа матеріаль ші прозаікъ, пъташ ачесте дылчі пзапце але аморыл відіній ціне зяффлетьл ін Інкісоареа лхі, Фъкъндз'ї катенеле үшоаре, ші дылчі венінгл соціетъцілор коррумпіте саѣ барбаре.

De ачеса Poetъл ші Aptistъл se жопплакѣ еї атът дә талт лъпгъ фетее, сорценеа Аморылві: ініма еї е пынтеа de лятыпъ че kondыче зяффлетьл постпѣ ін челле тай інталте рецивій але Фрұтосылві ші Инфінітэлві; е фынтьпъ de віадъ, de амброзіе ші de noesie! Appрінеле саѣ Ліра Ценівлві ешті т8, о Аморѣ; iap ресіденца Аморылві е ініма фетеій!

Че н'ап дебені оаре фетееса кънд s'ап da зяффлетьлві еї діреқдігпеа че о рекомандъ Fénélon ін Aimé-Martin? Atыпчі, Фъръ есауерацігпе, Фетееса арғі адевърата Проведінгъ а отвль!

Adio, Мъса міа поетікъ! Еаъ-не ін лятеа прозаікъ!

Adio, Флътънда! Орі үнде соапта м'о арынка, т8 веї фі стелла полларъ а зяффлетьлві теў!

CAPITOLU XII.

JUDEÇUL MUŞCELLU.

Фiind-къ Кътпвлвгъл este капитала жадеулъї Мвшчеллъ, ам крезът de datopie a da лекторiор meї o idee репеде desupe statistika, momentenele i-сторiче шi пеisaцеле пittорештi че se афъ iñ achesтi жадеулъ.

Жадеулъ Мвшчеллъ s'a п8mit ast-фел de la deal лврiле къ фънеде шi къ д8мбръвi de каре e п1iнъ аchesтi distrikтi; прiп зрмаре, de la m8nticellъ s'a фъкът твшчеллъ, фiind п1iнъ de твндъ тiчъ.

Марка achesтi жадеулъ este портвiда къ ратира верде iñ г8ръ, шеzъnd пе о кракъ de аrbore: алл8s18ne la deskъlікареа л8ї Negr8 BB. iñ Кътпвлвгъ, кънд a ф8ndat Прiпцiпатъл ратънескъ; прiп зрмаре, портвiда аiчъ e етблета реценерърiй, a сперандеi, a б8ккriei.

Мышчелъл заче ёнtre Карпаци, Арцешъ ші Дътбовіда; ти este dintre челле таї тънтоase distpîrte але Румъніеї, дөпъ кум аратъ кіар пъмеле ляї de Monticello.

Мышчелъл аре доъ плаісрі ші треї пльші: Плаівл Дътбовіда, пъміт ast-фел де ла рівл Дътбовіда, че'ші аре sorcena (ісворгъл) ѻn Карпаци, ка тоате рівріле din Румъніа.

Плаівл №кшоара, пъміт ast-фел де ла satъл №кшоара dintр'ачестъл плаів.

Плаза Арцишельлъл, де ла рівл Арцишельлъл.

Плаза Рівріле, де ла тълдімеа ріврілор ші гірлелор че о јдъ ѻn toate дірекціоніле еї.

Плаза Потгоріе, де ла dealвріле къ вії, пъміте ѻn літба Славоенъ потгоріе¹⁾.

— Че авем de възят ѻn жъдецъл Мышчелъ? тъ ёнтраєа уп амікъ ѻn вара ачестъл ană (1856).

— Іп фіе-каре плаів ші ѻn фіе-че плаів е de възъ кътъ чева; аіпа, спре esemпл, ѻn плаівл Дътбовіда, №тъештій, satеле Рокървъл ші Драгославелі, Дътбовічаора къ grotta еї; ѻn fine, че'тъдъа de ла Оръдії ші че'тъдъа ляї Негръ Bodъ de la Stoenewstій.

Їп плаівл №кшоара: въіле de ла Бъгра, skitъл Чокапъл, Monastipea Aninoasa, satъл Корбії, уп вълканъ stinsъ ла satъ..., о минъ de sare abandonatъ ла Сълникъ, руine de палатврі domneшті ла sat. Domneштій.

Їп плаза Потгоріе: Голештій, тънъстipea Рінкъчовъл, іп руinele упічі палатъ въкій de кънд къ Тътарій, ѻn satъл Добрештій.

Їп пльшіле Рівріле ші Арцишельлъл вомм ведеа пеісаце юкънтьоаре, дар пічі уп monumetъ istopікъ;

¹⁾). Bezi' Nota F.

афаръ дѣ monastirile Валлеа ші Віершвл, ші о
бізепікъ а лві къпіtanъ Padă (хайдукъ).

- Към праate чіне-ва віsita ачесте локвръ?
- Кълларе.
- Не пытем проквра каї фъръ греstate?
- Къ бапї капедї тоате.
- Че е дѣ требвіцъ пентръ о кълльторіе дѣ
фелвл ачеста ші fn цара noastrъ?

— Каллвъ въпъ, manta въпъ, чісme въпne, вn сакъ
къ прітіпелле, вn сакъ къ теріnde; ші, таl пресs дѣ
тоате, бапї, кари snt factotum.

- Кънд плекът?

— Мъine кіар.

А доза zi, еذ ші къдї-ва амічї din Кътпъ-
лвнгъ fnsoцірът кълльрі по атікъл nostrъ de Колле-
цій fn кълльторіа sa пріп Мвщчеллъ; ші fnчепврът
таї тъпът къ плаівл Дътбовіда.

La o distançă ca la o semi-oră dѣ Кътпъ-
пълвнгъ, спре Nopdă, detterъt de skitul Nъtemeli.

SCHITUL NĂMŒSTII.

— Че шtiї despre ачестă skitvleudă? тъ fnтреvъ
амікъл твëj.

— Nъtemele лві se zіche къ ар фi дeріvъnd dѣ
ла latineskъl nemo est, (nз e nimir) de vnde, Nъ-
тъештї; ка dѣ la Zernens, Zърпeштї.

Istopiکъл Енгел зіche къ Apostolul Andrei, fnzърчинatъ къ пропагареа Евангелізлві fn Bisandă, Тracia,
Skitia ші атвеле Dacij, кокоръnd din Dacia sъперіоръ
fn Dacia іnfеріоръ, пе la Brană (пе la Zърпeштї),
ші ажvпgъnd la локвл ачesta, s'ap фi vjtat пe фere-
stra vnvї Templu pъgъпă ka sъ vazъ vn преotъ, dѣ la
каре вреа sъ fncheapъ пропаганда крешtinъ; nezърпind пe
nimeni fn Templu, se zіche къ s'ap фi fn topsъ къtre

содїй сїї de кълътоrie, шї ар фї zisë: nemo est; de 8nde, Нътъешти.

— Aї читit singrpr ачестea ïn Енгелв?

— Ns, къчї пø къпоскѣ літба џертањ; fnsъ m'a assirgrat чине-ва къ ар фї читit ачестea къ окїй 181 пропрїй.

— Se поате. Dar вїсеріка ачеasta ïn піаträv т্reбве съ айвъ шї ea istopia eї, saă челлў пїціn, традициa eї?

— Негрешит. Eatъ че зіче традициa:

Øn чобапъ пъштеa оіле пе ачеастъ піаträv ма-ре. Întp'o noante i se аратъ ïn bisă Maїka Domnulv, каре її зіче: „Skoalъ, шї sapъ sъb tine, шї веї „афла о ікоапъ întp'o вїсерікдъ de піаträv; ачі веї „Фаче тв вїсерікъ ïn chinstea шї слава Întp'rii ïn вї- „серікъ а Фechoarei Mapieї, isворð de віадъ шї de „тътъдзірі.“

Чобапъл теч се скоалъ тpresъpind, se вїtъ fм- прецврþ, шї пø ведe nimik; se кълкъ iap, шї addoар- me. Абіа іл фбръ somnвл, шї Fechoara Mapia i s'a- ратъ a дотъ оаръ ïn bisă, репетъndv'ї ачеллеашї вор- бе; ïn fine, ачеasta se репетъ пъпъ de треї орї. Atvнчї чобапъл se пнpe пе sъпаtъ: sapъ треї zilme шї треї попцї. Ønii zikъ къ ар фї sъпаtъ singrpr; алцї, къ ар фї deskoperitъ visvl sъb шї вѣтрішіlor din sazл Nъ- тъештї; ачеasta е mai de крещst. Dvпъ треї zilme шї треї попцї de sъпаtъ, чобапъл nostpr dъ de o вї- серікдъ de піаträv, ïn Formъ de гротъ, къ ікоане шї къ odoape вїсерічештї: ікоана ера кiap ікоана че o vezl ïn stъnга, къm intpi ïn вїсерікъ, a къріа фәцъ а- біа se mai къпоаште de твлтеле sървѣрі алле е вла- віошілор крещtini; аре рокie de arqintъ, шї ла гъtъ salbъ de monede de aopþ(!)

— Sacra simplicitas! офтъ аміквл теч.

— Традиция зиче къзатъл Нъмъештий а фъкът контриевдие ши а префъкът гротта *in biserică*, кът а *post mai nainte*; дар фийнд къзикана, де веките ши де *amezeală*, се *ștersesse*, *vn zugravă* се *bizzi* а о дреце еллă, *in cît să o față ca pioță, ca eșită din* кър тъна притягай *aptistă*; кънд пепелът *attinge* фаца Фечоаре, Фечоара, формализатъ *de această* кътезандъ, и *șterse* о памът *strașnică*, фъръ *să stie biciul zugravă de unde i vine aceasta; îndel*лессе *înălătă* къз *o din ceră*; ши лъсъ лъкръл кът *în af-*лассе, ръмънд, *biciul creștină*, къз *mîna* *uscată din* шиньонъл ачелла.

Ачеаста е традиция.

— Дар пъререа D-тале?

— Пъререа *mea este* къз, *înainte de* *zrareea* крещинизътъл *pe tronă*, (*înainte de 330 d. X.*) гротеле, катакомбеле, *săteșterpane*, *servea*л притилор крещини *de locuri de propagare* ши *de ascunsători*, *de biserici*, *in fine*: *persecuțiile Cesarilor* ши *Patriciilor* *nu le permisese* притилор крещини *a propagă de* *fadă* *principale* *de libertate* ши *fraternitate*, *proclamate de* *Christus* *pe Golgota*.

Аша дар, фийнд крещини *in Dacia* ши *înainte* ши *daspă Traiană*, ачести *крещини*, *пътъ* *ла* *Kostandină* челилъ *таре*, пропага *Евангелия* *in grotele de fela*л ачеста, *ла* *тънци*; ши *in săteșterpane*, *aparțină ale* *sa* *naționale*, *la* *cămpii*. Ачесте *grotele* ши *săteșter-*pane *servea*л *de biserică* *sa* *ecclesiă* (*adăpostire* *de* *credințoși*), *unde se serba*л *misterele* *creștinism-*лъ. Ка *odinioară*, *ла* *Ellină*, *ла* *Ecipeni* ши *ла* *Indienă*, *пътни* *чей* *inițiații* *in misterul* *е закре* фъчевадъ *парте* *din* *ачелле* *социетъц* *секrete*, *ал* *кърора* скопъ *ера* *пропагареа* *ideilor* *de libertate* ши *fraternitate*. *Din asemenea социетъц* *еширъ* *Brama*, *Zoroa-*

stру, Конфуційс, Аполлон, Пітагора, Затолкса, Нема, Moise, ші, Ін фіне, Салваторъл отепірій.

Дөпъ үркареа крочій пе тропыл Чесарімор, гроттеле ші systerpanele se abandonпаръ, въплініндя-се къ төмпле саъ бісерічі, үндє se пропага де фадъ торала евангелікъ; атючі гроттеле ші systerpanele, дін кътретыре ші делювіярі, se astяparъ; тұлте, поате, інкідѣ Ін съпвл лор ші azى қоане ші въсе бісерічешті, не-чессаре ла сербараа mistерелор крещение саъ пъгыне. Ін тұлте systerpane, deskopерітє de пъсторі, de копій ші de реффіаді, с'аъ афлат таърі de аратъ жі алте animalе, къ вът меканізмі admірабілж, че аскандеаъ трезаврә регале, прекът съпнъс вътрыпій.

Кіар піатра ачеea болтішъ, къ о ферестрье ғn коастъ, despрe Nopdъл Skitълві үндє пе афът, кон-дүне поате қоане ші base скытпе de алтаръ; поате ші врe о ташіпъ ғn фелвл statuei лві Memnon: къчі, дөпъ спыса тұлтора, ші кіар а Stariцеi актвале (таіка Елізавета) каре fntp'adins а прівегеат попдї fntreці, ла zилле determinate а ле апвлы, se ауде поаптеа, ын-ори, sъnele armonioase, asemenea үнел оркестре форматъ de арре еолиене.

— Поате фі ші еффектыл аервлай че інтръ пріп вре о газръ певъзгіть, ші каре тішкъ ғn інтръ чева stіkле саъ чева base ръссыпътоаре. Ін tot казыл, ар фі біне ка таіка Елізавета, каре а інфрастыседат аша de тұлт skitъл ачesta романтикъ, съ таіл економiseaskъ баши, ка съ інчерьче а фаче о газръ пріп каре съ пътровнъ ғn гротта ачееа: къчі, аш presimtпrіrea ші конвінкция, ва афла ші аколо қоане саъ апікітъці романе de маре импортанцъ. Атючі пъререа поетылві s'ap skitъba ғn sігіррапызъ istорікъ.

— Апроапе de skitъл ачesta маі este вре вът алѣ skitъ?

— Este Чокапвл, ғn плаівл Нұкшоара, skitъ

де къллагър. Авателе (Starićul) Чокапвлв є конфесо-
ръл къвюоаселор тайчі де ла skitul ачеста...

Съйт ачеллв колдъ, din фада skitulv, este о
гротъ unde s'a аflat о къташъ романъ де Феръ,
каре se ziche къ ар фі чеа де ла Мъзевл падионалъ де
ла S-tul Sava; към ші niște съцеді ші monede даче
ші романе. Ачеастъ гротъ аре finsъ о intpatъ преа
stăpîntъ ші періклоасть, unde пътai копii де онт ші
зече anī se notă înlprodвче. Прин ea трече ші вп is-
воръ таре де апъ, каре ese ла лютінъ токтай ла поа-
леle тънтельі din фадъ, ла локвл че se ziche Топліда,
visitatъ де твлці кълльфор. La Maiй 1 тергъ аколо
твлці Кътпвлвцені de сербеазъ zioa Ларілор Romanі¹⁾.

Не вркарът fn піатра Нъшъештилор. De ачі
Кътпвлвпгъл se аратъ ка вп стол таре де пассъръ;
рівріле se паръ niște шерпі арцинтії, ла поалеа ачел-
лор колді че фэръ адъностъл падионалітъдії рыміне ; іар
сател, сеmънаle пе въї, паре къ sant tърте de oї dop-
mind ла втбръ.

Dвпъ о semі-оръ de kontъmplare, коборѣрът;
ші, dвпъ че visitarът ші Топліда, апъкарът апоі
дрътвл спре Ръкъръ.

Satul Rukărul.

— Че штії despre satul ачеста ?

— Чеea че 'мі аж spes bъtъръпії локвлв, ші
чeea че ам пътът афла пріп хрісоавеле лор.

Еатъ че ne spes bъtъръпії Rukărепі:

La тречерea лві Negru Bodъ din Фъгърашъ fn
Кътпвлвпгъ, 'л a intîmpinat, sъйт Оръдії, о чеатъ de
хайдвчі Rukăr, ал къріа къпітанъ se пътea Беркеа,

¹⁾). Веzi Фoaea Minici, 1845, saj віаца лvі Numa fn Пlутархъ.

din каре се траце фамилліа лвії **Сбірчєа**¹⁾. Къпітанъл Беркеа къзз ін цепкі ینaintea лвії Negru BB., ші zisse:

— Мърите Doamne Negru, вонъ фіе веніреа Мъріеі тале ла векіеа тошіе пъріteaskъ! Domnul съ'ці ажате а о скъпа din гиарра пъгъпхлі!

— Amin! ръспанде Negru Bodъ. Че вреді воі?

— Врем съ үртъм пе Мъріа Та, ка съ фіт ші ноі де ажаторѣ Мъріеі талле ла гоана Тътарілор din цара Румъпіяй.

— Benidі донъ mine, ле ръспанде Negru.

Чеата де хайдчі, къ къпітанъл еі Беркеа ін франте, үртъ Еровлі де ла Жидава (Ромыла). Пе драмд інсъ Negru Bodъ фі кріосъ а афла цепеалоціа ачеслеі банде de хайдчі, към ші алтеле ч'л іntepesa ін прівінца ліберърії Патріеі залле. Ля локвл үндe попозі oastea спре а репаosa, Negru кеатъ пе Беркеа ші'л іntreabъ:

— Де үnde sъntedі воі?

Беркеа atvorchі ръспанде пентрэ тоці:

— Ноі sъntem de фелъ din Вранчєа Молдовеі²⁾, фунді д'аколо, къ алді твлді фраці д'аі поштріл de фріка Тътарілор; ші не ам адъпостіт, къ алді фраці din цара Мъріеі талле (Румъпія), ла satul Рукъръл, де лъпгъ Олтъ, үінштвл Фъгърашълі. Тоці Румъпій, Молдовені ші Mantenі, din преопъ къ фраці поштріл Ardeleanі, ам үіншт потечіле твпцілор, ка съ опрім не пъгъпі съ нө ръсбеаaskъ ін цара Бірсеі ші ін цара Олтълі, каре а fost din векіе къївъл Румъпілор ші адъпостіл лор ін тімпі грей, де къле опі пъгъпі кълкаj пътъптвл ачеста ал лвії Декебал.

„Донъ че Тътарій фоссеръ пыші пе гоанъ де

¹⁾. Muntele desupte Apys, че dominъ satul Рукъръл, se numeisute Къпітанъл, ші а fost proprietate a familiei Сбірчєа; de unde іnueddeiem kъ да імпърцие л'a опіт Berkea пе seamă дуї

^{2).} Bezi Картea Молдовеі, de Kantimifă, пац 23—36.

Рұмъпі, пої, о чеатъ де хайдучі, ка вре о доъ-зечі, ат көбөріт плаівріле ін коа, ші не ам ашезат ін ачешті колці, фъкунд въпътоаре де Тътарі ші де къпріоаре; дін вре о доъ-зечі, ат ръмас нәмай доъ-спрече; къ тіне, треі-спрече. Ші аззинд ної де веніреа Мъріеі талле, ат ешиіт дін қодріі, ші ам венит съ къдем ла үенекій Мъріеі талле, ка съ те милости-вешті асюпра noastръ, ші съ не даі ші поъ локарі де локсіліш ін преажма ачестор тәпші; ші съ фіт бірніч аі Мъріеі талле; ші ажсторð съ'ғі 'дът ла oaste, орі де къте орі веі авеа певое de пої.“

Негрэ Bodъ і ляъ къ өллѣ; ші дыпъ трієтфбл імъстри де съб тәрій Жидавеі, үnde Беркеа къ аі ляъ se партарь ка піште адевъраці Рұмъпі ші хайдучі, демні дөр пытеле ші де фантеле фундатопілор Romeї¹⁾, Беркеа ші консулій ляъ прііміръ де ла Негрэ, спре локсінцъ ші апърапе, маі tot хотарыл satылай Рұкърѣ; ші фіінд къ ші еі, ка фундатопілор Romeї, ерад Фъръ певесте, со інсвраръ къ фете de Рұмъпі дін діфферіте sate; ін үртъ Беркеа tprimisse доі хайдучі д'аі ляъ де маі кемъ вр'о дазинъ де фъкыі дін Вранчес Молдовеі ші дін Рұкърѣл Фъгърашлай; ші ліпіндгсе льпгъ діншій ші алці консъпчені д'аі певестелор лор, фундатръ къ тоцій satыл Рұкърѣ.

Негрэ BB. ле dete drentsirі ка тошненілор Къшпвлвпценій, авънд үп Піркълаеб (жаде) neatърналь де Вътафл де плаів, ші кіді-ва Аллеші къ drentsirіле Піргарілор Къшпвлвпценій.

Хрісоавеле че possedъ Рұкърѣл azl²⁾ аш маі toate үртътоареа коприндерепе:

¹⁾). Bezi' іn Плутархъ біаца луї Ромулус Tom I, пац. 90—100.

²⁾). De la Шербан I (1602), de la Іліаш (1628), de la Mateї (1634), Шербанъ Kantактзинъ (1680, Alek. Гика (1767), Nikolaе Маброгем (1787), Kost. Исланді (1802), тиі алтеде.

„Sъ пъ фіе s8пpваш Ісправнічілор ші Вѣташілор дѣ плаів, і Ватешілор din Dрагославелі; пічі съ se үіе дѣ алді плъїаші; чі съ se ж8деchе дѣ аі лор пъркълабі, еі ſntre eі; п8тai eі sъ фіе datopі a da zanis8 ла Bistiepia Domniei телле къ вор плъtі бірвл, ші вор пъзі біne тоate потечілө грапіdeй despre Ardeal8: къчі, д8пъ хрісоавелө че аіm въzst Domnia mea ла пітна тошиенілор Р8кърені ші Dрагословені, дѣ ла алді Фраці Domni din вѣкіte, mіtъріt ші Ноі ачест8 хрісовв, etc. etc.“

În хрісоввл л8ї Шербау I афльт үртътоарел€ ріnd8рї, че ле репетъ ші хрісоввл л8ї Matei ші о-колпіка дѣ ла 7306 (1798) Ноемвріе 30, (пріп каре ūші ūтпарт8 тошиенії Р8кърені ïn пърдї өгale т8п-дїї, ліvezілө ші локалвл sat8лдї):

„Рѣsk8тпъrat8-s'a Р8кървл din р8тъпіе, к8 юані rata, престе tot копріnsвл sat8лдї, din т8пte, din къмп8, к8 пъd8ре, к8 8скat8, к8 апъ, к8 tot8, ші к8 tot хотарвл sat8лдї, дѣ ла ж8пъneasa Б8їка ші ж8-ніneasa Гlіnка, фетеле Doamnei Florіkeї, д8пъ қ8т-skріе ші хрісоввл de рѣsk8тпърѣтоаре дѣ ла ръпosa-tвл Domn8 Matei Bassara8 ВВ, к8 леатвл 7142 (1634) Феврваріе 18.“

Din ачестea-їпцеленçет къ актвл феyдал8 ал л8ї Mixai8 Biteaz8л, дѣ ла 1601, каре ліpіа пе къккаш8 дѣ пропrietatea domneaskъ ші боеpeaskъ, s8b п8шіре дѣ вѣchіn8 sa8 р8тъп8¹⁾ (sinonim8 к8 іобаціш sa8 склав8) а ловіt8 ші пе sat8л R8кървл, каре s'a реск8т-pъrat8 дѣ ла непоател€ л8ї Mixai8 Biteaz8л. Însъ к8т a d8вешіt8 sat8л ачesta пропrietate domneaskъ, дақа odatъ, д8пъ къtе въzдрьt, елл8 а fost8 Кошт8пъ лі-берь ка Кътп8л8пг8л? Елл8 atipna дѣ короанъ, а-

¹⁾. De achi sъ bie ideea dergrѣdѣtoare ші meprisabil8 че era ліpіt8 de бояба Рѣtъп8, п8пъ ла 1831?

вънд дрептъл а се кърмві de sine, ші а плъті о свътъ оаре-каре ла короапъ, че о фікса Domnul însăpt.

Ръкъръл а требъйт съ фіе проприетате а Негрілор ші а Мірчілор; ка astfel, а ажснс în st p nipea лві Mixai  Bîteaz l (прін тоштеніре са  къмпърътоаре) де ла неподї къргіа с'а ръсквтпърат, авънд тіжлокъ Ръкъреній а се înavd  din венітъл твпцілор ші din хаїдчілє лор секрете.

Прін үрмаре, Ръкъръл, пънъ ла Шербанъ I (1601—1611), а fost sat  domnesk ; ші локвіторії, към-каші domneشتі, бвкврінд -се de оаре-каре прівелце domneشتі. Днпъ ръсквтпърареа лор де ла Прінцеселе Бѣка ші Ілеана, непоателе лві Mixai  Bîteaz l, Ръкъреній девеніръ тошнені адевърац  ші лібері пе de плін , към арътарът ма  ss, neat рнац  de функціонарій пвблічі pespektiv , ші къ îns рчинареа de a пъзи тарцінеа Църеі despre Transylvani ; еї se бвквраръ атнчі de toate дрептъріле soldацілор гръпіцарі din алте state.

Ръкъреній st p nіръ твпцій ші тошиа Ръкъръль d'avalta, пънъ ла 1798, кънд se împ r d r  intre еї, към аратъ к ртеа лор de împ r deal , de ла 30 Ноемвріе 7306.

Локалъл sat лъл Ръкъръл а fost ла început  (înainte de 1600) пе лвка de s b Posad , ма  ла Nopd  sa  ма  пе dealъ, unde se въд  ші az  рvine de кase ші de o b serікъ, че se п теште b serіка жidове аскъ sa  t t raskъ, пе рvinele къргіа s'а рidikat b serікъ крешtinъ. În рvinele de s b Posad  s'афлат s щed  ші алте ant che, даче, romane ші t tare.

Къ toate astea, eat  че ма  spvн  бътр nій локалъл despre acest  sat  istopik :

„Ръкъръл nostru, Domnule, este un roiu poiu din sat л Rъкъръл, din郡ara B psei; acestea хотар 郡 are de тошие, че пя кр z  s л ма  aib  ал  sat  in

цара Рѣтънеаскъ¹⁾), тѣ сѣпънім дѣпъ вп христовѣ вѣкіѣ ал лвѣ Негрѣ ВВ, каре с'а репъс кънд къ пріебѣ-щірілѣ тошілор поштріл нѣ ла Молдова ші Апдеалѣ. Кѣтѣ хіртії векії д'алле noastre п'ор фі п'аколо ші азі! Дѣпъ о копіе а ачеллѣ христовѣ, че с'а афлат ла Молдова, нѣ ам рѣскѣтпърат дѣпе рѣтъніе: къчі de твлтѣ рѣсміріце, къзззсерѣт іn робіе; апої, іпсззфле-щінд, нѣ ам рѣскѣтпърат de ла фетеле Doamnei Флорікѣї, Ілеана ші Бѣка, кът гльзззеск киар христоавелѣ noastre. Авем твлтѣ рѣде іn Молдова; ші а-десеа Фѣдеам пої ла Молдовенї ші Молдовенї ла пої, іn врѣмі греллѣ de рѣсміріце ші de Тѣтарї. Ծнї din ачеіа не аѣ лват твлтѣ хіртії д'алле noastre, din кари аѣ маї skos къте-ва de ла еї п'ріпциї поштрії, зъло-жінд тѣпциї поштрії ла боеръл Георгѣ Рѣкъреанѣ; ші къ бапії арензії, трішіцьнд еї оатенї прічепвдї, (ка д'ал de тата лвѣ Ionikѣ Dobrinѣ, че а fost п'ркълабѣ 36 de ani) нѣ аѣ addas сѣтмъ de кърдї, къ кари ам рѣскѣтпърат твлтѣ локврї ші тѣпциї, лвашї къ жа п-ка (sila).“

— А! саѣ Рѣкърѣ! zisse атікл тѣд, коборінд Правъцъл.

— №, аміче; ачелла е satul Dрагославелі, зnde а fost скелла саѣ вата веке а Dрагославелі.

— Че штїї despре дѣпсъл?

— Tradiçia zіche къ тошії Dрагословенілор snt циганї рѣдарї, кари фѣчеаѣ копъї, тѣттэрї ші алтеле; ші snt венциї ші еї tot din Молдова, дѣпъ спыса бѣ-тріпілор.

Dрагословенї авэръ soaptă Рѣкъренілор; ші sse Щербан I se рѣскѣтпъраръ ші еї Kostandin Bas-

¹⁾ Xotarul satului Рѣкърѣ se intindea odatѣ, spre Nordѣ, пѣнь да Бранѣ; пробѣ, постепнічеле de la бісемічеле din satele Ulmne, Моечї ил алтеле, karl sunu kѣ titorї да ачеллѣ бісемічї snt Рѣкъренї, че де аѣ dotat ку лібезї de фѣнѣ ил пінцї, афлацї азї in xotarul Austriaei.

саравăк Кърпăл, ла 1658, лĕ а дĕрвіт тај тăлăу тăпуă, тај кăтпърънд ши ей де ла тошненій Альешт¹⁾).

— Че е де вăзăт айч?

— Ачеа крвчë din марцина satăлăй, деспре Sădă, din tîmpăл лăи Mixaiă Bîteazăл.

— Че коprindë ea?

— E тоатă скріпъ īn лîмба сърбеаскъ: se веде īnsъ, дăпъ datъ шi таркъ, къ е ридикатă de īnsăшь Domnul Mixaiă Бравăл²⁾.

— Dar бîзорика ачеasta, īn формă de читаделъ?

— № шtim че а пытăт фi тај 'nainte; īnsъ инскріпциа zîche къ е фъкăтъ de Григорie I Гіка I, ла 1660; ши репарăтъ īn тај тăлăте pîndăрї.

De ачi плекарът ла Рăкърă, ănde dormirът поантеа; a doa zi, кăтпърънд яхтіпърї de чеаръ пептă гrotta de ла Дъмбовічоаръ, порпірът преа de dimineadă, ка съ пытем висita тај тăлăте локăрї, шi sea-ра шь фîm īnapoi iap ла Рăкърă, supre а пытea гăста ăпă репаosă линіштитă.

Ла подвал Дъмбовіцеї, ănde ера вата акăп треj ană, шi ănde iap s'a шătăt astăză, вăзăрът крвчëа de пiatră ridikată īn tîmpăл domnirii Brîncoveanuăлăй, кă оккасионеа репарăрїй подвалăй de neste апа Дъмбовіца, din ачестă локă.

Neste кътё-ва minstă intram пе гăра Дъмбовічоареї.

— Aй читăт, īntrebaиă пе амăкъл таё, desкрие-реа че оғаче desпре Dъмбовічоаръ D-иă Чесарă Бол-ліакă, кă оккасионеа къмлăторие salle din 1845 ?

— №, īmă zisse амăкъл таё.

¹⁾. Kartea іспрѣбникатуăлăй din 1804 Aprilie 4.

²⁾. Мај тăрziш боммă da lektoriilor o kopie дăпъ коprinsud ачелдес крăчи domneshти,

— Este bine descrierea, pe căt pana Rămăzănești poate descrie asemenea lucruri.

DÎMBOVICIOARA,

„O cascadă frumoasă și în passație de o jumătate de oră, printre o stâncătoare de trei patru stânci, și cărări părăsite de călcaire se văză că chelulă care nu a văzut nici odată adunătia să se ei, și căre nu să lăminează de căt din răsfrântulor de cristală ce să prezinte lemnul pe bolovanii ei în domeniile gîrlău cheie s'a zis Dămbovicioara. Meschiniștă viteză cu unghii sănătoase bogăția astăzi passație îngrozitoră; și pericolul nedesprins de pe terapăi, cari domnește fiecare ștăință, și este sănătatea animalitatea. Nimică mai semnată de căt această passație: brații să agăță pe scafările lăbi, și își înalță piramidă de alătătrea că stînca că să-i poată sări lămina; și sătăcăi floriște și gîrlău cheie repezit, ce să spărge în frunzele baricadelor de bolovanii pătrăniți, în preajma căror spălăciuță tăniașă, și împreună cu nori de spălăciuță în tot lărgul domeniului ei, să mărește simțirea. Această passație ce are proprietatea a face vară iarnă, și iarna vară, posedă o putere minunată, și o mare stînca de martor la intrarea.“

— De unde e această grota?

— O oră de la intrarea în Dămbovicioară.

— Dar apa aceasta, numită Dămbovicioara, de unde își ia începutul?

— Din piatra lăbi Krajiv.

— Așa după cum văză aceasta.

— De ne vomăgi grăbi, să poată,

Дэпъ че sosirът іn гротъ, ѿнде не іnсemпа-
рът ші пої пытале лъпгъ тiї de іnсemпtъtъrъ алле
челлор че віsіtаsсеrъ гротта, не опрірът ачі вре о доъ-
зечі de minste спр€ a admіrа aчелле stalaktite min8nate,
de тоате форм€.ie: оперъ зв€літъ а Natъreї !

Іn ф8ndъ de tot, афларът кът€-ва din врмътоа-
реле strof€, скріse de ви поетъ Іn іnspіraціонea sa
поетікъ, ла ведереа aчестор шіn8nі neimitate але Na-
tъreї.

„Зв€літъ ешті Natъръ !
Че папъ іnцерeасkъ,
Че літвъ omeneасkъ
Пшtea-вор sъ esprіme
Min8nелe'дї зв€літе ?

Пшtere Креatoарe,
Т8 sin8ръ ешті MAPE!
Т8 пытай подї з'ар8nчі
Аркаде песте т8пцї,
Формънд гротте adъnчі
Іn зъвл зпор stъnчі
К8 тiї de stalaktite,
De форм€ фел8ріte !

Т8 пытай подї sъ 'налцї
Моліфцї ші бразі іnалцї
Пе тврѣ гроши de граніte,
К8 сконе ask8цїte,
Карі ask8ndъ іn' n8ор8
Плешвъ Фр8ntea лор !

S'ар8nчі гірле s88moase
Іn ріпe 'nt8nекoаse;
S'assіrlї, к8 вветъ mapе,
Toppente 8рtътоаре

În vîile profonde,
În cari nu pătrunde
Nici rază de luminoză,
Când nici vre o jivință!

Troenii de zăpadă
I grădini de stâncă grădă
Prin râpere rînoase,
Ca creste lauri, plătoase,
Că ascundă frunzele lor
În cheile mai înalte și voră:
Colo, unde-Acărionul
Își poe pavilioane;
Și Valea bătrâne,
Al său seboră grandiosă!

Mică omătă, o măritoră,
Pe lângă Creatoră!
Atomă microscopică,
O cără, cu nimică!“

În grotele însă fișărează numai în pro doar stropă;
cheile-lăpte nu să compună de autorelă însăși,
care nu răgă aici tăcău numele.

— De ce nu ai scrie toate stropările? În interpre-
barăt noii pe poetă.

— Căci abia am aflat locul nedorit și pentru
acelele, cari se vor spune este căldură-va anii de
vîzează să de oameni!

— Le vom scrie dar noi ne țâmplă tipări-
jăi, ca să nu se mai spune că nici odată.

Dată că deschide cărătău mai târziu ștăpănește de
pistola, cari făcă să se străbate păredii grotele ca
de un căpător de terribilă, și dată că lăparătău să
se învelească stalactite că nu se pătrăi mai frâ-

moase, плекаръш. La șeireea din grottă, stinsează
лътнел: atunci лътна зилеи, каре пътрандеа în in-
tineret поносъ ал гротеи, не арътъ ал въл зилеи
în toată пътреа квънтъл! Рекомандъм ачеаста че-
лор че вор вді а вісита грота, спре а ведеа вп жокъ
ал лътнел nedeskrisъ!

Orătile.

Делла гротъ апъкаръм în съсъ по Дътбові-
чоаръ, tot printre doi пъреци де калкаиръ, пъпъ ла
локъл вnde ese din тънте апа Дътбовічоара. Ачи,
допъ вп репаосъ d'o semi-оръ, о лътарът спре ръзъ-
съріт, өшинд токтай ла вата петдеаскъ.

Ачи по тай опрірът о оръ, ка съ тай резчиф-
фе кай; ші допъ че admirarът, din челъл тай іналтъ
върфъ, пеisaціял челъл desore Nopdъ, порпірът інапой
ла Ръкъръ по ла Колці ші по ла Оръдій. — Арътай
амікълът тей вртеле виа търъ гросъ че впеа о-
датъ Колцъл ю челъл лалът тънте din stънга, към
мерци шире Sъdъ; към ші брѣл de търъ че інчінде
по ла тіжлокъ тънтеле Sasълът, ші каре авіа се тай
кноаште азъ.

— Ачи, обзервъ амікъл тей, а fost одиніоаръ
локъл de adъностіре ші de апърапе ал тошілор по-
штрій Dачі, Ръмънії tраianъ, în mediul өвъ, де ачи
диніръ еї ſa резпектъ по Барбаръ, кари se іnterpratъ ін-
апой totъ по дрътъл по vnde venisseръ, ръшиадъ ші
зечівіді!

La Orъдій deskълікарът, ші по бркарът съз ла
четъдзеа рзинаť de d'asъпра Оръдій.

— Де чине е фъкътъ ачеастъ Четъдзе?

— Допъ пътне ші допъ формъ, паре а фі фъкъ-

тъ де Търчі, Ѳн секолъл тракътъ, кънд къ резбомеле
Пордїй къ Австрія: кам пе ла 1737.

— Ші към се кеатъ астъ четате?

— Піскъл Търкътъ, проприетате а тошнепілор Ръкърені.

— Ші че зікъ вътърпії Ръкърені despre дънса?

— Щпї зікъ къ е din timпл Търчилор, кънд
с'аѣ вътът еї къ Немдїй; алдїй, де кънд къ Тътарій.

— Де Търчі требае съ фіе, фінд къ е de stil-
лаъл търческъ: сеатъпъ къ рхинеле Четъцілор дъне мар-
цинае Двпърій. Апої кіар пътеле еї не инкредищеазъ
къ е pidикатъ де Търчі.

Двпъ ачеаа вісітарът ші Валлеа Кеїї,
каре е Дътбовічоара Ѳн мініатъръ.

Ѳн фіе, пе ла доъ-спре-зече оре, ерам Ѳн Ръ-
кърѣ, Ѳнде допрірът somпл дрепцілор, пъпъ ла опѣ
ore dimineaца.

Ла зече плекарът ла Четъціеа лвї Негрѣ Bodъ,
Ѳнде, пъпъ а нв ажунце, пъзверът ла вале d'амле
тъпкърїй Ѳн satъл Stoenewstїй, спре а нв съфери de фоа-
те ла интърпариа noastrѣ de ла Четате.

Cetățea de la Stoenesti.

Ла доъ оре ерам пе креаста тънтелът Ѳнде е
Четатеа лвї Негрѣ Bodъ de ла Stoenewstї.

— Към цї se паре, интреваіш пе амікъл теъ,
ачеастъ Четате кавалереаскъ?

— О четате de апърапе, демпъ de цепіл кав-
алерескъ ал фундаторълъ Ромъни!

— Прекът bezї, пътаї despre Nopdѣ аре Ѳн
търѣ de піатрѣ neste Ѳн авісѣ; чеї ладї пъредї аї че-
тъдїй sъnt stъпкъ гоалъ. Пе траптеле ачеллеа, съ-

нате Ѯн піастръ ка піште скъррї, չркаш тошії поштрії; пе крестелю ачеллор колці пъзеад sentinelеле лор!

— Ачешті колці катъ съ фіє гъяноші?

— Аша спонж бътръпї.

— Че таї де арте ші ванї векї вор фі зъкъпд съб пічоареле поастре! Dar апъ де ѧnde'ші про-квраш еї аічї?

— Къ скріпеці dintp'o вълчea къ апъ крі ста-ліпъ, деспре ръзърітш. Ծнії бътръпї зікѣ къ, ѯн кол-цвл алтарвлвї, деспре Ssдш, ера ѧп ісворѣ, каре s'a а-стхпат de къці-ва апї пътей.

Bisitarъм Ѯн фіне ші вісерікъда къ доъ алтаре, деспре каре ам ворвіт destxл la капітолвл II Пар-теа I (паціна 98).

— Аічї пъ възѣ тоаштеле поетвлвї din гротта de la Дътбовічоара?

— La 1852 se читеав пе ѧп пърете ал вісерічій չртътоареле треї stroфе, пе карі ле ар фі штєрш зіче, ѧп չвекъртвіторѣ ші ѧп komandipш de грапіць'

La umbra lui Negru W.

I.

О չмбръ імлєстръ ші пемврітоаре
А ляї Negru Bodъ! Ты, къпітанъ таре,
Че фундампі пе колцвл չstvї тяnte 'палтш
Aстъ Читаделъ, ка о апъраре
Kontра devastърї орделор барбаре,
Кари atigї секолї Цар'-а innvndat!

II.

Спънє'мі, кредеаі оаре къ аі тыі ҳрташі
 Op sъ фіě asta de іngraці ші. ....
 Іn кът sъ тенпise tot che e antik?
 Eatъ, еі лъзаръ sъ казъ 'n рхine
 Aste monгmente, de глоріe пline!
Маре ф8 streebкnol! iap непотъл, тікѣ!

III.

Ҳтбръ а лві Negry, скоалъ din шортънлѣ
 Ка sъ'ді везії неподії іn che stape съnt!
 Къчі авънд о царъ къ astfel de търї,
 S8фферø іn тъчере . . . . !
 Ҳтбръ а лві Negry, каатъ din черв,
 Ші 'нтъреште брацъл славілор тыі фії!

- Snt rimpoase, обзервъ аміквл төж.
- Seамънъ къ поетъл, каре съ нутеште Гім-
нескб.
- Stівл е отъл! а zis мареле natvralistъ
Buffon.
- Sъ ревеніm ла Еровл nostр8, de глоріоасъ
memоріе. Прівеште, te рогъ, посідіоне minнатъ de а-
пърапе! Треі колді іналді іn треі direkciоні оппозе,
серbind de тэрпкр de четате; іn локъ de шанджр, абise
іnfіорътоаре, къ о гірлъ спітегъндъ іn фандѣ, семъ-
натъ de болованії цігантічі; ші іn фадъ, ачеллѣ тен-
те nsmіtъ Doампеле, іn memorіа локбіндіеї Doам-
неї Ana, соаца лві Negry BB.
- Dar che фъчea ea аколо?

— D'аколо ворбea ea кa върбаtă sъb, zică bътреnii.

— Nă кa гвra, чi кa бвчтвл.

— Se iпцеллеце, daca требue съ кредem традиgia: аlt-фeл, аm фaче din Ероii поштrii пiшte. Чикlop'i; шi eй nă eraš de қъt лiшtа oameni ka noi, năsъ кa Sъffle tă MAPE.

Traditia mai zice кa din achestă върфă se фъчеaă doă drvtră ne калтеa твпцiдорi: din елле, впвл тердеa drpent iп албia Дъмбовицei, шi алтъl drpent iп твнте-ле Sintă Ilie; кънд s'ap квръцi aчесте doă drvtră, аm пiшtea впibla ne елле ка ne o шosea

— Se поaate. Dar ia spune'mi, рогъ-те, че ор фi iпsemпtъnă aчелле лесpezi de пiatръ iп формъ de bassină? Dar aчелле doă үрme de пiчорă sъpate iп пiatръ?

— Aчеллеа aă fost баеă de скълдътоape a лъi Negră Bodă, unde sъ iмбъia кa грациoашa Doamnă a Мъriei Salme, дaпъ векiea datină romană; aчестеа sъnt үрмелe пiчорвъi Ероilor поштrii, үрмелe iпкъл-дъмintei lor.

Negră, ка sъ'шi impriime пiателе sъb шi iп aчeasta, a пss, ne de o пapte, de 'i a sъpat iп пiatръ чiсma sa de върбаtă шi чiстvliда nevestei лъi; iap ne de alta, a пss de a рiдикатă пiatra aчeeea, iп формъ de пълъtrie tpiкорпъ, d'asvпra aчеллеi stъпci din вaл-ле, фiкsendb-o de пidestalakl eй кa впi pironă grosă de фeрă, iпtъpită кa пiяпiвъ tonită.

— Къm?!! Ачеа пълъtrie de пiatръ nă es-
te жокъл Natrpei?

— Niči de къm; e жокъл Цепiвлъi креатoрă шi орiциналъ ал лъi Negră Bodă! Alt-fel, de тълт крi-
веделе ар фi postogolit пiatra aчeeea iп фундaл въ-
лор. Ка sъ te iпkрединzezi de adевърă, пiппe скар-
pa шi vezи: e foapte кшор de вркатă.

La shaſe ore eram la Stoenesti, unde ţămaşerăm toatъ поаптеа, ворбind, пыпъ ла тиезлă ѡпулїй, ла лăтмина лăпеї плїне, de eroismul шi de naţionalismul провербіалї аї strămoşilor поштрїй, Dacii шi Romani!

A doa zi appăcarăm drăguil shpe Кътпълчнгъ ne Мăшчелле, ашternu te de țapete кăsăte кă челле mai фелдрите шi măpositoape флăрї! Чine n'a възят Мăшчелле, n'a възят пимик. Bezт Măшчелле, шi apoї sъ торї! Sектаторъл seini-lăпеї zice: Румъния este Падиssl лăї Mađometъ, unde Ծриile sъ скандă în рişpri de лапе шi de мiere, шi apoї sъ ѣвълескъ пе țapete de floră, ръкорiindăse ла չtъра арборилор профътъторї, шi ښбъtindăse de кънтекъл дăлче ал кăкълăшт ал прiвigetorълвї.

Însъ, baïf de къте опi тъ нiпвътъ de Фрътъсесуile тале, о Patria mea, iñi addăkъ aminte de aceastъ проi федie a лăї Dante:

„Italia! Italia! O tu, cui feo la Sorte dono „infelice di bellezza!“

Румъние! Румъние! fatalъ 'дi а fost Фрътъсесуеа Ера бine sъ нi фiй аша Фрътоасъ!

Dap kiap Фрътъсесуеа ta te va тънти: къчи Фрътъсесуеа ta e Фрътъсесуеа sakъ, Фрътъсесуеа бърбътескъ а Минервей; нi Фрътъсесуеа сfemeeatъ шi кокетъ а Венерей. Румъние, 'vei trъi, шi vei fi Франц а еrientalъ!

Дăпъ къте-ва zilne de repaosă în Кътпълчнгъ, плекарът a bisita tot che e mai de възятъ în Плаiul Năкшоара; шi ښчепърът кă въіле dë ла Бугеа.

Băile minereale de la Bughea.

— Пъкатъ къ нi sъ ښгрiжескъ aceste ښi de

ла Бъгия! — зисе амікъл таё офтънд. Двпъ челле че ам афлатъ, ар фі челле таї бъне бъї де ревматismъ. Де че пя се факъ ачі касе бъне де локвітъ?

— Ші чіне съ ле локвіаскъ?

— Оаменії непатінчоші: чеї че съфферъ де ревматismъ ші де алте талатії, пентръ карі апа ачеаста мінералъ е челлъ таї бънъ ремедій.

— Ачеіа сънт тріміш де докторъ ла бъіле stpeine.

— Аколо пентръ алте талатії, ші ачі пентръ алтеле: аколо аввдії, ачі пеаввдії.

— Де кънд ції еў мінте, абіа вр'о зече ам-таладії ам възт ла бъіле ачестеа.

— Ноате с'ор фі stіnжінінд оаменії ші пентръ ліпса де тоате каре възд аїчі?

— Інчепъ а вені непатінчошії, регнат, ші тоате се вор фаче: пропріетаръл локвілъ¹⁾) аре ші воінда ші патінда.

— Бъіле din Прінціпate, інгріжите ші вісітате, ар addыче фолоасе, ші пекуніаре ші sanitare, іnsstit кът челле din stpeinъtate.

— Чіне а стат іnsъ а се гъndi ла ачеаста іn timpiї критічі че 'ї ам петрекът?

Ciocanul.

Двпъ о оръ ерам ла скітъл Чокапъл.

— Sъnt туте скітъръ де къвіоші іn жуде-
цъл ачеста?

— О dinioаръ ерай шантे:

Skіtъl Nътъешті (плаза Дътвовіца).

— Добрешті (плаза Потгорія).

Ачесте доъ, де фемеї; челле үртътоаре, де
бърбадъ:

¹⁾). D-ny Панделе Рукъреану

Skitvl Бєдіштеній (Потгорія).

- Чокапвл (Накшоара).
- Өліта (Різріле).
- Флътънда (Накшоара).
- Голештій саў Хафіз (Накшоара).

Azi toate s'aў концептрат іn доў: Нътъештій де к ё в і о а с е; ші Чокапвл де к ё в і о ш і; амъндоў інсъ абеа інсъмеазъ вр'о треі дэзиі де к ё в і о ш і.

— Ам обсервал ўпёл лякру квріосъ: де ўпё тімпъ інкоа ну преа е ла тодъ къллагърія інтрэ боері, боерінаші пегдъторі; кіар дін църані, пытай чеі в і-діоші імбракъ passa. Песте 50 де аnnі, skitvrlе ші кіповіле вор рътънеа desepte; чіне ле вор лъкі атвпчі ачелле палате къллагърешті? Dar веніт-ріле лор, че вор deveni ёлле атвпчі?

— Да пъ timпъ ші імпречіврърі. Дака цара се ва organisa към se каде, атвпчі палателе къллагърешті вор adъnosti въдгве, орфані, скъпътаці, пепв-тінчоші: вор фі snitale, сколі, pensionate, etc.

— Карте е венітвл Чокапвлі?

— Benitvl passърій зеврътоаре, че тръеште din гръвпції семъпътоворвлі ші аї треерътоворвлі.

— Ін фіне, трееве съ айбъ ўп веніт?

— Ӯп кодрічелв де пъдгре пентрэ фокъ де соубе, о ліваде де фълв пентрэ пытрецвл вачілор ші ал боілор, ші о оградъ де прыпі понтрэ ракіў; pestvl, тілі domпешті ші крещінешті.

Патрэ къллагърі sант тріміші вара, регллат, іn патрэ пърді де ляте, ші віпё тоамна, iap регллат, къ патрэ карре інкъркate: ўпё каррв къ віпё, алтвл къ портвбв, алтвл къ пачі, прыпе, тере ші лъпъ; ші ал патрвлеа, къ бэрдьвше де брінзъ, пытні де лаптэ ші сачі къ de тоаfe.

— Ам обсервал къ тай тоці к ё в і о ш ій торв

de oftikъ, de mvlta simciro shi pvdina tъnkarе!

— Квіоазел юсь факъ єчепдіе ла регла ачеаста.

— Шептъ къ сън феме! Аша! феме! ла търъескъ пътai къ търъпл шi къ съпцеде Домнълв!

— Штїй чева деспре оріцина ачесті Skitvlecz, ал кървя венитъ корръспондене къ пшеле?

— Din xpisoавеле лв, афлът къ ачесті skitъ ар фi фындатъ, кътре ючепвѣлъ сексаглв XVI, де крещини чеј пietошi de la Малъ, кари, тварind фъръ тоштениторi, adontarpъ пе къмлагърi ка фi ѹзффлетеши. Да ючепвѣлъ ера dedikatъ Sintvlv Nиколае. Arzънд dъ піржоале (кари пе ла тънцi se intimpъ кам des) se преіnnoi ла 1600, фъкъндз-se skitъ de къмлагърiде, шi dedikъндз-se ла Madona (intpapea in eisepiкъ). Arzънд a doъ оаръ, tot de піржолъ, s'a репарат d'а tpeea оаръ, префъкъндз-se іаръшi in skitъ de къмлагърi, ла 1610 Август 10. De atvorch skitъl serbeazъ ашъndoъ храм врiле!)

q Челъ таї векi христовъ ал skitvle este de la Dvka BB, къ data 7185 (1677) Martie 20. Елъ ючепште приведене векi, аккордате skitvly-de Matei шi алъ Domnii evlav iosh!: skstipe de oeritъ, дичьтъpitъ, вінерічi, вi алеле.

Ал foilea xrisovъ e de la А. Insilantъ, 1775 Декемврie 20. Елъ ючепште христовъ лв Dvka, адъондъл ла приведене векi щi алеле поэъ: прекът, 30 талере ла zioa праснікълъ, дуне картеа Веліцілор борi din 1773 Дечемврie 31; skstipe de wase skstelvini, къ печетлвi domnestikъ, in folosvl skitvle; шi ви dаръ de 12 поэльшпiч.

Іn fine, ал tpeilea христовъ dateazzъ de la 1827

^{4).} Estraktъ din ючепште помеднiche векi, тi din sunsele aktvalyti Starici.

Фебрварie **24**, прін каре се sankdioneazъ прівеленіял
de шease скvteлnіч.

Еатъ totъ че шtіш despre acheslă skitvledă; а-
кът sъ fntrebym шi пe stariuă, ka sъ ne mai spisie mi-
кв віошиа sa чellе azsite dela вѣтръпі.

— Чe mai шtіш despre skitvл achesla, чi nsti-
tѣ ¹⁾ нѣріnte ? fntrebarъm пe stariuă.

— Апоi, Domnilor, nіmікѣ алѣ de кѣ ла
acheslă sfintă локашă s'ăă adъpostit крештиi din твлтѣ
ораше, fn твлтѣ ріндврѣ, ла времї de pesmіріде шi
de roane; iap mai к8 seamtъ, кънд к8 футвл.

— Чe este футвл aчелла?

— Апоi sъ ведeу. La лeатвл 1802, Octom-
вrie 14, fn zioa de Binepea mare, къте-ва лвпі д8пъ
кѣфетврд чellă mare каре a dѣrіmat tvrpvl Колuї,
s'ăă нomenit орошалї ²⁾ к8 вп изорѣ de футъ, че ве-
neea despre апssă, adъкънд skinteи de фокă шi кървнї
de нvелле; шi de odată ішї фъквръ оаменї snaitъ,
шi fnчепвръ a stpіra: „Тврчii! Тврчii!“

„Fnчепвръ атвпчї крештиi-а fnгропа че авеаă
mai скvтпă; шi лvънд бапї че se fnтvплab ла fn-
demпiнъ, шi къте о переке de disaцi к8 борфе, fnчеп-
връ а фvci, vni пe жoss, алдї къллърї, алдї к8 кър-
рдделе к8 боi шi к8 каi; iap чei mai sъraci rъта-
серъ локвлї, неавънд че пierde, шi шtiind къ
Тврчиi п8 vілă pentră eї... Deчї апvкаръ каре
fnкотро пвтъ: впї спре Ракvрѣ, алдї спре Мъдъл, шi
алдї прін кодри шi гъреле Шлаiврілор ³⁾; ав ве-
ніtă ішї аiчї, д8пъ spisa вѣтръпилор, mai твлтѣ фаміл-
лї de негvцьторї, възънд къ se sparце орашвл; шi
шевзvръ ачi вр'o доъ sъпtътъп, пъпъ кънд se fnтоар-
серъ чei tрimish ла Шiteшti de боерii iшправнiч, шi

¹⁾. Bezi Вокабуларуl дуї Ehade, la борба чiпste.

²⁾. Кътпулунçеai.

³⁾. Карпацii.

addassemă bestea că nu iște părcați și chobani, ce nu-i
știe să vîltele în nu iște pădări și le sămăie Episkopii
de Argeș, apă fiind făcută săkătări, și vîntă mare că vîzelie, a
lăsat făcută pădărea; și a apără o băcată mare de con-
dro din mîrjolă a celor; și făcută că skinte, addasă
de Aștră spre orașă, a băgat sămaia în oameni; și
să snaptă orașul, căci în spusse și.

— Nu era destul, zisese amicul tău, șoferin-
țele Rătăpilor, provenite din revoltele Pășilor Dă-
năreni, din revoltele Pordii că paciile vecine, și
din boalale epidezie?...!

— Păcatele creștinilor! ofță Starețul

— Dar păcătoșii frății, văriți, noi Rătăpăi!
De că desculțăreala lăsi Traiană păpăzii, totuștă to poră
de oase a fost Rătăpăl! Ce păcate mari vor fi fă-
căti morii Rătăpilor de sănătățile toate în capul lor?

— Tânărul lăsi Dumnezeu sănătățile, fă-
tu și tu! Pe celălău călău îi băsește Dumăplă îl chearță...
„Cerțind, te chearță Dumăplă; dar morii nu te dă,“
zice Sfânta Scriptură.

— Am fost prea iubicii de Dumnezeu!

— O să fiți și fericiți, fătu și tu!....
Totuștă răul are sfîrșitul lăsi, că toate în lăuma asta!

— Să dea Dumnezeu!...

Plăcarăm de că Chocană, sănătățile căva arăntă
călăgătrilor pe nătrui sănătății, și Starețul sănătățile
bisericii, sănătățile obiceiului. De că Chocană ne în-
drepătarăm către satul Mallă de susă sau Okești¹⁾),
ca să vedem bisericii de lemnă și satulă, că ne re-
ceamă bisericiile primăveră seara creștinie, sănătățile
Dumăplă lăsi era sămăle că primăvară creștină; și înima a-

¹⁾). Vezi Partea I, pagina 152—157.

честора, плішъ де капітатае євангелікъ! ші фаптеле лор,
фаптеле Апостолілор лві Христосъ!

MONASTIREA ANINOASA.

Девъ че admіraprът іndestъл stіlъл бісерічій
ші kostъмъ топнепілор Мъллрепі де акът къте-ва
sstimі de ани, порнірът спре тъпъstipea Aninoasa,
зnde este Егъменъ пъртеле Arхimandritъ Dionisie
(Aninoшанъ): вп шефъ бісеріческъ каре аре ші капъ ші
inimъ.

— Тръешті віацъ де філософъ, пъртеле¹⁾! ті
іntreсъ амікл тед. Ачеастъ фрътоасъ sіntrrъtate, де
каре поетъл este целосъ, іналцъ sзffletъл la іdeea
пембрії sзffletълші ла іdeea бъпътъції ші omni-
птическъ dibine!

— Адевъратъ, ръспонсе венерабілъл пъртеле; ші
fiind къ totъл sъ жадекъ пріп компараре, апої, іn компа-
параре къ тълді, sъnt преа ферічітъ; іnsъ adевърата
ферічіре о продъче нъмаі ліпіштеа къщетълші ші
профътъл Віртъдії, към zіche Fénélon; къ аче-
stea, іnt'p'o гротъ кіар (зnde sъ фіе о соевъ, fiind къ
sъnt кам фрігъросъ), аші фі tot аша де ферічітъ ка-
аічі; іnsъ atвпчі къщетъл 'mі ар фі zisъ: „Отъл евап-
целівлъл нъ este ырсъл din пъдъре, каре тръештє нъ-
маі пентръ еллъ.“ Ар фі требвіт дар sъ віш iap іn
Sоciетate: къчі отъл е социалъл.

— Ворбешті ка Salomonъ, пъртеле, ії zisseiъ e8.

— Ші Dымneata, ка поетъ depriпsъ а tътъя
sекъл фрътъosъ, къ tътъеторъл лві Apollonъ, іnл
ръспонсе sзppizъnd snipіtъллъл Егъменъ.

¹⁾. Капіл бісеріческъ, ка Dionisie Aninoшанъ, ка Іосаф Snaroveanul
ші ка фонтъл redaktorъ ad Ekoлulgі Ekklesiastikъ, nu sъ форм-
aliseazъ de simbъл titlu de Пъртеле. acesta i flatteazъ mat-
tulъ de кътъ nemeritatul un orofiosul Prea Sfinte, Mai
sfințitul de кътъ Sfintul(I).

— Към йъщът ши Singia та не Martirii Кръчий: оаре фемея не este azi martirul Sosietън-дий актвале?... Атъndoи suntem преодъл ай лай Dumezei: въплътъие къз smirna, алъл къз poesia; въплъл пе Florica, алъл пе Madona.

Първите еши съвъзъ d'alle тънкърп; iap едъкъ къз атичъл течъ черчетарът библиотека Егътепвлъй; ачи афларът, Intre alte кърцъ торале, екклесиастиче ши филозофиче, пе Fénélon, пе Aimé-Martin, пе Chateaubriand, Les Evangiles de Lamennais, ши altele de фелвл ачеста. Афларът ши о kondикъ танаскрисъ, въnde ераш инскрипти тоди фундаторът ши Егъменъ ачестей monastirъ.

Ачеастъ тънъстире а fost фъкътъ, ка бисерикъ de miръ, de Ключеръл Папъ Тъдоранъ Вълдеску, ши de жупаница Dumeanalъ Алісандра, ла леатъл 7186 (1678) Septembrie 20, съб domnirea лай Dека BB¹⁾.

Кътре finitъл виедъл замъ, Тъдоранъ Вълдеску (фиind atвочъ Агъ) съа къллагърътъ, приимнд пътеле de Teodosie monахъл.

Atвичъ євлъ префъкъ бисерика de miръ in тънъстире de къллагъръ, къз импрежтвирите de четате че se въздъ ши azi, ти къз локвъцеле de къллагъръ.

Ла 7328 (1730) Октомврие, Daniil mitropolитъл²⁾ фъкъ кампанаторъл, каре серви тънъстипи de tсрнъ de четате in timпii чеи крътичъ dintre 1716—1821, към ши къллагъръ despre Nopdъ але Егъменеи; fiind oste-nitоръ ла фачереа ачестора Егътепвлъ Варлаам³⁾

Шараклиял е фъкът ла 1778 (7280)—de Егътеноплъ Михаил, де фамилъе Търтъшеску.

De ла 1690, de кънд съа фъкът monastipea,

¹⁾. Bezъl kondikъ monastirъ Aninoasa, (la ministerul culturii), unde se афдъ toate beneficiile ачестуи skitъ.

²⁾. Fiind mai 'nainte Егъменъ ла Aninoasa, ad treilea in hierarhia Егъменълъ Aninoasa.

³⁾. Храмъл тънъстипи е Sъntul Nikolae.

пътъ ла 1812, траи-спре-зече егзмені с'а ю пріменитъ; де ла 1812—1842, скончал егзменіе а statъ вакантъ, інгріжиндъ апендуторій томіе (Aninoasa)¹⁾ де вісерікъ ті де тъпъстіе.

Де ла 1842 пътъ azі este Егзменъ венерабі-
ль постря пърінте Dionisie Aninoшeanъ.

Мерсеръм ші ін вісерікъ, ка съ ведем ші ко-
стюмелъ тіторіор; ші не інкредінцаръм de адевърл
челор чітіе din кіар інскріпціонеа вісерічій ші а
капітана торовъ.

Допъ тъпкаре лгарът кафеаоа ші чіббокъл ін
фішоръл desпре Аппасъ, че домінъ гръдинца къ флорі,
квліваѣ де кіар тъна Егзменълъ; апої прійтірът
віне-квінтареа ачестій венерабілъ Пъсторъ, ші порні-
рът ла satъл Корбій.

Satul Corbii.

Ла Корбі е де възът вісерікъда де піатръ, спре
Ръсърітъ. Піатра ін каре е сънатъ вісеріка este ка
о феліе де търъ тъятаѣ ін лупг; в коронаѣ де арборъ
стъфоші; ші е фоарте піттоперескъ.

Ла інчепътъ, катъ съ фі fost ші ea tot о грот-
ть: адъностъ ал прітілор крештіні пентръ сервареа ті-
штерелор крештіне ші пропагареа торалеі евапцеліче.

Інтеріоръл е інточтаї ка ал вісерікъї де ла
чтатеа din Stoeneшті: аре доъ алтаре, din кари челъ
din дреанта este де стілъл вісантинъ.

Dintre Domnii Рамъні кари аш автъ соудії жа-
ліче, пе кът купоаштем пої, съвт Негръ ші Цепешъ
(Влад V): зул а цинт ін късъторіе пе фата ляй Влад-

¹⁾). Наиміні ёст-фел де ла о пъдуре маре din ычеллъ локъ, інтреагъ де
лемнъ де Anino

dislaă IV, ші алтэл пе сопа лві Matias Корвінъ; а-
мъndoї, реці аї Ҳугарієї. Аша дар ыпл din дої а
треевіт съ префакъ гротта ачеаста fn бісерікъ креітіпъ.

În поимелікъл бісерікій афльт ачесте пъте:

Базарабъ Воеводъ (Негрешітъ, Цепешъ ор
Негръ).

Неагое Воеводъ (Ачеста а търіт алтаръл
Фъкъндъ'л de zidă, формънд піатра upastolълві din кіар
төрвл de піатръ че desпърдеа алтаръл de корцъл бі-
серікій, ші desinънд пърециі бісерікій: чеea че а Фъ-
кът а піерде твл бісерікъца din фримъзедеа еї nat-
ралъ ші nittopeskъ!).

Padă de la Afumaçă (емлъ окквпъ ал треілеа
рангъ fn поимелікъл бісерікій).

Ръксандра Doamna (soція лві Padă VII).

Doamna Despina, (soакра лві Padă ші ne-
basta лві Nearoie BB).

Двпъ ачेषtia віпъ:

Iosifă arhiepăză, ші Грігоріе архіе-
рэзъл, (епіскопі аї Арцешълві: ачелла, fntrę 1793—
1820; ачеста, fntrę 1823—1828).

În fine, Iosifă, ла апъл 1809, а репарат
бісерікъца, адъогънд tinda, пентръ фетеї, ла 1814 Із-
ниe 6, тікшорънд ast-фел трапезеріа; atvпчі se Фъкъ
Фереастра desпре appas, челле векі fiind fn піатръ,
fnгrste ші скрptе, двпъ форма пріmitivъ а бісерічілор
крешtine.

Це лъпгъ ачешtia, таї фігуреazъ fn поимелікъ
ші алдъ партікъларі, тірені ші къллагърі, кари dotarъ
бісеріка къз пропріеtъці тішкътоаре ші nemishкътоаре¹⁾.

Ùша бісерікій, кънд ea avea форма пріmitivъ de
гроттъ, era fn тарцinea desпре Nopdă, fnгrstъ ші
скрptъ; катъ съ se fi astapat sзб Nearoie BB.

¹⁾. La proestosul George, din Poenari, se zice că ar fi toate dokу-
mentele ачешtii бісерікій nittopeschъ.

Мървл външнитѣ despre Nopdă аз корпвлвѣ вісерічїи с'а префъкѣт дѣ 8тезеалъ інтр'ви мозаикѣ тиньнатѣ, пе каре требвѣ чине-ва съл вазъ ка съл преузиаскъ.

Преотвл вісерічїи пе артиѣ ѻн алтарѣ о партѣ din піатра че формеазъ тървл despre рѣстриѣ аз алтарвлвѣ, каре локѣ апопцъ плоаеа саѣ timplъ 8рїтѣ, скрѣтънд атапчї пікътѣрї de апъ, ѻн кантитате маѣ таре саѣ маѣ тікъ дѣпъ към timplъ плоюсъ аре съ фіе маѣ ляпгъ саѣ маѣ скрїтѣ. Ін timstѣл кънд черчетам вісеріка, преотвл штепсѣ къ тъна локвл челвѣ здѣ, зе 8йтѣ ѻн палтъ, ші пе zise, кълтind din капѣ:

— Iap sъ stpikъ времеа! Ші о съ плоѣ твѣл! Asta е къріндарвл тѣд, маѣ sirgr de кѣт кокотвл ші порквл: еллѣ нѣ тъ ѻншалъ пічї одатъ. Біеџї крѣштї! піердѣ estimpѣ фънвл къ atista poiѣ дѣ плої!

Кампанаторвл este ші маѣ піттопескѣ да кѣт вісеріка: ѻн niedestalѣ дѣ піатръ 8ріашъ, deslіпілѣ дѣ 8тремвре din върфвл пjetрѣ колоссале че формеазъ корпвл вісерічїи ¹⁾.

Пе niedestalвл ачеста este ѻнфїтѣ ѻн лемнѣ гросъ, чоплїтѣ ѻн піатръ твѣкї, ші дѣ вр'о треї stіnжinѣ de ляпгъ; върфвл лвї е ѻнвъллїтѣ к'о пълъріе дѣ шіцъ, ѻн фор-тъ дѣ ѻнвъллїтоаре дѣ касъ, съб каре atірпъ ѻн кло-полѣ тікѣ; iap тоака е атѣрнашъ къ сбоарѣ de корпвл stълплвлвѣ; ші чокапелѣ, върѣтѣ ѻн доѣ гъврї, фъкѣтѣ ѻн корпвл тоачеї. Пе корпвл кампанаторвлвѣ е зѣватъ data 1846 Маѣ 2, кънд с'а репарат пентрѣ а нѣ штїш кѣте-оарѣ.

Totѣ съб stълнка de піатръ, ла ешіреа din вісерікъ, este трапезъріа: о болѣ ѻн піатръ, de 21 пашї ляпцимеа, ші дѣ вр'о дої stіnжinѣ аппроапе ѻнплїтимеа;

¹⁾. Къ асеменеа піетріе е auternitѣ tot локалтѣ дѣпрїп прециурѣ, ка да четата de la Stoeneuti.

аči sunt doă lăzidă și să vadă date și la vîrf, însă se speră să se stabilească, unde în pătrală 20 de iunie și 14 octombrie, 40 de iulie, în memoria celor 40 martirilor care au suferit martiria în următoarele zile: 9 Martie. Atunci să se ridice o statuie în memoria acestor eroi și să se însemneze cu o placă pe care să se scrie: „Domnul și martirul Iosif și al celor 40 de eroi români care au suferit martiria în următoarele zile: 9 Martie, 14 octombrie, 20 iunie și 14 iulie”.

Biserica are doă hramuri, aflată în memoria lui Iosif și a lui Petru, și a lui Pavel (29 Ianuarie), când să se sărbătorească biserica, căci este în memoria sa așa că, cum întreabă în Corbului Femeilor Corbului lor așa și costumul lor este săptămânal sărbătorit. Pe vremea aceasta nu există sărbătoare; săptămâna aceasta este sărbătoarea lui Iosif și a lui Petru, care este sărbătorită în memoria lor: o săptămână în care se sărbătorește săptămâna lui Iosif și a lui Petru.

Achiziția săptămânii a fost făcută în trei etape: în prima etapă, în prima săptămână a lui Iosif, în a doua săptămână a lui Petru, în a treia săptămână a lui Pavel. Această săptămână este sărbătorită în memoria lui Iosif și a lui Petru, care este sărbătorită în memoria lor: o săptămână în care se sărbătorește săptămâna lui Iosif și a lui Petru.

Dacă se va sărbători săptămâna a treia a lui Pavel, de către biserica română, în săptămâna săptămânii a lui Iosif, biserica română să sărbătorească săptămâna a treia a lui Iosif, în săptămâna săptămânii a lui Petru, biserica română să sărbătorească săptămâna a treia a lui Petru. Această săptămână este sărbătorită în memoria lui Iosif și a lui Petru, care este sărbătorită în memoria lor: o săptămână în care se sărbătorește săptămâna lui Iosif și a lui Petru.

Dacă se va sărbători săptămâna a treia a lui Pavel, de către biserica română, în săptămâna săptămânii a lui Iosif, biserica română să sărbătorească săptămâna a treia a lui Iosif, în săptămâna săptămânii a lui Petru, biserica română să sărbătorească săptămâna a treia a lui Petru. Această săptămână este sărbătorită în memoria lui Iosif și a lui Petru, care este sărbătorită în memoria lor: o săptămână în care se sărbătorește săptămâna lui Iosif și a lui Petru.

¹⁾ Bătrâna domnă desigură că se sărbătorește săptămâna a treia a lui Iosif și a lui Petru, de către biserica română, în săptămâna săptămânii a lui Iosif, biserica română să sărbătorească săptămâna a treia a lui Iosif, în săptămâna săptămânii a lui Petru, biserica română să sărbătorească săptămâna a treia a lui Petru. Această săptămână este sărbătorită în memoria lui Iosif și a lui Petru, care este sărbătorită în memoria lor: o săptămână în care se sărbătorește săptămâna lui Iosif și a lui Petru.

de үне Padă Paisie, ла 7042 (1534); іар чеа де а доа е фундатъ де фамилія Леордендор, ла 7081 (1573). Ачеха е инкриминатъ ла Sfîntele локбрі; ачеаста каде ин рэне.

În пласа Потгориѣ este де възт тъпъститеа Рінкъчовъл, фъкътъ де үн Apsenію Шоймъл, вел Къпитанъ, ші de юдія ляї Ана, ла апъл 1647 (7155). Кът desupre Егъменъл еї, чіне пъл къпоаште?

Totă în Потгорія, ин пъдхреа де ла satъл Добрепіті, се въдъл рэне д'о четате векіе, din времеа Тътарілор, зіче традиція; ші үртеле шапуц-рілор че инквізіція четатеа. Se веде ші о товіль, үnde һеңзіче къ а fost партеа четъділ; пі үртеле үнде дръмб, че кобора din четате на апа Глітъочеллъ; ші доъ потечі, потека Фръстоазъ, че дъчеа ин четате, (in формъ de шосеа), ші дръмблъ Боябей, пе каре се зіче къ ар фі үшблатъ поштия де ла Тірговесте ин четате, ші де ла четате in Кътпълънъ ші Арцешъ.

De ачі турссерът ла Голешті ка съ ведем феішоръя de d'асъпра порцій, үnde а fost прінсъ Dom-пвл **Тодоръ Владіміреску** de сбірій ляї Іпсілан-те, ші de үnde а fost порнітъ ла Тірговисте; үnde'л үччіссеръ!

— Însъ ля пътвръ үччіде ші memoria Ероузъл де ла 1821, каре пе скъпъ дөл Фанаріоцъ!

— Голешті пе маї рекіамъ доъ съзвеніре історіче. La 1772 s'a үінгт ачі Конгресъл intre Търчі ші Румп; ші ла 1827 Dinікъ Голеукъ, Ръдълескъ ші Къпъцінеанъ аж фъкъ жърътъпълъ, in Капела кастеллълъ, пентръ пропагареа ідеілор ліберале ші ре-цеперарът лімбейши въ паріоніалітъпъ рътъне¹⁾

1.) Mémoires sur l'Histoire de la régénération roumaine, par I. H. Radulesco. Préface, page VII.

Bisitarpът ачелле локвръ istopiche къ крединга ші entssiasmъл пелерінілор дела Sъntъл тортънтѣ; апої не intarparът ла Кътпвлвпгъ пріп пласа Арцішемлъл, зnde нз авврът алѣ че admira de кът фртвзеділе Мвщчеллілор.

În върфъл Мъдълвъл не опрірът. Soarele авере къ злтімелѣ'ї рaze Кътпвлвпгъл, каре de ла Мъдъл паре вп орашъ de Italia възвѣл вп панорамъ. Ръвшассерът вп картѣ de оръ къ окій aqintagъ спре орашъ, fn tъчере ші fn estazъ! Лвна плінъ лячea d'асvпra noastrъ ка о латпъ de арцінтѣ; iap вп депъртаpe, se азzea флхервъл пъсторвлъл ші кълтекъл твпчиорвлъл, че se repetat de echo ал Мвщчеллелор!

— Фртмосъ е Кътпвлвпгъл востръ вара! fmъ zisse амікъл ишѣ, stpъvгъндъ'тѣ тъна къ вп entssiasmъ aptistikъ ші къ лакрътѣ вп окѣ.

— Фртмосъ пентръ чеї ка tine, карі нз вѣдѣ вп еллѣ de кът фртвзеділе Natxreї ші алле Istoriei; пентръ чеї таї твлці fnzъ este вп локъ de esilії!

— Беодіа ера odinioаръ чеа маї despreudіtъ провіндіе а Гречіеї antiche; ші апої аічі ера Еліконъл, Чітеронъл, Парнassъл: твпці atіtѣ de челеебрій вп мітолоџіе! Маї тодї Беодіенії ла інчепт ераш пъсторі, de зnde В ôotai, (боарі). În Гречіа еї авеаѣ о ре-пвтагіе de stspizъ, пе каре о деміудіръ Оаменії чеї Марї че se пъсквръ съб клімаї поетікъ.

Ачі se пъсквръ Esiodъ, Kopinna, Pindarъ, Е-паміnonda, Пелопіда, Платархъ, ші алдії. Ачі Kadmus къ Феніcіенії se stabіліръ ла 1580 г. х. Ачі фу Орхомена ші Тева, Тева каре жжкъ о роль аша de іл-лвstръ вп аналеле Гречіеї! Левктра ші Mantinea іл-лвstрапъ пе Тева, каре deveni реціна Гречіеї!“

Întp'ачestea ажхнсерът съб Флътънда.

— Вреї съ везї векеа капіталъ а Румъніеї вп dioprama Лвнеї?

— Къ тоатъ плъчереа, юні ръспонсе амікал таё.

— Кът ці се паре орашвл пострв възглъ ла лъмина Лъпей?

— Ётпльндъсе къ локінде оиненешті тоатъ поіана че се юнінде ла пічоареле ачестор деалбрі зnde не афът, ші каналісъндъ-се гірла де ла юнінде капътъ ал ей пъпъ ла чељлалт, ші подврі аркаде юнінд юнінде локбрі партеа despre Аппасъ а орашвлъ къ партеа лъї despre Ръсърітъ, Кътпвлнгъл атъпчі ар фі о минане де фрътъседе!

— Пъкат, юні зиссеіш, къ поіціюнеаї топографікъ este юні обстаколъ ла ётпопълареа са, пефінд ла локъ де комтвнікаре, ка Плоештії ші ка Шіештії, къ алте капитале де distrikte.

— Кътпвлнгъл п'аре комтвнікаціоне къ Брашоввл?

— Ба-да; юні дрътвл п'ачі е фоарте ръш.

— Сперът а авеа дрътвлрі кът de кърънд, ті дрътвлрі юніе; атъпчі Кътпвлнгъл ва девені юні ораніш комтерчантъ; ші ка ast-fel, се ва ётпопъла кърънд ші се ва ётпопъседа де миньне.

— Её пъ тръескъ а ведеа орашвл таё наталъ дъпе кът дореште inima mea!

— Іл вор ведеа копії тъї, компартіодї тъї.

— Атъпчі, te assігвръ, Кътпвлнгъл ва лъа о алъ формъ, таї регулатъ, таї европеантъ. Stpadere se вор лърї, каселे se вор регула дъпъ юні планъ таї sistematikъ; ші ачеа твлдіте де вісерічі se вор редчче ла пътървл де треї, destвле пентрв ачестъ орашъ; іар вісерічіле атъпчі вор фі піште адвентрате Екклезії, къ преодї лътінації, къ органе саї къ твсічі вокале, къ табловрі desenate de aptiшті, ші къ таї пъдіне форме, юні кът ші окії ші inima sъ фіе іссіте de maestatea сакръ а ачестор temple dіvіne; юнікът армонія твсічії, юнітъ къ зврліmitatea евапцелікъ, съ юніалце зврфлётвл ла ideea omnipotенції пі юнітъдї Креаторвлъ.

Де пълъкътъ да е чере meditatивъ, а тикъл таътъ интреътъ:

— Че продваче ачестъ жъдецъ?

— Пласа Подгориен продваче виндръши порябъ; инстъ пичи винъл пичи порябъл ня ажогъ пентра консъмъреа Кътпългълъти ши а Жъдецълъти: не тоатъ съпътъна съмътъ да карре къ порябъ, гръш, орзъ, че винъ да ла Влашка, винъл піаца Мацистратълъти, ши воне-оръши піаца Скоалеъ.

— Ши чине консъмътъ ачеастъ мапе кътъдиме да продвакте?

— Парте бръстарий, парте спекъланци, парте Ръмъни Аргелен, че винъ регълат не тоатъ съпътъната адъкънд мартъ din Брашовъ, ши интърпъндъ-се къ какъ инкъркаци да гръш ши да порябъ.

— Да ачеа е авонданци да пъне ла бол!

— Фиинд къ е конкърренци. Сънт фешеи капри тръескъ пънаи къ спекъла ачеаста.

— Дар плъшиле, Ръбрите ши Арчишемълъ, че продвакъ елле?

— Пръпъ въратечи ши томнатечи, капри продвак ракълъ.

— Да че ня с'аппакъ оамении да кълътра дъзилор, каре е о ратмъръ да негоцъ din челие тай къщтиреасе ши побиле: ракълъ este вон фаталъ опійтъ (афионъ) каре деградъ не отъ, авбрътъндълъ.

— Цвѣка Ръмънъти (дъранъ) интърештъ винеле, зіче елъ, ши амтордеште дърериле скъфлетешти.

— Ворба este de авансъл каре фаче плъгарълностъръ къ цвѣка лът чеа грециаъши пътъроасть. Дар винъ да ладе 'ши прокъръ Мъшчеленълъ воштръ?

— Афаръ да винъл да ла Въленъ, виле дълла Дръгъшанъ, Дръгънешти ши dealъл челие Маре не вънъл винъ, не tot анял, пентра кътъ-ва тий дъкаци, din каре се трече ши in Transylvania о кътъдиме мапе.

— Дар Мъшчелеле че продвакъ?

Продвкъ ка тътасеа, ю аbondanță; ші міере форматъ din челле таї профытътоаре фloră, de каре sunt pline Машчеллеле, към аї възят. Odatъ ачеастъ рaimtвръ de коммерциј ера ю Машчеллă фoарте fnseimnătă, таї тодї проприетарій de ліvezі авънд stgninе, din кари скотеаѣ о таре кътъціме de чеаръ ші de міере, че є кътпъраѣ пегкъторії Търчі пентръ Stamбвлă ші пентръ Търчіа; акът s'a ютпвцінăтъ къ то-тъл ачеастъ вънъ de коммерциј, de кънд а emit за-харвл ла модъ.

— Каре sate din Машчеллă продвкъ варръ ші піатръ?

— Satelę Жгървл ші Поеапарії, din пlassa Арцішellвл; Дръгічівл, din пlassa Рівріле; ші Нъ-тъештї, din плаівл Дътбовіца. Варръл din ачесте ло-кврі se desfache таї къ seамъ ю Машчеллă ші ю Арцешъ.

Satvl Албештї, din плаівл Нъкшоара, продвче тармвръ албъ; ші satvl Корбї, tot ю Нъкшоара, тар-мвръ віпътъ.

Къ піетре de ла Албештї s'ăш фъкът mitropolія Tîrgovistei ші чea din Бекрещтї, към ші Bistriда, Kozia ші подвл de neste Олтъ. Къ піетре din Ал-бештї s'a ютплініт ліпса ла фаччереа monastіrіlor din Кърtea de Арцешъ ші din Кътпвлvнгъ. Din ачесте піетре se факъ ші azї кръчіле ші піетреле тортън-тale, de кари snt plinї Кътпвлvнгъл ші Машчеллвл.

Мартвра віпътъ de ла Корбї o афлът ла твлтє тъпъстїрі ші вісерічъ, към ші ла твлтє палате dom-пештї din царъ.

— Dap скіндэріле ші бріозетъріле?

— Плаівл Дътбовіца ші Нъкшоара скотѣ о таре кътъціме de скіндэрі ші бріозетърі; iap таї къ seамъ кашвріле de Ръкъръ snt челле таї penașite. Пъstръві tot ю ачесте плаівл se афлъ; fnsъ s'ăш ют-

предната към този, din кавса тълпор Феръстрае че се факъ неконтент пе марцина ръбрилор ші гърліделор, ші din кавса несъмъртвей тълдімі de бывшени де брадъ че се addыкъ пе гърле, ші карі аж спернат ші аж оторит не-съмъртвей тиі de пъстръв, че форма одатъ о гроасъ вінь де коммерчій, атът пентръ локвіторій ачеллор плаігрі към ші пентръ пегущіторій Къшпвлапцені.

Аї възьт кантитета чеа таре де бывшени де ла Феръстраеле dintre Драгославелі ші Рѣкъръл.

— Dar ачеј оамені, че staă īn апъ пънъ 'н брій, към піште пръжині лънці, армате към кірліце de феръ?

— Însърчінарае лор este а порні пе апъ бывшений опрідій, саă а'ї траце ла марцине; бывшени сънт інсем-наці към марка проприетарългът респеклівъ.

— Че фел de арборі, ші че soiă de animalе se афль īn тъндуій ачестор доъ плаігрі? . . .

— Маї тълт бразі ші фаці; mestechіні ті плопій маї пъдіні; іар штежарі, фоарте пъдіні. Кодрій ачестор тъндуі сънт пліні de бріші, містреді, капре, чуте, вълпій, лъпій; одатъ ераă тълдій чербій; ба ші какомъ, рісъш ші алте animalе, а кърора съмънцъ s'a stins din тъндуі Карпаці. Кът desppe іnteriorъл лор, е штіт къ Карпацій сънт пліні de метале побіле ші фолосіто-ре: аоръ, арцінъ, арамъ, феръ, пъчоасъ, саре, пъкъ-ръ, etc. Гърлеле іар сънт пліні de пълвере de аоръ, din каре ціганій азарарі ѣръцеаă одатъ вън таре фо-лосъ, ші пентръ ей ші пентръ Statъ.

— Dar ціганій ръдарі?

— Sънт ръспіндідій īn tot жудецъл, пе лъпгъ пъдгъріле че продъкъ лемне фаворабілє пентръ фачере de копъй, албій, тъттарій, etc.

Кът пентръ шіцъ, шіндріль, donіде, пітіній, etc, ачестеа se факъ īn плаігрі, unde se афль брадъл челъ тъдіосъ че продъче ръшина.

— Вінъторі бывші сънт īn ачесте плаігрі?

— Sunt, și foarte divači: vînători de aceia cări iată rîndările din sboră și vîlătorul său căibă.

Пънъл Домиъл Брънковеанъ, вînători de Машчеллъ авеаъ таре къштигъ къ пегоцъ Шойтилор, че'и къпъра Statul pentru Търчия ші pentru вînătoriile domnesti.

— A propos. Îa spune'mi, te poră, de unde vine atâta sămătă de oameni sănăti, idioci, disformați, și un căvătătă cretenă (гъшац) че аз възбъдъши си в Къмпълънгъ ші си Машчеллъ?

— Чеи тай тълдъ sunt de aicea, адъпостици аичи pentru eftințatea articolilor de înțea trebuie; iar patră гъшацълор este Вілсанъл, ун локъ ин жаде-цъл Арцешъ unde той sunt гъшацъ.

— Карт съ фие каса?

— Poate clima tънцилор чеа șmedoasă; поате ши съпеле; унъл zic къ ши апа; инъл не е de креzst: fiind къ ар trebuie atвочъ ка той фий тънцилор съ фие гъшацъ, кънд ачеasta е о тикъ есченцине локалъ.

— În Kъмпълънгъ че авем de възда?

— Mънъстриеа лъл Matei Bassaraabъ, unde ăede чине-ва къпа de arhitectă a лъл Matei (de карт аз ворбъл la Capitolel IX), ші kostümъл лъл Negru ші аз лъл Matei, към ші аз социлор лор, Ана ші Елена; fabriclele de oale ші de farfurii; făptăua лъл Krasanъ; помъл Ielilior; biserichele Marina ші Sîn-Georgie; рăinele Klosterului, ridicată de Negru Bodă în opoziție Doamnei Anna; ші тай къ seamă, Къмпълънгъл възst de ла Флъшънда, ла лăтăna лăпеи пăine, орă инревърсацъл зиорилор, тоамна ші притъвара.

— Te azciam vorbind ерї къ чине-ва despre Къмпъл тишевилор; че este ачеasta?

— Къмпъл тишевилор este ун deală d'asupra bisericii Sîntului Ieorgie, пъmită ast-fel, zicea ун бътънъ, de ла doi fraclă тишев, проприетаръ векъ аз

чесів локъ; алді вѣтръній інъ імі спасеаѣ одасть къ, інъ векіме, ачестѣ dealлѣ ера локъл de esilії ал ти-шевілор din Ромыла, distingîndз'ї de четъценії чеі вѣпі ка төріле челле пытпеде de челле вѣне.

— Sant твлтѣ локърѣ ін жадедъл ачеста къ а-семенеа пытпірі nittopesче?

— Ка ін tot конрінсъл Дачійлор, челле тай твлтѣ локърѣ de пытпірі, де вѣ, де кодрѣ, де поені, аѣ пытпірі istоріче саѣ тітолоціче.

Еатъ кыте-ва есеппле:

Пріn Валлеa Тътарълві інцеллеце Рѣтънъл Мышчеллеанъ твлтѣ вѣ діn плаіврі ші діn пльші, че рекіамъ ляпте націонале інтре Рѣтъні къ Тътарії че інфектаръ Moldo-Рѣтъніa пыпъ іn sekолъл XVIII.

Піскъл Корнії este үп вѣрфѣ de dealлѣ іn dosъл skitълї Мъркъменштї (Флътънда), пе каре църанъл nostра іл фаче skaопъл Diаволълві саѣ ал Корнії, къш іл пытеште еллѣ. „De аci, zіche еллѣ, pіde Корніea de оamenі, de кыте орі іші віръ кодіца інтре кас-нічі, інтре амічі, інтре крештіні, Фъкъндз'ї a se sfі-шія үпії пе алдії, ка ляпії ші къєпії.“

— Църанъл Рѣтънъл е поетѣ sarcastikъ, par excellenсe.

— La satsъ Маллъл de sъsъ se афлъ үп пыкъ іn форма үпії жамътълъл de паръ тъялъ іn ляпгъл еї, ші каре se пытештіл Ріна Фетеї. Еатъ че zіche тра-дигіа despre ачеаста:

„Оп Тѣркъ гонеа о фатъ de църанъл, врънд s'о sілъеаскъ; фата фыреа, ші Тѣркъл үпнъ ea; пыпъ че фата sosi іn марцина ачеллеі rіпе. Ачи ea se опре-ште, se хітъ іn жос, скоате үп ціпълъ, ші se хітъ iap інапої. Тѣркъл венеа къ о фалкъ іn черѣ ші къ алта іn пытълъл; фата атапчі іші ia inima іn dinуї, іші фаче треї крвчі, іші арвокъ о къватълъръ я Черѣ, ші, ръ-тълъл sъпътоасъ, о ляпте!... Кънд a sositѣ Тѣркъл, фа-

та ера о бъкатъ де піфтіе іn фундам пръпъстіеі, інквізіратъ de Корбі!“

De atvñcі ачесіш локъ се ныті ріпа фетеі, іn memorіа ачеллеі фете ероіче ші віртвоаase!

Пътъніл Рутъніеі е уп пътъніш сакръ, фрътъніатъ къ лакръті ші сънце de maptipi!

— Sъ төрцем sъ ведем гръдина пъблікъ, іmі zisse амікъл тей.

— N'авет гръдині пъбліче іn Кътпвлвпгъ; а-фаръ de Флътънда, de ундe Кътпвлвпгъл іntreagъ е-сте вара о гръдинъ мацікъ.

— De че ны фачеці о гръдинъ пъблікъ пе ло-
кальл үндe а fost teatръл националъ?

— Sunt твлte de фъктъ да пої! Требвеськъ о-
теллоръ, пентръ прииміреа кълъторілор тай distinshі;
тръсбръ пъбліче, пентръ іmlesnіреа юттвпікаціоній къ
орашеле вечіне; подбръ neste рівл Кътпвлвпгъл; о фън-
тънъ тъкар іn піада Брінковеанъл; ун edіfічій пентръ
teatръл националъ; ші, тай іntvіш de кът toate, о ше-
sea іntre Апа-Съратъ ші Кътпвлвпгъ, пентръ бінеле
татроп іn үнепере.

— Ші de че ны se факъ тоате ачестеа, сад парте
дин елле?

— Чеі че ар патеа sunt пегвдъторій ші боерій
чеі бъношій; ші чине ар вреа este жнітімеа чеа авытъ
іn idei ші sentimento. Фіе-каре іші касть іnteressъл
sъш пріватъ!

„Къ тоате ачесте desavantaže, Кътпвлвпгъл
аре ші авантажеле лхі, че ны ле аре твлte ораше.
Аре аервл челлъ кратъ ші сънътосъ; апа чеа кристалінъ,
(тай багъ de кът о спідъріе іntreagъ); пеisaџе
інкънтътоаре; sъзвеніре istоріче; тасікъ вокаль; ші а
авт пънъ degnъzі ун teatръ националъ, teatръ de so-
дітate, ны de къштігъ: о адевъратъ скоаль de мораль

праїкъ, ла каре лꙗ паrte gratis тоatъ жынімеa, фъръ distinçере.

— Авеџі о жыніме каре промітте твлт іn виitorþ.

— Însъ жынімеa ачеasta este o мікъ тіmопi-tate; ші тажоріtatea фаче леңеa претstindenõi.

— Мвлтъ факъ пыцілій чеl вяпі ші үпіді! зи-чe поетъл Въкъресь.

— Idei поэзъ pentrъ inimі поэзъ!

„Вінъл челлъ нюoш, zіche Kpistъ, tpebbе пыssъ іn base поэзъ: къчі вазеле векі, fiind доqіtе, пo поtъ кон-діне tъpia віnвлvъl челлъл нюoш.“

— Каре este кaсса de Кътпвлvпgъl ръшъne кам іndъръл la вaзeлe реформe?

— Eatъ чe обзервъ, кa дрепtъ квъntъ, Robes-pierre:

„Локвріле тъntoase pesistъ тaї твлт deкъt чel-ле кътнене лa делvвіл aпeлoр ші aл ideіlор. Mіш-къріле лaтії социале se asseamtъnъ кa aчелле тарі kа-taklismе чe aж skіmbatъl іn aтъtea ръndvрі sъrfaца glo-бвлvъl postrъ. Tot d'aгna лa върфvл твпціlор se re-tрагъ чel din үртъ reppesentançі aї opdinei локvрі-лор чe o sъ lнchette: aчi eї se лaпtъ кa eнерcіe коп-тra distрvщe pїi үнepalе¹).“

— Ka toate aчestea, обзервъ aмікъл тe҃, aпа съратъ a очеапвлvъl, tpeкъnd прiп vіnелe кріstallіne aмле твпціlор, se преfачe іn aпа dвлчe ші lіttpede a сорценлор, кari naskъ pъraeле, пi aчestea гір-леле, ші aчestea rіvrіle, ші aчestea formеazъ тъrіle, ші тъrіle очеапеле.

— Am arъtat іn паrtea I (пац. 146) къ Moise, Телл, Ossianъ шчл, коворіръ din върфvл твпціlор кa ліверtatea, кa торала ші кa поesia.

---

¹). Histoire des Montagnards, par Esquiros.

Дұпъ леңеа Натреі, плантеле ші анималоле че
се десволтъ таі інчет, тръескѣ ші дәреазъ таі тұлт.

Котпарънд чіне-ва Къшпвлыгъл де да 1831
къ Къшпвлыгъл де да 1856, ағылъ інтре ачесте дөз
епоче үп пасъ таре де прогресъ.

Azі чеі таі тұлді къносқѣ да поі істория ші
драптаріде Натреі лор.

Маі тоді жыны ағ тіка лор бібліотекъ националь;
ші къүй-ва ағ іш бібліотечіле лор Імператорділе Фран-
деі din Секолыл XVII, XVIII ші XIX. Бібліотека Skoа-
леі пәннің пәннің пәннің о міе де волятте, штінгі-
фіче ші літбистіче, француз ші үертане, дәрбіте де
ръпосатыл Әриан.

In скрpt, Къшпвлыгъл este о гръdinъ къ тұлді
шъръчіні (ші үnde ның ағылъ azі?); аре ғnsъ ші
тұлте фlorі, карі, кълтівate, ар пәннің форма үккете
ші гірланде пентра Рамънія реңенератъ.

Факъ Чөркел ка локвіторій ачестің орашъ пітто-
рекъ ші історікъ съ үе асемене къ кліма дың поетікъ
ші үтпълоасъ!

Фінe.

APENDICE.

Am crezat de datolie, ca Кътпвлъпцеанъ¹⁾, а adъога ачеастъ апендіче ла фінеле истопіе Кътпвлъпглві: ea e o тоартъ din катена mistepioasъ а ачестеї опере. Чіне алъл s'ap intepesa de Кътпвлъпцеанъ, къд таї твлъ кълдэръ, де кът іаръш вп Кътпвлъпцеанъ?

Кътпвлъпцеанъ поітъ търтпіси дака ачеастъ апендіче este diktatъ de алъ sentimentъ, de кът аморал пентръ дрептъл челлві дебілъ; пріп үрмаре, вра контра недрептъцій челлві віклеанъ.

Ші апої, аічі пы ворбеште пічі исторікъл пічі Кътпвлъпцеанъл; фаптеле ворбескъ: жграпалъл тріевна-лві de Мышчеллъ (din Martie 1855), елъ ворбеште in estpraktъ²⁾.

Съ суппозьт зече франці формънд доъ табере, din каре ына е композът de tpeї indibizъ, ші алта de шапте; minopitatea а үзгрпат дрептъріле тажорітъції; саѣ, таї жкstъ, епітропъл аллесъ de тажорітate, in ин-дуллеще къ дої франці тіш еї, імпілеазъ ші недрептъціеште пе чеї шапте франці, сімплії ші неаввдъ. Пхіў

¹⁾. Къ четъцісанъ, ну ka mochteanъ

²⁾. Къ nimmikъ ну s'ar путеа імпуцина (ну ші stîrni) абысыріле, де кът къ diskvтarea in публікъ а кестінедор ӡудічаре.

în găra lor căvântele pro și contra ale prochezilor și lor; și факă жде пе tot първікъл Румънъ лекторъ.

Авем конвінціонеа къ, пе кът лекторъл ва
снainta în materie, п'атъта se va împredinga de sincere-
pitatea istoricului în această cestigie (ка în toate че-
ле лалте), ши de дрентрile тажорітъї тоштенілор
педрентъдії, кари рекламъ de la mine апърапеа как-
сеи лор, сяб toate прівіцеле; ши кънд лекторъл им-
парціалъ ши раціонаబілъ ва ажыре ла фінеле апенди-
чей, ва ведеа къ ам ръмасъ konsekвinte къ цinta про-
пъсъ¹).

Judekata moștenilor Kâmpulungeni

PENTRU

MUNȚII ȘI MOȘIA ORAŞULUI KÂMPULUNGŪ,

Sъ лăзъм лăкръ de la ғнчепатъ.

La 1831, Octombrie 26, Deputații събърбійлор
Къшпълъпълъ, din преизъ къ боерій ши къ пегдъто-
рій орашълъ, сяб presidenția үпій Функціонаръ ал Гъ-
вернълъ, компъssеръ бъщетъл de venitъл ши келтъеліе
орашълъ че требъеаă sъ intre în kasa Maistratълъ.

Афаръ de venitъріле кари, дыпъ регламентъл
оръшениескъ, үрта неапърат a intpa în Maistratъ, дыпъ
киар арътареа боерілор ши пегдъторілор, s'a mai тре-
кът în бъщетъл піште пръвълій din tîrgul орашълъ, піште

¹). Într'adevără, șinta mea în astă opere a fost a scoate la jumătă
instituțiunile, datele și drepturile poortări, cum am zis în
Prefață, par. VII.

феръстрасе tot дъпте тошіа орашвлі, ші чеј шапте тъпдії аї Коммюнії, despре карі ам ворвіт іn Капітолія III аллѣ ачестеї istорії.

Депутациї Коммюнії de atспчї, с8б к8въпѣ Ѹ къ тъпдії s8nt дрептал тоштеніор Къмпвлгуненї, интърітѣ къ хрісоаве векї domnewstї, iap н8 ші ал боеріор, protestаръ контра ачестеї тъсврѣ.

Фiind къ б8щетъл se fnkefesse, ф8нкціонаръл Stat8лвї skpisse къ тъна sa la rігла despре тъпдії:

„Ачеаста se ва 8рма д8пъ съвѣршіреа ж8де-
„къдї къ боеръл Р8къреан8¹⁾.“

Мацістратъл, ка съ скапе de орі-че ръспандер-
ре, фаче интребаре Depertamentъл de intepne к8т
съ 8ртезе іn каса ачеаста; ші Depertamentъл чере-
de ла Мацістратъл коппіе д8пъ fnскрізъл арензїї тъп-
ділоръ.

Depertamentъл ордонъ atспчї a se ж8дека Ма-
цистратъл ла тріевналъ de Машчеллъ къ боеръл Р8къ-
реан8л ші къ Депутациї тоштеніор пентр8 аpenda тъп-
ділор. Депутациї fnсъ ап8кассеръ тай 'nainte, ші тръ-
сессеръ еї іn ж8декатъ пе Мацістратъ. Тріевналъ, іn
ж8рналъ съд din 1831, декретъ ка тъпдії съ ръптие
іn каса Мацістратъл, ка вп локр8 коммюн8.

Депутациї апелеазъ ла Dіванъл ж8декътопескѣ;
ші ачі Мацістратъл, пріп авокатъл Stat8лвї de atспчї,
пирде каса.

Depertamentъл de intepne апелеазъ ла рінд8'ї
ла Іналта К8рте, ордонънд Мацістратълвї а'тї tріміте
проквраторъ; ачі къштігъ tot Депутациї, ла 1833.

Пріпдъл Alessandr8 Гіка s8пшпне ж8рналъ Ін-

¹⁾ Ръпосатъл N. Рукъреану цинеа іn аrendъ тунци орашулуї пе 14
анї, fnкъ de ла 1826, temънdu-se dar kъ ба пирде банил арензїї
пе anii урмъторї, de bor intpa ka bewitѣ іn каса mayistratului,
ar фi indemnitatѣ пе Депутациї a protesta kontra ачестеї тъсврї.
(д8пъ спуса тълтора)

алтеј Кврдіј ла черчетареа Konsilіvlaj Konsultativ, чөрънд:

„Sъл informeze daka пропrietatea Орашвлай, „кът тондій һимпредпъ, е пропrietate партікваръ орі „комтвналь; ка, in казыл ачеста, съ рътъиє пе sea- „та обштеј.“

Înalta Kvrte de revizie întrepreite жүрпалыя În-
altej Kvrđi, la 1845, sъв domnia Пріцдвлай Бібеск.

Domnul Бібеск һимпредпте жүрпалыл Kvrđi пъ
нъмай in прівінда тонділор, чі ші а тошіеї Кътп-
влагвлай, пе кънд toate instandele десеътsserъ нъмай
кестігnea тонділор.

Dвпъ дрептвял кввънт, фiind-къ Маџистратвял дінеа
локвя жюдециеї, ші presidentвл Mвпічіпалітъї ера ал-
леј de тоді четъдепії, прін дөптації лор, (кари ре-
presentač ші еї акт пе foшtii Піргарі) двпъ дреп-
твял кввънтъ, зік, венітвял тонділор къта съ intre-
п'о къtie deoseбітъ in каса Maџistratвлай, de каре съ
dispuie комтвна һимреагъ, тоді адевърадії тоштені,
intreбvіnціндз-се ачешті вані ла үшврареа зарчинілор
лор ші ла һимбътъдіреа матеріалъ ші торалъ а Кът-
влагвлай; ші іаръші комтвна һимреагъ, прін реpre-
sentanції еї, въ аpendezе локвріле ші тондії, ші съ
чеаръ kontъ de intreбvіnцареа венітвлай лор челлор һи-
сьчінації de дънса къ ачеста.

Dөптації ревшіръ ка съ рътъиє венітвял тонділор пе sea-
та лор, һимпърдind'я къ о тікъ mino-
pitate de konsъncenї ші креатvre олә лор; ші дөпър-
таръ, къ дрептвял челлвял таї lare, тажоритатаа авсолутъ
de ла һимпъртъшіреа дреаптъ а венітвлай тонділор О-
рашвлай.

Moшteniї пъпъststtij рекламъ ла Гъверпъ, ші
пріцдвл Штірбеїж һndatopeazъ пе Жюдекъторia de Mвш-
челлъ а аллеџе пе тоштенії чеї къ дрептъ de һимпъртъ-
шіре, черчетънд калітъділе ші провелө лор.

Şedinça din ... Decembrie 1853.

La astă shedingu moștenii nedrepășuind se es-prîmă astfel, prin procuratorul lor (D. pitar N. Radeanu), în petiția împărătească Trivulziană de Mășcelă la . . . Decembrie, 1854:

„Noi, de către moștenirea noastră, ne protestăm împotriva lor (care nu sunt alături de noi); vănd înseamnă că proprietatea propriețății moștenitorilor, care totale vînzările cu apartă, care sănătă dănușă moștenitor, se împartă de epitetul de azi¹), ne vedem sălăjii și cetați pe această în judecată, că sălădea ei căvăntă de ce nu împărătescă și nu din venitul moștenitor, fiind că noii ramură aleg așezării sălăpîne; ba încă pînă vîză nu ne recunoasă de moștenire, cănd moștenitor din noii sănătă rădece că cei care de moștenire săi căpătă folosescă de venitul moștenitor.“

Din cherchetarea documentelor²) împărătește Trivulziană de procuratorul moștenitoră pînă în prezent, Trivulziană conține:

1. „Venitul moștenitor să aibă moștenire orășană către Clujul său să aibă, din vîkintă pînă în anul 1824, numai de clasa de joasă a locuitorilor, și numai pentru întreținerea trebuițelor lor³): căci Radu și năpădușă nu ar fi fost moștenitor, comunitatea să ar fi plătit ea oare datoriile lor la Bistrița și la Postelnicie din sănătă apanajii moștenitorilor?

2. Prin săvârșirea alegorii apanajului, fie căre

¹). Își anume: Ioan Chodanu, N. Bonțelea, Popa G. Păatteea, Pantelimon, Popa Stoica, Stoica Patravalea, Ștefan, toci Skeeni. Beză Capitoliu I.

²). Lectorul poate afă extracțiile acestor documente în jurnalul *ad hoc* al judecătoriei de Mășcelă, din 1854.

³). Plata plăconulă la Postelnicu, și a impozitelor direkte și indirecte către Stat și Tron.

тоштеанă лăа парте де о поărivă лăа săpăpăreа тăп-
дилор шi а тошиеă орашăлăй.

3. Apendăirea s'ă фăкăт tot d'ăzna în пăт-
ле обштеi орошапiлор, iap пă пăтai ăn persoanna чel-
lor săbăt-ănsemnađi ăn контракте¹⁾.

4. Печetea din ănskipisele коммунеi fiind про-
приe a ei, reprezentănd adică totalitatea орошапiлор,
acheasta arătă că apenzile прiveskă pe toți орошапiлор
în ănperе, фără deosebire; iap пă пăтai pe чеи săbă-
skriști ăn акtele коммунеi²⁾.“

Дăpă лекăра Жăрпăлăлăй, Епăтропiй рекăзъ ак-
tele de apendă, săbă кăвăпtă că, fiind coprinse ăn хo-
тăрiреле атбелор кăрдi ănalte, reklamatuii пă se mai
potă ажăta кă елле, ază(!)

Трикăпалăл ле обсервеază: „că жăдеката ачеea
a fost ăntre maçistrată шi тоштенi, шi ачеasta este
ăntre тоштенi кă тоштенi; прiп ăртаре, алă кăsătă,
але тăжлоаче, але ефекте.“

Епăтропiй вор сă anăleză ănskipisă din 1801
Мărtie 3, сăbă кăвăпtă că „локăitorii din тахалаоа Малă
se вăдă ăskălăudă ăn еллă кă алăcondeiă шi кă чер-
неală тăi neагрă.“

Трикăпалăл ле обсервеază: „Орошапiлор din toate
тахалаle, пăрătăndă-se аflă тоцă la un локă ăntp'a-
чееашă ză, аă пăтăt să se săbăkriie Мăлăшапiлор лăа о алă
адăпаре, de кătre un алă скриitoră, шi кă о деosebită
чepneală.

¹⁾. Пректуm аm аmătăt la Капитолiu IV, addăkănd de esemplu ănskipi-
stăl коммунеi din 1801 Decembrie 19, unde, дăpă пăпereă săpă-
dăлăлăi wi săskriereă тăi тăлтор орошанi, че s'ăă афлатă аtăпci
façă шi аă пăтăt ăskălăi, se zăce: „din пректуm кă тоцă орошанi
„чe s'ăпtem din орашă.“

²⁾. Пробă, tot ănskipistăl din 1801 Decembrie 19, unde se zăce: „ш
..пăпtră тăi бунă ănkredințăre, аm чеагă la ănădeuăl nostru пă-
чetea Орашăлăi de аm ăntărit ачестă записă, fiind пăпtră treaba
„орашилăi.“

— Addăchecă, D. лор Депăтăрj, вре о пîръ de пластографie аззпра ачестăл aktă? ў intreabă Тріевналвл.

— №; къчъ нв s8ntem încrédințaцă de aceasta, ръспвндă епітропїї софіштї.

Епітропїї вор а реквса ші рекламація din 1828, unde фігуреazъ s8st-însemnătări ші din s8v8рbiл Mалл8, s8б к8вънлă: „къ, фiind ачеа жалъ вn mîna рекламан-цилор, eй aă pătăt тrecе вn ea ne oрi-чine aă vrăt eй.“

Тріевналвл ле обзервеазъ: „intre s8skrîпї фі-гуреazъ ші Ioan Чолап, впъл din пîрїдї, епітропї ші векіл8; ші коллегă ал D8mneavoasлръ, каре п8'пї а контестацă s8skrîпїра.“

Епітропїї пропыи: „ка п8тai чеи че фігуреazъ вn înscriпeле de apendaxipе sъ фiе тrecкѹдї intre тоштенї кари se folosescă ază de венілal т8пцілор.“

Тріевналвл ле обзервеазъ;

1º. Конфронтъндă-se toate înscriпeле de apendaxipе, афльт къ п8 se обічн8я a sъ s8skrîпї 8нii ші tot ачееатї 8n toate; чи 8нii înt'8н8л, алдїй înt'алт8л. De ачи se 8нделлеџе къ вn акtele коммунеї se s8st-însemnăл п8тai чеи афладї Faцъ la фачереа înscriпeлор.

2º. Toate акtele de apendaxipе ераă Fъкте вn п8теле Коммунеї intreцї, int'рpite кв печетea Коммунеї ші s8skrîпї de Пîргарї, reprezentançї. Іăкторор локайторілор din челле 12 Махалале але Кътпвлънгвл.

„Дечї, д8пъ dispozиciile §. §. 1, 3, 4 п8 10, Cap. 19, Partea III, din Kondika Чівілъ, орi-че л8крапе din partea Пîргарілор прівіа totalitatea тоштенілор; требве dar прiimică intre тоштенї, п8 п8тai чеи че фігуреazъ вn înscriпeле de apendaxipе, чи тодї кари вор п8тea проба къ, la 1824, ераă тоштенї Кътпвлънгенї, апезацă вn челле 12 s8v8рbiл респектiвe ші din кари 8нii, фiind Faцъ, s'ăd s8skrîпї sinigvрi прип skriпtopă, алдїй, лiпsind, s'ăd s8skrîпї de Пîргарї

къ печета овшеи, каре инфъдіша тоатъ звффла-
реа тоштенідор.“

Епітропій обсервеазъ: „хочъріреа Іналъвлі Dі-
ванъ дъ дрентъ de імпъртъшіре пътай челлор че зе
вор фі імпъртъшіт дін векіте пъть ла чеа din үртъ
вінзаре а танділор, фъкѣтъ in 1826; прін үртаре, пъ-
тай чеі фігврапці in актъ din 1824 аж дрентъ de ім-
пъртъшіре.“

Трібнапалъ ле ръспанде: „къ, тай ънтьід, а-
penda танцілор din 1824 а автъ de скопъ о треевіцъ
чепералъ, плата sinetelор Рынташілор¹⁾; ал доilea,
къ in інскрізъ din 1824 se въдѣ фігвръндѣ ші Пір-
гарі, векіл аї Коммунеі мітреці; ші къ, in fine, а-
pendvіреа din 1824 е реконоскуть de totalitateа тош-
тевілор, прін рекламація лор datъ ла Domnъ in 1828²⁾.“

Епітропій тай уроненъ „съ se ia in конідера-
ціе прескріпція лецивітъ de Правіль (§. 7. Каф I, Пар-
теа VI), прін каре рекламації пердѣ дрентъ de ім-
пъртъшіре.“

Трібнапалъ ръспанде: „къ, тай ънтьід, де ла
апендареа танцілор din 1824 пъть ла порніреа жи-
декъції, пх зе веде тредітъ прескріпція de 30 de anі;
ал доilea, къ кіар d'ар фі тредіт прескріпція, Іналъвл
Dіванъ регламаазъ кърат къ in вісторъ съ stъпънеасъкъ
пътай ачеіа къці s'ак імпъртъшіт din векіте пъть ла
вінзареа din 1826; тай къ seamъ къ фелвл stъпъні-
рії фінд үнгл ші ачеллаши ші pentru үнії ші pentru
алдії, інфлакція ші пътереа прескріпціеі ар апъза де
о поірівъ пе амъндоъ пърділе.“

¹⁾. De aceea съ ш зіче аколо къ коммуне тай бінде D-лыі Рыкъ-
реалу arenda танцілор fінкъ пе шасе anі, афаръ de чеі онтъ de
тай 'nainte, пентру рефіреа десъбіршітъ a datorieі фъкѣтъ пентру
хабаєтүl Postelнікулүl ші alte datoriі.

²⁾. In каре se зіче „Noi, Піргарі орашулүl Къмпудунгү, syd Мұш-
„чедді, din пресупъ ку тоці маҳаладії Рынташіl din 12 маҳаладе,
„карі тай јосѣ syntem iskъліці аутме, къці am fінкъпціt in ачеа-
„stъ җалбъ, каре s'a інтъріт ші ку печета орашулті.“

În fine, Epitropiile, căreiați și în toate argumentele lor falche, declară: „că bărcării orășene, care se impărtășescă astăzi de venitul taxelor, ar formață o listă ca de vîr'o 85 de moșteniri că dreptă de împărtășire, clasificându-le pe moștii, iar nu după cinea locație, neconvenientă ei cobioreea legeaților din vecime¹⁾; prin urmare, să argeată în alătarea lor după taxărițele ce îngrează în înscrierile de apendice ce posedează ei.“

Mai propună Epitropiile: „ca să li se ia în considerație și documentele lor, că taxărițe sunt căkășii; cămășii ofițerilor domnești din 1850, în privința deosebirii căkășilor de moșteniri, din care se vede că ciar din din reclamații să argeată înscrierea la comisie nea înțocnită că acelă ofițer domnescă.

La acestea, prokuratorul reclamaților obiectivăză judecătoriei;

1º. Că acelă acte sunt privitorul numai la Spania și Olanda (Ardeleană), așezându-se în cînd pe moșia orașului;

2º. Că reclamații născute pînă ammestică că Mălării (Okești) că îngrează în alătarea ordinărilor de înscriere din 1806;

3º, Că dacă moștenire din Max. Mallău nu să apară în reclamații de moșteniri, cămășii împărtășindu-se între deputații din 1806;

Trivnău, după cerchetarea fizică a taxărilor și a celor părtășilor, după următoarele sofistică a legii deputaților că următoarele argumente:

¹⁾. Să se știe că în 24 Martie 1854, chiar din contra sa se bazează judecătoria pe cinea locație, nu pe moștii

²⁾. De la adresa, Nr. 62, suscrisă de Bancații și Compania, și întărită „Dumneazălor taxărașilor moșteni de moșteni Mallău și Bugea“

1º. Хотъріреа Логофедіеі din 1804, ші алле щереа іспръвнікальві din 1806, фінд амъндоъ пріві тоаре нютаі ла stpeini Șulgreni din Boinești, Валла мапе ші Ӧкешті, нө se noate апліка ші ла Рекламанді, пънъ кънд Енітропій н'ор да пробе легале къ ачештіа іші трагші еї неамвя лор дінтр'ачеіа¹⁾;

2º. Къ оффісъл dcmneskъ din 1850, басатъ пе челлъ din 1848, към ші оффісъл din 1824, към ші жэр наядл Қардій de Ревісіе din 1845, тоате нө факъ алъ де-кът съ регулеze аллещереа фаміллілор Șulgrene, deose-бінд-ле де фамілліле стабіліте dela 1824 інкоа пе'пюшіа Қыпчаклугълъ; іар де локвіторій ашезаці ін тахалалеле Орашълъ, нө пощенескъ пічі о воръз;

3º. Къ ші шайті де dapea sentinеі Логофедіеі din 1804, ші ін ҳріца аллещері Іспръвнікальві din 1806, esistъ інскрісірі de арендуриеа таңцілор, үндє фігуреазъ ші Мълшані; дака дар Мълшаній Фъчеаль парте din Șulgreni кълкаши, към де'і аз прііміт тош tenіі інѣре еї ла арендуриеа таңцілор? Чел пъшін, де че н'адь обсерватъ тоштешій ін інскріселе лор къ аренда таңцілор се фаче нямаі ін піштеле тоштепілор афладі ін тахалалеле din ватра Орашълъ? Dar нө пъмай atенчі нө s'a kontestat орішіна ші дрентъл Мълшані лор, ба інкъ, ла 1846, еї фуръ рекомандъде тош tenіі, кетаці де Енітропі ла addesnarea пе'піръ алле щереа челлор къ дрент де імпъртъшіре;

4º. Къ шій din рекламанді, індастъ дыпъ ін скріереа лор ла komisia форматъ ін пітереа оффісъ лъ din 1850, рекламаръ пелок ла Гъверицк контра astasъ авзасъ; ші Гъверицл рекламандъ плъщерееа лор ла Логофедіе ші Логофедіа ла Жъдекъторіе, зікънд „sъ se хотъраскъ прічина фуръ амънре, де ва фі інтрат ін жъдекатъ.“

¹⁾). Bezъ nota G

5º. Дeпъ лецилe църеi, пo se поате дeпърта
de la съпънiрe 8и девълташъ, саg пeнtrв i в ачестa
a рекламат конtra чeллор чe воjав a'i ръцi дрепtвл,
саg съб квънтьl авсsрdз kъ n'ар фi лгat парte лa жд
деката 8ринатъ инtre тоштенi кo мацiшратвл;

6º. Къt пeнtrв kontestapea листeй рекламан
цилор de къtre Епiтропi, astъ kontestape e Фъръ тe-
инеiз, по къt tимпъ фiгiрeазъ iн ачеa листъ sъскрiп-
търа Жeдецълвi фiпкiонаръ; шi, тай аллесъ, къ de а-
чеa листъ sъ ворбеште шi iн рекламаciя din 1828,
sъбtinsemnatъ de iнssчи Чоланиъ, upл din Епiтропi, шi
векилъ a'i тоштенiлор зsзрпaтоr.“

Tot aсъпra fontulъ ачестeй kesliyni, s'aж тай
8ринат алтe lрei iнфъцишърi, iн шединцеle din 3, 24 и
26 Martie 1854, iн кари s'aж фъкst поoъ пропiнерi,
ши s'aж presentat лa Трибуналъ поoъ dокъмte attin-
гътоape de aчест. прочесъ.

Şedinça din 3 Martie 1854.

Ja astă Шединьць, прокураторъл Мълшапiлор
шi векиллъ тоштенiлор подрептъцiй, аратъ:

1º. Къ Малвл a фiгiрат tot d ана din вekime
intre челле 12 събврei a лe Коммуне: прoъ, kata-
stixъl Ръпташiлор, шi алтe katastime din 1780¹⁾;

2º. Къ totx aчестъ katastixъ al Ръпташiлор
търтэрiсewшte къ тълдi din Мълшапi сe въдъ тrecкuл
шi iн чelле лалте събврbiй;“

Шi пропiне прокураторъл Мълшапiлор:

1º. „Къ, по лъпгъ тахалациi Ръпташi, тай
фiгiрiнд шi алци iн katastixъl din 1826, (кари atvпчъ

¹⁾. Ведi Кештодул V и VI

ерав злажитор්, ріndаш්, скательніч, позлажініч ші ертаді) съ айъ дрептѣ тої ла імпъртъшіре;

20. „Къ Тріевналвъ, черчетънд оріціна вънгіцілор stpeinі, че фігуреazъ fn katastixвл din 1826, съ треакъ ші пе ачеіа fn lista de імпъртъшіре, дака і ва афла воні mohtenі;

30. „Къ, мъндз-se fn konsideracie lista de-
снре імпрежбръріле пеатврілор рекламацілор, съ se
класіфіче дретвл de mohtenіре ал фетеілор, копіілор
певірстніч, ші ал пъріцілор че se въдѣ sъбъскріш fn
контракте, ші карі актъ sъnt ыорді; кът ші ал фете-
лор късътопите къ stpeinі, ші карі sъnt шеъзътоаре fn
алте пърді.“

Іа каре Тріевналвъ обзурвеазъ:

10. Къ, fn прівінда класіфікърій дрентвлвъ de
моhtenіре, se вор апліка челле лецівіте ла Каю III,
Партеа IV din Kondika Чівіль, unde se zіче „къ дреп-
-твл de mohtenіре, ка авере пърітеaskъ, ыртеазъ а
„трече ла копій ші ла рѣде!“

20. Къ, desnre чеі 41 Рынташъ, вънгіцідѣ de
stpeini, пъпъ нв s'op da пробе къ ар-фі stpeinі, нв ін-
чetteazъ а se sokoti ка mohtenі; прін ыртаре, ачес-
тора ле ръпъне deskisъ ждеката пентрэ дрептъріле че
кредѣ къ ай.“

Денктацій пърдій пъріте protesteazъ:

10. „Пентрэ локіторій чеі афаръ din орашъ, нв
нв ыфферім съ пріітеaskъ еі карте de ылемствл, пъ-
пъ нв s'o да ылтіша sentingъ а Інталелор Instanцій,
фінд фъкѣтъ лякрапе іntp'adinsъ пентрэ dъншій de ко-
missia форматъ къ ordiңвл domnesкъ, № 260, din 1850;

20. Пентрэ орошаній чеі къ претенцій de дрептѣ
ла імпъртъшіре, дыпъ че лі se вор черчета провеле,
ші se вор афла легале, аткіні пътai съ se пріітеас-
къ fntrre mohtenі, въквръндз-se ші еі din венітвл тан-
цілор ка чеі лалді.“

Жъдекътoria обзрвазъ:

1º. Къ, дълъ есплікъріле фъкъте Ѯи шедінца din Decembrie, ачесте доъ кестіонъ snt d  ja desвътste ші хотъріте; ші ар фі біне ка D.D. Дептадї sъ н8 таі int8neче к8 софісме кестіонеле челле таі лътврите, інквркънд лвкрвріле Ѯи лок d'a лe deskvрка: къчі адевървл акют е л8тінос8 ка soарелс, ші тоате інчеркъріле D-лор snt дешарте.“

Трівналъ дар, Ѯи шедінца де ла З Martie, ба-
затъ кіар пе sens8l domnesk8l8 оффіс8 din 1853¹⁾,
авънд Ѯи ведере атът рекламъріле dji n8о8 івіte din
партеа твлтор Мъркъшаші ші Бърбашапі, че реклама
ші еі к8 прове дрентъ de імпъртъшіре, ші прі-
тіреа a 85 de indibiz8 dintre тоштеній пърцій пърше,
реквоск8у de Дептадї ка в8пі ші к8 дрентъ de
імпъртъшіре, Трівналъ, пе de о парте, п8нне ла
калле а se п8бліка прип Administraціе ка тоді тоште-
ній чеі к8 дрентъ de імпъртъшіре съ se апате неғреш-
шит ла Трівналъ ла 24 Martie коррентъ; іар пе de
алта, іndatopeazъ пе векілій піріцілор а add8че лістъ
de п8теле челлор 85 de орошані, реквоск8у de дън-
шій ка адевъраці тоштеній, ші а препара аргументеле
de kontestare пентр8 Р8пташий din katastіх8л ап8л8й
1826, пе кари еі н8'ї реквоск8 de тоштеній.

Sedinta din 24 Martie 1854.

Векілій піріцілор н8 іndеплініръ пічі ана din іn-
datopріріле п8се аз8пръ-ле Ѯи ж8рналъ din 3 Martie,
s8б претестъ:

¹⁾. În care se zice „a se lva m  suri Ѯi k  t sъ se poate da o хотъ-
„ріре маі комплетъ Ѯi п8внца аддеуеріл пумърдул8 тоштені-
„дор.“

1°. Къ орошанії, фіind ръспіндіді пе ла тредвінцоле лор, нө s'аš пытєт addъна іn аша скрptă timпð¹), спре а форма ліста челмор 85 de indibizі;

2°. Къ catastixvl Рыпташілор din 1824 este с8п8с8 ла kontestare (Фъръ а аръла ші квіntele);

3°. Къ аллецерea тоштенілор нө тредвє фъкѣтъ д8пъ catastixvl din 1824, с8п8с8 kontestърii, чи д8пъ цепе алоци e (д8пъ векіmea neam8лві) потрівіt хоtърірей Іналтей К8рдї.“

Ла ачестea, авокат8л нъпъст8іділор ръсп8nde:

— „Ар фі de prisos съ таї комбатем арг8м8н-
теле Domnіlор Епітропі, а кърора реа қредінцъ а
фост к8нос8кѣтъ де ла іnчеп8т8л прочес8лві; іnсъ, о 8л-
тімъ іsбір€ арг8м8нтелор фалче але Дамнеалор.

1°. Н8пел€ пъріцілор ші конт8п8енілор ре-
кламапцілор, че фігъреазъ іn toate акт8л de арен-
д8ір€ а ле т8пцілор, ші алт€ іnскріse а ле комм8-
нії, че ле а черчетат Трів8палел, є о пробъ dest8l de
tare desuре векіmea лор; ші кіар партеа піріtъ n'ар
п8т8а проба алт-фел векіmea еї de кът tot к8 ачелле
акт€, фаворавіle saš дефаворабіle пеntr8 амънд8
пърціле de o потрівъ.

2°. Аpendapca т8пцілор а фост фъкѣтъ tot d'a-
зna іn п8т8е t8ріб8тарілор, пеntr8 дарвл Post8nік8-
лві, плата t8рів8т8лві ші плата алт8р datopії. Despre
ачеasta Трів8палвл s'a іnкредінцat din док8м8нтеле іn-
фъцішате.

3°. Епітропі, ла аллецерea тоштенілор прії-
тідій акт8м (іn п8т8е de 85), к8т ші ла аллецерea
челмор че se іnппр8т8шескѣ de вр'о доъ-zечі de аи
din веніt8л т8пцілор, по че s'аš basat8 оаре? Пе ка-

¹). Daca nu s'a пытят іn tret' съп8т8нї, кънд nu era mynka kъм-
пудыї, іn doč anї (de la 24 Martie 1834 п8т8ь la 1836 24 Martie,
кънд 8krim ачестea) n'au abyt timп8 а форма ліста пропусъ de
дѣпашї кіар?

tastixvl din 1824? Pe contractele de apartajire? Pe înscrisele de datorie a le Comuniei? În toate acestea fără rezervă și numele reclamantilor; și, prin urmare, trebuie să îi primim pe toți, fără excepție; de unde îndelocem, că atât alătorea moștenilor, cât și cîrora veci și sănt Dumnealor, că și cei care nu au avut de drept de împărțire, că și alătorea celor 85 de moșteni noștri, toate acestea să fie căci mai multă parte voindă și înțelesă, de către căciătate și legalitate; în fine, pentru primirea acestora în numele cîrora se judecă azi, nu să basătă oare totuști pe singurul catastich al Răptășilor?

„Copiem ciar vorbele din reclamația D.D.-lor:

„Într-o moșteni său aușezat Nicolae Boinescu, „vîrul aceluia Nicolae, frații Gheorghe, Ioan Cholădă, „Nicolae Bonțele, Nicu Mendea și alții, care nu „se vîdă însă în zapisul în cinzare a le moșteni- „lor, de către numai că sănt trezări în catastich „Răptășilor.“

„Pentru că dacă pentru unii este legală catastich Răptășilor, și pentru alții nu? Când că unii sunt și alții fără rezervă în aceeași catastich. Pentru unii este de trebui să se contracte Răptășilor; pentru alții (care mai multă și mai adesea) trebuie să se contracte neașali! Să ne ținem de găsi: că doar arme d'ordine nu se poată lupta cuiva. În catastich Răptășilor, în contractele de apartajire și în moșteni, și în difteritele înscrise de împărțitare a le comuniei, în toate afără vîcimea neașaliă tătorop moștenilor că de drept de împărțire; altă documenta-

¹⁾. Unii din aceștia, simând dreptul lor de moșteni alături (ca Limbă Lată) cerugă Episcopilor să dea control de întrebuințarea benitului moșenilor, și kontrolul lor să fie pe Deputați, care i se potrivește, ca niște stăpâni pe slujile lor.

векі на esistъ. Дака потѣ, пробеге Domnii Depstacu вѣкіеа D-лор къ алѣ актѣ, коборїе дѣ ла Нegrї ші Mіrcї; ші atspchї, Drpentatea е а Dvmpnealor; пъпъ atspchї insъ съ нѣ se жоаче къ Drpentatea. . . .

„Къtre ачестea, чеї таї твлдї din преодї прї-
тицї de Depstacu ка тоштенї, нѣ se вѣдѣ фігвръnd,
нїчї еї нїчї пърїцї лор, in inskriпe de apendziре
але твлдїлор; дака ачештia s'аѣ гъsit de ѣнпї, де че
оаре рѣделе ачестора, ратвре din ачесашї твлпіпъ,
съnt deиртацї саѣ леквпоскѹпї de тоштенї?

„Шi iаръшї: де че пе тоштениторї ръпосат-
лвї Георge Diaconu, ші пе чеї лалдї, нї трече Depstacu
Intre тоштенї?

„Къчї пърїцї ачестора нѣ фігвреазъ пїчї Intre
Рѣпташї din 1824, нїчї Intre Рѣпташї звѣскрїшї in
контракте de apendziре але твлдїлор; чї пътai Intre
Mazilї din 1824, кари, ка тої Рѣпташї ші Mazilї,
se Intpъртшеаѣ de о потрівъ din венїtla твлдїлор пеп-
трѣ плата хаваетвлвї Postelniквлвї.

„Нegrї ші Mіrcї, кънд аѣ Intpъritѣ drpentrile
тоштенілор Къшпвлвпїенї, аккордъnd-де atitea прї-
велеџе, аѣ фѣкѣ еї ачеаста пътai пептрѣ о съѣ de
indivizi? №. Еї аѣ авѣt in ведере tota litate a
тоштенілор ші пе коборїорї лор; ші кънд Ж-
деувл къ Пѣргарї апъраѣ drpentrile ші прївелеџеле
Комтвпней, еї апъраѣ drpentrile ші прївелеџеле tvtz-
рор Четъцепілор кари компвпнеаѣ Комтвна, ші пвр-
таѣ зарчинеле ші але Statulvї ші але Комтвней.

„Destul Domnii Depstacu ші partida D-лор s'аѣ
folosit de венїtla твлдїлор ші ал тоштєи Орашвлвї
atidea anї, фѣрѣ контролѣ ші nonedensit. E timbul azi,
кrezѣ, ка лвтina съ pisineaskъ Intpъреквл: а венїt
ора ка фї чеї пъпъстїci sъ peintre in фамїлlia ком-
твпалъ, ші ка Drpentatea съ se ѣрче пе тропвл еї,

імпърцind фолоазеле пентрэ тоді, д'онотрівъ ші къ непъртиніре.“

Трібналъ, не възьнд въ аргументеле sofistиче а ле Епітропілор тоштенілор апъсътопі де кът о реа кредінцъ, ші къщетъл де а аспрі тълдіме а орошанілор, (како se espiriu înășchi și judecătura din 24 Martie 1854); ші базатъ пе докumentеле ші аргументеле легале, инфъцишате Жъдекъторіе прін прокуратору тоштенілор педрептъції, декретъ челле зрътоаре :

„Фінд къ піріді ня потѣ проба ценеалоція лор, (къ векімеа пеамълай лор ар фі тай веке де кът а рекламашанцілор) поззедънд амъндоъ пърціле tot ачеллеаші аргументе;

„Фінд къ інssuui Епітропії, în takrірвл din . . . Дечембріе 1853, аж търтврісіт къ lista іntokmitъ де чеъ 185 тоштені, пріімді де Епітропі ка бѣлі, ня е базатъ пе ценеалоція пеамълай, пеаптънд къноаште ей векімеа лор, чі пе звукрітвреле din контрактеле де арендурие а ле тъпцілор ;

„Фінд къ рекламашанцілор ня лі се потѣ рефъса провеле че ле скотъ ші ей, ка Епітропії, атът din контрактеле де арендурие а ле тъпцілор, кът ші din речістръл Рупашілор; ші Drentatea, Фінд ұна ші ачееаші пентрэ тоді, se қыніе де о потрівъ а протеце пе амъндоъ пърціле, іар ня пе о тікъ minopitare къ пагуба тажорітъдій ;

„Фінд къ венібл тъпцілор s'a въндат tot d'ашпа în пътеле totalітъдій тоштенілор орошані (контрібабіл) пентрэ певоіле лор фелвріте, прін репрезентандій лор¹⁾ ;

^{1).} Адебъръ търтврісіт de însuși pîrînd че зікъ, ін зуспалъл лор din 1⁴52 „къ оріндveskъ 12 Emtronі, în пътеле з 12 Шіргарі. прекун se обічінтуя ینainte breme de спріїнеa drentvile Ораганули“. — De ор фі спріїнти ун Шіргарі din һainte de 1750, ка

„Phiind къ листа форматъ de Epitropi пентръ чеи 185 тоштені прііміці de еї este некомплетъ: къчи inschii векілій піріші, іn рекламація лор къре Domnă, търтспisesкъ къ пътъръл тоштенілор челор къ дрентъ de импъртъшире се по ате зрка пънъ ла 300 de фамиллій;

„Phiind къ inschii offisul domnescъ, № 309, din 1848, араѣ къ прочесъл ачеста е о кестіоне пъсът¹⁾ че требве а'шгъ зрта кврзъл ждекътопескъ; прип зрмаре, тоате квінтале Депутацілор д'а депърта твлціма чеа къ дрентъ de импъртъшире snt sofis те кърате, Фъръ темеиѣ правиллікъ;

„Phiind къ хотърреле іспръвічешті din 1796 ші 1813 snt піште пробе неконтестабіле іn фавоареа рекламанділор: къчи іn тоате ждекъцілс пентръ тошіа орашвлій ав фірзрат пътai қласеле de жосъ челле трієтапе, іap Депутації 'ші ав inschitъ Фъръ квънтъ дрентъл de векілі аї піріцілор, кари пз по t sъфери, іn къчетъ къратъ, ка фрацій лор съ фіе депъртація de ла дрентріле de кари пъріцій ші тошій лор се вакк раѣ импребенъ ші de о посрівъ²⁾);

„Phiind къ, іn фіе, дзпъ offisul № 309, din апвл 1848, пътai орошанії карі ар прова къ

Депутації актыаді, дрентурде тоштенілор, Къпупултнгул era dys de mylt ne kopkъ!....

- 1). Într'adebъре, пънъ ла ун топи, прочесул ачеста era intr' тоштені ky маистралтъл, пентру intrarea înbenitului тунцилор іn 'kasa тунічішалтъцій, іap іn уртъ, assigurându'ші ачеи тоштені benitul тунцилор, л а'ш inschitъ не scama лор, депъртънд не маюритата чеа ky drent de импъртъшире, пентру аtraue ei (бр'o 20 штій) fo доаседо kyбените ла 500 de тоштені.
- 2). Ба пічі kiaf локулорій din стбугбілde депъртate a де огашулуй, daçї de Губернія провізорій не ла satede җудецтлуй, ну інчettarъ a se букура ші ei, ka тоці чеi ладці тоштені, de дрентурде mi прівілецеде коммунеi, ші кънд уніi din Піргагій чеi бекі, (ка ии Epitropi de azi) se інчекаці а'i стпнуне да клакъ ии діч тъ, уртагеа лор era прівітъ ка пънастє de функционаріi Statutti дуп'атунчі, ші desaprobatъ de Губернія.

'ші трагă ینчепвѣл лор де ла чеі d'ъптѣіш тоштені, локвіторѣ аї орашвлвї, ачеіа съ se ینпъртъшаскъ din венітвл твпділор; ші fiind къ німені ază нв поате прова векітма пеатвлвї стък кв акте векі ші автентіче, Ної хотърът:

„Мынду ші тошіа орашвлвї, неfiind a німвлвї іn шаріе, ръмъне проприетате a коммунеі ینтреці: вn венітв іn ғолосу Ізлороп тоштенілор ғъръ deosebіре.“

Sedin a din 26 Martie 1854.¹⁾

În mediuа ачеаsta, Тріевпалвл se оккупъ къ аллещереа тоштенілор челлор кв дрептѣ de ینпъртъшіре; апої, басаѣш пе аргументеле ші документели арѣate îн жърпалвл din... Дечеибріе 1853, ші чеile din 3 и 24 Мартіе, 1854; ші пе тетеівл §§. 2 и 3, Кап 13, Партеа III, din Kondika Чівілъ, пеп-тру Девълтъши, іnкеie дефінітівл ачеаsta жърнал:

1°. Тодї чеі ینскріиї іn рецистрвл Жъдецвлv din 1824, ші тодї чеі sъбt-іnsemnaцї іn контракеле de apendixea твпділор, квіп ші чеі ینsemnaцї іn рекламацia de ла 1828 Феврѣаріе 10, atѣt eї қът ші коворітопїй лор, тодї съ intpe fn пътървл тоштенілор, ینпъртъшindz-se de o потрівъ din венітвл твпділор ші ал тошіеі орашвлвї.

2°. Асеменеа вор іntra іn пътървл тоштенілор ші къдї аѣ ینфъдішалѣ пробе къ se трагă din венітв орошанї, ші s'аѣ ینпъртъшit din асеменеа венітврї, ші карі фігуреazъ іn рецистрвл sъб літера E; а-

¹⁾). Bez  nota H.

Фаръ din чеј препишъ de stpeinī din рецистръл Ревташілор de ла 1824; ші афаръ din stpeinī Ҳыгырені ашезаді пе тошіа орашылғы пъпъ ла хотъріреа din 1824 (а Демнөлді Григоріе Гіка ВВ); квт ші чеј ашезаді де аткынчі ғынкоа пе пәнміта тошіе къ вр'о ғынбоіре инскріш; квт ші чеј реконсюкция, прін вре о хотъріре жаңдекътіреаскъ, ка зғапшыл ла вре о даре кътре тошілелі пептръ а ле лор пропріетъді.

3º. Іар къзді пз фіғреазъ іn рецистръл din 1824 ші іn контрактеle de аpendыре, ші пз вор пятеа про-ба къ пеатыріле лор s'аð ғынкырат de ачеастъ імпър-тъшіре, ачеіа, жұртънд къ картे de блестемш, съ іntre ші ей іn пятыръл тоштенілор; іар пежхрънді, съ рътьше іn класа ачеллор оропані кари, de ші пз аð дрентъ ла імпъртъшіре іn венізл тұпцілор ші ал то-шил, пз snt іnsъ зғапшыл ла вре о даре кътре чеј ғаланды орошані (даре de клакъ ші dічтъ).

4º. Асеменеа вор іntre іn ачеесаші категоріе ші ачеіа кари, пеапкынд съ іа картे de блестемш, вор іnchetta din віацъ, de пз вор пятеа Фаче вр'о де-осебітъ добавд тоштениторіл лор de зънде (къ adікъ пеатыріле лор зғаптілекі, ші къ аð авді імпъртъшіре іn тұпці ші іn тошіе).

5º. Ші фiind къ §. 13, din Kondika Чівіль, пептръ Девълтъшій, копринде ка „лакръл давалма опі „sъ se dea ғынға къ преуд хотъріш пе апь, саð съ se „stpiшe ла mezaшп de tot апъл, ші преудл sъ se іm-“пардъ,“ Тріевпалвл афлъ къ калле ка, іn віиторъ, ве-нізл тұпцілор ші ал тошіеі sъ se вінзъ къ лічитаціе іn фiinga de Фадъ опі а tутврор тоштенілор, саð а челлор пе кари дъпшій вор асторіса ка съ іnфъцишезе а лор пер-соапъ; іар пептръ трекш, de вор воі, іші вор къва-та рекламандій, прін осебітъ жаңдекаітъ, desпъгүбіріле че se вор къпоаште іn дрентъ а ле претинде.“

Партеа пірітъ, тірітъ de Епітропі прін ждекъу
къді пентрі він парте-ле фолоае, аппелеазъ ла Кър-
теа Аппелатівъ, къ сперанцъ къ ші de astъ даіъ ва
тріюмфа.

În ședinta dap din 25 Mai 1855, комплекс-
тул Кърдії Апелатіве, конвінс де дрептъділе тоште-
піор азапріді, șint'rește, în toată șintindepea ляй, жар-
палвл Трієвалвлі де Мышчелл din Martie 1854.

Onnoare ждекъторілор пътрунші де сакра лор
missione! Авереа, onnoarea ші віада четъденілор поть
фі șinkpedingate үнор ждекъторі ка D-нэ Ioanэ Р-
деанэ¹), ка D. Мъненск ші ка Прінцул Dimitri
Гіка²).

Niște asemenea ждекъторі нө вор авыса пічі
одатъ de патерна че лё о даі лециле; чі tot d'авна челлж
злавъ ші пъпъстивіл вор афла șint'юнші niște дрепді
апъръторі аі дрептъділор лор.

Деңь Apt. 2, Партеа II, din лециреа регула-
ментаръ³), каре зіче „къ доъ хотърѣ ждекъто-
“решти үните, пъзіндъ-се тоате формалітъділе, șъ șint'-
„рекъ de Domnъ,“ Департаментул Дрептъдії требвіа
съ үнор жарпалвл Кърдії Апелатіве ла șint'repea
Domneaskъ.

Din контра, Департаментул респектівъ пріиме-
ште петіція Департаментул прін каре череаі а апела ла
Înalta Кърте; ші, үнор үнор Domnul⁴), прічина se
fnainteazzъ ла үлтима Instanță, în контра лецилор ші а
дрептъвлі къвънтъ.

Къ үркареа пе ѣронъ а Прінцулъ Кайтакамъ,

¹⁾ Membrу ал ждекъторіе de Мышчеллъ, ш redaktoryл յурналылі
Моштенілор din 1854, de каре ам борбіт, ші ал къртия estraktъ
формеазъ materia ачестел Апендіце.

²⁾. Мембрү Кърдії Апелатіве din 1855

^{3).} Din anul 1847.

^{4).} Прінцул Стірбей

Alessand^s Gica, тоштеній асвпріцій чер^v de la Domn^s Int^ripea жсрпалвл^v Ксрд^v Аппелатіве, пе тенеівл Apt. 2, Partea II, din Регламент^v; ші Прінц^v Каймакам^v че^r рапорт^v пентр^v ачеааста de la Департамент^v респектів^v.

Дака se ва інърі жсрпалвл^v Ксрд^v Аппелатіве, кот н^v не іndoim, дө^v л^vк^vр^v s^vnt at^vнчі de ф^vк^vt, кіар д^vп^v л^vттера жсрпалвл^v din 24 Martie 1854:

1°. Тоці тоштеній рекв^vоск^vді прінтр'ачест^v жсрпал^v ка адевъраці тоштені (к^v дрепт^v de імпърт^vшире ла веніт^vл^v т^vп^vділор ші ал тошті^v орашвл^v) вор алле^v 12 Деп^vтаг^v din s^vн^vл^v лор, н^v теторія челлор 12 П^vргар^v аі комт^vнеі; ші ачештіа вор аренда прін лічітаціе, д^vп^v тоале фортуле, веніт^vл^v т^vп^vділор; іар ачес^v веніт^v se ва імпърці фръцеште ін^vтре тоштеній компетен^vї, д^vп^v л^vдеа д^vв^vл^vт^vшиеі.

2°. Моштеній компетен^vї, інда^v д^vп^v add^vч-череа ла іndеплініре а жсрпалвл^v din 24 Aprile 1854, вор че^rе конт^v, прін репрезентан^vї лор, фоштілор Деп^vтаг^v (Плеттеа, Чолан^v ші Бонкънелл^v) de іntre^vгіндареа веніт^vл^v т^vп^vділор пе an^v de к^vнд еі dis-^vп^vн^v de д^vн^vс^vл^v іn п^vтеле тоштенілор. At^vнчі se ва ведеа дака D-лор а^v fost de б^vп^v к^vредін^vу; авем іns^v конвін^vціонеа, д^vп^v к^vте ш^vтим, к^v ж^vдек^vата і ва s^vпп^vн^vе ла т^vар^v des^vп^vг^vч^vір^v к^vтре тоштеній компетен^vї, іn п^vтеле к^vрора 'ш^v а^v т^vріt st^vріle лор ші алле коуплічілор, к^v паг^vба a s^vte de іndіvіz^v оп-^vані. Nічі о фап^v ф^vръ плат^v!

Факъ D^vmneze^v п^vтая^v ка ші ж^vдек^vтор^v destina^vї а че^rчета ке^vсті^vн^vеа ачеааста s^v ф^vіc іns^vpira^v d^vачеллеаш^v новіле sentim^vnte к^vрі a^v іns^vpirat пе тет-^vбрі Тр^vб^vп^vалвл^v de пріма іnstan^vu ші аі Ксрд^v Аппелатіве!

М^vл^vді din тоштеній че^v ма^v аввді ші ма^v о менові н^v а^v assig^vrat к^v еі s^vnt d^vісп^vші a depunne

партея лор din венітвъ таңділор інтр'о көтие ad hoc
ла таңистрағыл локалъ, де каре көтие съ dispbie тұмай
төштеній компетенцијі пріш representerdi лор; іар а-
чева көтие съ фіе destinarъ пентръ ажекторыл челлор әкъ-
пътаді ші орфані din орашыл Кынпұлдың.

Сън асемеана актъ де филантропие, демонъ де ниште адвърдъ крещинъ ши Римънъ, ши къ дрентъ къвънтъ лъбедатъ ши стиматъ, ва фі initiatъ, ня не sudoim, де чеи таи твлцъ тоштенъ, ка съ ня зикъ de togъ: пентръ къвънтъл къ венитъл твпцилор, крескънд ин пропорциите къ нютиръл тоштенълор, о съ ажонгъ, neste къдъ-ва анъ, съ вије de инъ indibidъ de ла 20—30 леј, челядъ твлт; прпн вртаре, тоштеанъл къ венитъ ал съзъ проприъ de сте ши миј de леј пе анъ, поате дързи партеа sa din венитъл твпцилор ла кътия de каре не е ворба, Фъръ а simipi вре о штірбітъръ венитъл съзъ, ши твлцъмит къ къщетъл съзъ de крещинъ къ контрібъеште, пе tot анъл регулат, ла вшврареа фрацилор съи dis-градиацъ de soapъ; тоштеанъл исавътъ, депвind ши елъ ин кътия ачеea пъртічика sa dia венитъл твпцилор, ва пътеа траце сън фолосъ intreit ши импътрит de чеea че тръщеа пъпъ ачи.

Daka, прекът сперъм, ачеастъ катие е ван-
щелікъ се ва търі ші къ венівл сківлай Мърквле-
штий (везді Капитолъ X), атспчі къ звимма ачеаста с'ар
пътеа фаче тарі імбвнъцірі, материале ші шорале,
ші брашъл постріз історікъ; прекън: търітишъ де фете
орфане, пенсиянте де фете орфане, інлемеиереа виз
театръ националъ, фънтъни пъвліче, подхрі песте ріял
Къпіпългъл, шозелле, ші алтеле аземенеа.

Атєпчі 8тибра імлєстръ а лії Negre ші 8тибра
сквітпъ а лії Poselli вор tressърi de бжквріс їн ло-
квінца лор череаактъ, ші вор біш-квънта пе Іочепъ-
торії ші пе апъръюорії 8пор asemenea fntrepriпdeпr de
фолосъ коммюнъ; іар Postepitatea ва fntplati квопне

нemăritoare pe frontea ăinefăcătorilor omenirii să fie
șeptinde!

Fiindcă se realizează dorințele noastre!¹⁾

---

¹⁾). Bezi Nota J.

NOTE.

Nota A. Între хîptiile пріvitoare ла жdekat-
toшtenilor Къmpвлqндеi, firgвreazъ шi گрїпътоареa notia
цъ istopikъ, skpisъ de mîna ръposatvlvi voeră Nikolaе Ру-
къреанă, шi ne kape o reprodвчem achi ad litterain.

„Dspf a ктin am aзsit de ла вътръпii пошtrij, о-
шел Къmpвлqнгъ, din porvnkъ impprъteaskъ, s'a stpikat iп
doz ръndvri, dърiпtъndv-se toate zidipile, atъt din преци-
рвлv sfintvlvi локашъ (mъnъstipea), къt шi toate kasеле ло-
къitорilor орошani: pentrj o pîrъ che a fъkst assupra lor kъ
s'ap si vnit k8 vno Колонелъ che s'a kovoritъ din Apdealъ,
шi a жefitъ tîrgul che se fъchea la svorul St. Ilie, unde s'ap
fi aflat твлci пегvцъtori Търчi; ръmъind nedvръшate н-
маi вisepika (mъnъstipea) шi o kasъ iп tot орашвл.

„Локъitorii орошani, къдi аж пvtst skъpna dintp'achea
врщie k8 viauъ, s'aж iмprъstiat kapi iпkotpo аж въzst k8 o-
kiи; din kapi vni s'aж aшezat iп Moldova, fъkъnd satъ aко-
ло; алci, iп Apdealлъ, neste Oltъ, iп drpentvl Fъгърашvlvi;
шi amъndoz satelie aчеллеa iшi аж пvtstipea de Къmpвлqнгъ;
iap алci s'aж aminestikat p'intpe локъitorii satelop din ж-
decele църеi aчештия.

„Dspf тречерe de kъd'i-va an'i, daka s'a domolit
mъnia Sвltanvlvi, поate шi дspf тоарtea лv, аж iпченst
чеi хълъdvi при sate a se траfe ла локvl lor, шi a'шi
къldi kasеле шi iмprезnъ k8 dъnшиi, аж venit чеi mai

твлці stpeini de s'aăsh ашезат пе ла къмінгріле лор пэстіїте, ші 'ші аăsh făkst kase, s'a intemeiat tъргл (орашвл), прекът s'a пэст, първъ іn зіллеле үпі Domnă ашупіе Александра Bodъ; кънд atăпчі s'aăsh pidikat ronachі din satеле de үnde se pidikassepъ локвіторій чеі маі твлці че se ашезассеръ іn орашвл, ші аăsh venit dăpъ dăniшій s'ї dăkъ пе ла локвіріле лор; iap жадеџл kъ орошаній, addăкън-дăші aminte de въна прііміре ші ғръдеаска dparoste че ле аăsh fost арътат ачей stpeini, kънд 'ї аăsh прііміт пе ла satеле лор, ня аăsh лъсат s'ї ia; чі s'aăsh skvlat kъ kъді-ва din оро-шаній ші аăsh mepş ſmainerea поменітвлкі маі ss Domnă, de s'aăsh ръгат s'ї năї stpъмсте din орашвл de үnde s'aăsh ашезат, kъ lі se stpikъ tъргъл ші орашвл; маі въртос kъ ші ачей stpeini intpassepъ іn dъждій ші іn потвезі, mtrp toate орън-девеліле, давалма kъ орошаній. Ші Mъria Sa, kievzind чел-ле de къвінцъ, a словозіт хрісовѣ ka sъ ұтышыie тоци ачей stpeini іn орашвл, kъ чеі лалці din преңпъ, і віді ka nі-шte fpa дї; kape хрісовѣ se афль іn піиза хрісоавелор ора-швлкі; ші este msemnatѣ пе kenарѣ (не тарщіне) ka sъ se kъноaskъ; ші ачестѣ хрісовѣ ня s'a арътат ла пічі o mфъщи-шаре de жадекатъ

„De atăпчі s'aăsh făkst тоци de oвште, fărъ a fi үпі тоштені ші алціi stpeini; vezі нăмаі kapi sînt веніці de къ-рънд ші sînt stpeini, ші eї ші невестеле лор; kapi ші аче-птия, siind kъ se афль халъдгіші (локвінд) пе пътънтул о-рашвлкі, de sînt трекущі de 30 de anі, ші n'aăsh плътіt nім-лкі nіmіkъ, 'ші аăsh дөвъндіt dpentatea, dăpъ правіла пътън-тулкі, a fi nesupпраці пепtrp tot d'агна¹⁾.“

„Довадъ а ачестор арътате къвінте, пе de o парте, хрісоввл ачестїi поменітѣ Domnă kape a пріімітѣ de орошаніи пе чеі веніці dăprii satеле лор; iap дăspре алта, zidvріле іmпрежніїi Sf тънъстїi, ші zidvріле півніцелор de ла ка-селе stpikate, че staăші първъ akym аша kъщ ле аăsh fost дъръматѣ“

Ачеастѣ notiцъ іші kontrazіche іn пріівіца Прііп-ду-лкі de kape e ворба

Пе de o парте, notiца zіче kъ sъбт үп Domnă Александра s'aăsh арътат іn Къмпвлвлрѣ ronachі din satеле къмпе-

¹⁾). Пріп ачеастїi stpeini se ſuцеллегү Вѣдлітърені, Okewstn' ші чеі-л алці, despre kapi se борбеште пе ларгъ la Nota G ші іn Апен-діце.

ne pentru făgarii de aci; și pe de altă, adăugă mai la valle, că hrîsovea potențială Domnă (Aleksandru) se aflat în Iași hrîsoavelor orașului, însemnată pe marțiine ka să se cunoască și să se distingă de celelalte.

În Iași hrîsoavelor însă asemenea hrîsove este chiar hrîsovea lui Matei, din 25 Martie 1633, despre care am vorbit pe largă la Capitolul VI; însă într-o altă carte Matei, nici săvănt Aleksandru Iașesc, nu să a înțeptat apărarea orașului și împreptierea locuitorilor, cum o adverseează și notița răpusoare a Răkărăeanu, și condică de morți de la monastirea lui Matei din Căpătului, după cum am arătat la Capitolul VII alături acestei istorii.

De unde știmatează, că acelă Aleksandru trebuie să fie vîzul din cei opt domeni fanariotici că nu a venit aici, din 1766—1818, în șirul apărării și protecției Căpătului, care s-a bazat pe paralelipipedul răpusoare a Răkărăeanu.

Într-o răpusoare a Răkărăeanu a cunoscut coprinșul hrîsovei din 1633 Martie 25, și a văzut că este de la Matei, iar nu de la Aleksandru; de unde același scriitor de nume? Se întâlnește după că să întră apărării Căpătului (după 1737) să a reperat scena din 1633 Martie 25.)

Dacă când? Sau căre Aleksandru?

Căci daca ar fi chiar Aleksandru VI Gika VI, că a domnit între 1766—1768, apoi, de la 1742, când Căpătul a emigrat în secolul XVII se poate spune că a venit la 1768, când Aleksandru Gika VI rechizițiează satul lor peșteriște pe făgarii căpătenei, așezată în Căpătului și consimțind să poată să se ocupe cu moșia lor, de la 1742—1766, și că, sănt 24 de ani; cum după trei ani proprietarii să fie 24 de ani, să nu să fie reclamări căkășăii în aceste lăuntrică intervale?

Să nu fi venit oare în Căpătului să fie la 1768 țărani Răkărăeani, emigrând de la căpăt la Iași?

În timpul domniei de doi ani a lui Aleksandru, nu aș emigrat țărani kontrolării: sănd că el să aibă un titlu de patru sau cinci ani și să fie proprietar a unei pășuni, zice Istoria¹⁾.

Nici săvănt domnia predecessorului său, Domnul Skarlat Gika, (1765—1766): căci și el să aibă un titlu de patru sau cinci ani și să fie proprietar a unei pășuni, zice Istoria²⁾.

¹⁾. Manualeul de Istorie, al D. Ph. Aaron, fasc. 154

²⁾. Idem idem „ fasc. 158.

Însă și Domnul Ștefan III Pakovici (1764—1765), și Mavropokodatul III și Pakovici IV (1756—1763) gresităea kontrițivăților de tot felul, pentru că șiunereea tronului lor, deținătorul okkasiunii la multe emigrările a le cărapător de la kăștig în sănătatea komunelor libere a le Carpaților, unde ei se aflau și sănătatea privilegelor comunale.

Аша dap пътеш konkide k8 sіgъранцъ:

Къ ардереа Кътпвлкнгблв інтімпліндз-се ла 1733, ші Кътпвлкнцепій емтіграціі інтэрпіндз-се ла 1742 къ франції лор кътпепі (осп'єтъорі), ачештія, пентрх інкваскріреа къ Кътпвлкнцепій, ші пентрх алте інтересе, se indentіfикаръ къ тоштениі орошані; ші ла 1766 пентрх ачештія рягаръ Кътпвлкнцепій пе Aleksандрх Гіка VI ка съї толереze ін орашъ, konsidepіндз'ї ін вииторъ ка тембрії аї Комтпнеі; іар пе чей емтіграціі інтре 1742 ші 1760, ії іntоапсеръ ла локаллор наталд.

Iar daka пропрієтарії флагілор контрівзабіл din 1742
н'ші рекламаръ клькаши лор, se інцеллеце къ чеи таі
твлді din ачеи емміграції сраѣ флькъї, лваші поате інтр'а-
дінс de Кътпвлненії емміграції пентръ ка sъ реценере-
зе комміна kъ модвл ачеста, ші tot d'o datъ s'o ші фор-
тифіче

Дар че съа фъкст христовъл лві Александър Гика VI, привіторъ ла толерареа ин комтъпъ а емміграцілор кът-пені дні 1742?

Са передят, ка тоате христоавеле din nainte de 1550, иш ка челле тај тулте din челие дупъ 1747.

Къ атът май үшор с'аё пытът ръпнне христоавеле дин-
тре 1747—1821: атът пентръ къ ня ера ѹліте пе пінзъ, ші
ка foi севрътоаре с'аё пытът перде, към ші пентръ төлтеле
невої че інчекаръ Къмпълкенеї інтре 1747—1821; пре-
към, інчендіюри, револте, еттігръри, etc. Дөпъ пытърл
Domnілор че fітвреазъ пе тропвл Румъниeї інтре 1747—1821,
ар требві съ аль комтвна 28 христоаве, саб 14 челлъ пы-
дун, сконцънд domniile үпор Принці de къте дюоъ ші треї опі,
ші interpernеле лор, (кънд къ ресвеллеле Порції къ Австрия
ші къ Prussia) кънд Къмпълкенеї п'яші пытса ў преіннои
христоавеле ла fie-kape inskъвнапе de Domnъ, дөпъ векеа
datinъ; дечі, ін локъ de 28 христоаве, поі афлът пытai 6,
към ам арътат ла Nota B, Партеа I.

А ръмас інсъ ачеастъ сантъ скріпъ ін меморіа үр-
ташілор, че аж приимт-о де ла пърінді ші аж комм-онклат-о

ші ей вербал ла копії лор, ктм ші іn notіцеле впор вътріні, къллзгърі саš тіпені, карі simdeas плъчере а nota фантелé istopіче.

Nota B. Жъдецеле тозицеле ераš іmpърдите іn sekolvl XVIII tot ka azi, in плъши ші плаіврі; іnsъ къте doi Zapch de плась, siind плъшиле таі тічі. Аша, спре e-семпля, жъдецвл Машчеллз авеа шасе плъши ші doš плаіврі.

Плаівл Nѣkшоара se компнеа din satele Nѣкшоара, Корбій, Kірстъnewstї, Slъnіkвл-Чнгзрені, Беріоештї-Чнгзрені, Беріоештї-Пътънтені, Албештї, Корвшорї, Пойнърї, Stънewstї, Slъnіkвл-Пътънтені, etc.

La 1845 s'a таі ліпіт de аcestë плаів партеа de la Бъдештї пъпъ ла Doinnewstї, de la Беріоештї-Чнгзрені пъпъ ла Aninoasa, ші de la Годенї пъпъ ла Капвл-Пісквлзї, іmпрезпъ kз Skitвл Голештї.

Плаівл Dімбовїда авеа tot іntindepea de azi, а-фарь de satele Рѣкървл ші Dрагославелі, че ераš atzпчі date de plassa Арцишеллвл de 1888, дыпъ kiap черереа ачестор sate ла Гъверпз: ka съ skane de съ прівегереа Вътафлзї de Плаів, че ле kontrolaš пикетеле пе unde тречеаš еі іntp' askans обіекте fелкврі de esnoptare, опріте de Гъверпз.

Plassa Арцишеллвл: Арцишеллвл de 1888, de ла Котештї пъпъ ла Рѣкървл; ші Арцишеллвл de жозз, de ла Ботенї пъпъ ла Колібашї.

Plassa Різріле: Різріле Doamneї, de ла Doinnewstї пъпъ ла Мъръчинї; ші Братia Бъгеа, de ла Aninoasa пъпъ ла Бъжештї, ші de ачи іn 1888 пъпъ ла Поенарї, іmпрезпъ kз Годенї, kз Fэрникошї ші kз Капвл Пісквлзї.

Plassa Потгоріе: Plassa Dealблзї, de ла Валлеа Mare пъпъ ла Кълінештї; ші plassa Кърчіноввл, de ла Кърчіноввл пъпъ ла Глітбоката, лъцгъ satвл Бъдвлештї, unde se термінъ жъдецвл Машчеллз.

Плаівріле п'атzпчі se п'ятмаš ші Skaæne; ші сложитопї Skaænelor (дореванцї de плаіврі) ераš іndatoprazi, дыпъ веківл овічеіш, а да ла Spѣtърie, ne tot anvl, de sie-kape лъде сложиторвл, къте 2 леі ші 36 парале, ванії fъnблзї;

към, ші алді атіңеа, өзанің поклонылғы; асаръ де көлтіала Бембашірғылғы тұрмысқа имплиниреа ачестор өзані. Ачестія се да күте 10 парале де fie-kape ләде слюжиторъ, іаръші дөпъ векіл оғишеіш.

Анша, с. ө, ла 1829, 100 слюжиторъ де Skazne ші 60 слюжиторъ де піліші (160 ләде) ағ пілітіл ла Хъттыніе 368 лей, өзанің фельдшеръ; ші вр'о 350 лей, өзанің поклонылғы; totalъ, 718- лей.

De ғанде 'ші скотеа ё слюжиторъ ачеастъ satara?
Din spinarea үзрапылғы! . . .

Въташій de плаігрі ші Запчій ераз adesea комплічі аї фрілор че депръдаш аверіле локвіторілор, боері ші сътені, ші кърора ачеіа ле тіжлочеа ё скъпареа in Transylvanіa, пе потечі къпоскыте пътмаі лор. Запчій протеаеа пя пътмаі пе фрій индицені, чи ші пе фъкъторъ де релле din Apdealъ.

Despre aceasta ne assigurъ впъ offisъ алла ля Insilante (Kostandin VI), din 1805 Дечетвріе 20, tprimis d'a дрентіл кътре Въташъ din плаівл Дъмбовіца, прін каре, demaskindыї тілхъріле, іл amerінца къ окна ші къ спънзырътоареа.

Къді Запчій, ші азі kiap, ар мерита, daka пя фрчіле, дар окна неапъратъ! Însъ atэнчи требже nedensiці таі intiisъ Î s p a в n i c i i.

Nota C. Дым аci вп estpaktъ de христоавеле чепе mai intepesante алла ачестій Skitvleцъ шттопескъ, трапе din kondika Гльтъндеі, че se афъ азі ла Овштесака Епітропіе.

I. Kaptea de даръ a Anastasieі Org, din 1765, прін каре ea дървеште Koasta Влаікългі пентръ fаччереа skitvleцъ Мъркълештій.

II. Înskipissъ de даръ din 1770 Апріліе, ал ля Ioan Крауеванъл, прін каре дървеште skitvleцъ o касъ in съеврвіял Sintvleцъ Ilie.

III. Христоавеле ля Manoілъ Posetti, din 1770 Октомвріе 26, прін каре intъреште дъріле піеташілор donatopі, skitvleцъ

tind 3 oameni de contrepiesciune în folosul skitului; și dândi kătărele 10 lei pe lemn de la Bama Dparoslaveli, cum să 300 oca sape pe ană de la okna Telera.

IV. Captea de dar din 1772, a lui Matei Vlădescu, prin care dăruiește skitului parțea sa de moșie de la Găvreni, pe Bratia.

V. Hrisovul lui Mixai Săvăl, din 1784 Februarie 14, prin care mai adaugă patru skitelnică la cei trei ai lui M. Possetti, skitind încă unui căratel skitului de vamă (adikă, stăpân, primătorii săi prodăctele); și vină, de zece măsuri de lemn; și mai adăugând 60 oca sape, tot de la okna Telera; și 50 lei, tot de la Dparoslaveli.

VI. Hrisovul lui Mixai Săvăl, din 1792 Iulie 22, prin care mai adaugă trei skitelnică la cei şapte; și alături 50 lei, de la Dparoslaveli; cum să 50 bozovani sape; apărându-i și prodăctele skitului de dîmători.

VII. Hrisovul lui Mixai Săvăl, din 1792 Iulie, prin care mai dăruiește skitului 20 familii de țigani, dintre cei domnești.

În această hrisovă sîngurează și întărirea răndării, foarte interesante:

„Acestă skită e zidită de biv vel Spătară (atunci era „Spătară”) Dumitru Posetti, născută în anul 1750, fiind fiica lui „închinăcivne”, și mai mult spore a se face într-o casă cu patru camere; și prezent, ÎNBȚUȚUȚORĂ de COPĂLĂU, AȘCHIORĂ de SĂPMANI, și altelere: căci, pentru că este închisă, aș crești, și destul de vîsească în orașă (în Călmățui).“

VIII. Hrisovul lui Moroză, din 1793 August 17.

IX. Hrisovul lui Iosifante, din 1793 August 23.

Amândouă aceste hrisoave au coprindeat cealoră de sase.

X. Înscrierea Marii, soția lui Nicolae Băkălu, din 29 Martie 1799, prin care dăruiește skitului o vîcă în dealul Gorjani.

XI. Înscrierea de dar, de la 1797 Ianie 1, al ctitorului Dositei Kălmățui, prin care dăruiește skitului doi țigani și un loc de casă în orașă, în marțișea țigănei, despuș pînă.

Afără de aceste proprietăți și proprietatea, skitul Mărkalești și avea o vîcă în satul său, la Dealul celor

¹⁾. Dacă doară-zeicea bedre și da una proprietății,

Маре, че с'а пъръсит; ші алте ві ла Дръгъшані ші ла Ві-
дікешти; към ші лівезі де фънз ін Арцешеллѣ ші ла Жъ-
гърз, etc, etc.

Nota D. Eatъ уп есемплъ, динт'о міе

Skitъl de къллагърі de ла satъl Бъдиштенії ¹⁾ este fун-
datъ de ынъ Штесанъ къллагъръл, каре, fiind mipeanъ, пърта пъ-
теле de Stanчиш, логофътъl din Бъдиштені. Ачестъ Штесан,
іnaintea морци salле, ағълъ kъ калле къ таі бине ші таі de
фолозъ аръ si sъfletълві съя ші semenilopъl sъ dързиaskъ а-
вереа sa ла ачестъ skitъ; прін үртаре, жътъtate din авереа
sa о лаsъ skitъl, ші чеe-л алъ жътъtate ла доi үнperі aі
съ; iap esekstоръ алък үltиме salле воинце лаsъ pe уп попа
Димитрашкъ, кървіa һi inkpedinzeazъ toate aktele attinigътоа-
ре de ачеasta.

Денъ тоартеа fунdatорълві skitъl, преотъл Дими-
трашкъ ағълъ kъ калле a inkina skitъl la тъпъstipea Котро-
чені (fунdatъ de Domnul Штесанъ Kantakzine, 1679—1688)
спре a'лъ sepi in viitorъ de орі-че sъпърърі, ші a'ї assigvra kъ
modъl ачеasta esistinца ші іnfloripea.

„Дечі, зіче Димитрашкъ, fiind eж omъ fъръ піcі ынъ
„реаземъ, амъ sokotitъ kъ нъ воіш пътєa цине in фріш pe во-
„гадій вечіnі чеi ръt; ші амъ inkina sfintъl skitъ la
„sfinta monastipe Котрочені, tokmindъ-тъ kъ sfintia sa пъ-
„pintele Партеніе, егътенъl monastipii, ka sъ aівъ skitъl, din
„timпъl in timпъl, ведре de віnъ gata уна sъtъ, din viile skitъl-
„tъl; вер de s'ap facе твлт, вер пъдіnъ, tot sъ dea ачестъ
„vinъ; iap de лаkръл ші келтвіала війlor sъ ia гріжъ sfintia
„sa; iap de тошие ші de тоарь sъ inkrijeaskъ sfinta mo-
„nastipe; ші піnne din destъl, pentrъ празніche, pentrъ храна
„къллагърілор ші a къллагърілор; ші nъmaі din пріsos8 sъ
„ia sfinta monastipe, шчлт.“

Ачеастъ kapte de даръ ape data 7193 (1685) Ok-
томвrie 2.

Kаре fз soapta ачестъl skitъlедъ?

Soapta tъtъlор skitъrіlор тіchі, inkinate monastipіlор
челлор тарі!

^{1).} Despre care am һorbіt, in trezere, да һүdeц тл Mушичеллѣ

Егюменій Котроченій протециаръ пътмай венітвл skitvlvі, каде intpa ìn пъціле лор; пъ ші skitvl ші клажеле testamentape. Din anбл d'întiіш аллв ïnkinърій салле, skitvl s'a нэстиит; къллагърій іллв abandonаръ, ка съпв тоаръ de foame: fiind kъ лъкомія Къвіошілор Егюменій ѹ линсей kiap de нэтриментвл din toate зіллелев!

Пінъ акым 150 ani, вісерікъца, de ші рзинатъ, сервеа de ekklesie крещілор; insъ ші atvпчі преотвл se цінеа kъ леіmosina еноріашілор.

De atvпчі ìn коа клькашін дыне тошиа destinatъ nentv kъллъторі ші nенstінчиоші, төргъ ла вісерічіле дыпрін satеле вечіне; iap вісеріка ачеаста а ажанс МАГАЗИЕ DE MEPE A APENDAШІЛОР ('!).

Ші аної, аре венітвл de 700 галвені!!... Нътмай kъ венітвл dintp'унв anбл s'ap пътеа ренара вісеріка; ші kъ 100 de галвені не anбл s'ap пътеа ціне ìn въпъ stape. Fiind kъ insъ kiap singрrвл skitv de къллагърі че авем ìn Мышчеллв (Чоканв.) este anpoane de рзинаре, din kassa линсей de къллагърі, ші ачеаста, din kassa линсей тіжлоачелор de esistinu, ap si таі віне, крекъ, ka ачеств венітвл sъ se ìntrevezіндеze ла fачерепа въпій institutіs filantronik въ kanitala Мышчелллві; kъ toate ачества, къвіошій егюмені, ne kіt kъпоаштем патвра ші прінчіпеле къвіошіе лор, пъ вор konsimіці пічі odatъ ла o ìntrepindere побіль de felвл ачеста!

Konsinçenій ші konsztenій fndatorвлvі skitvlvі Бздіштепій аз рекіамат, ла 1838, ла Пріпцвл А іeksandrv Гіка kontra егюменілор Котроченій, nentv реaoa ìntrevezіндаре а венітвлvі ачестви skitv; ші Пріпцвл Гіка ордонъ Логоfесія Eiserічешті a ìndatopa ne monastipea Котроченій sъ ренаре вісеріка ші sъ o ціie ìn въпъ stape, дыне insvши kопрінsvвл kърдї de dape; insъ rezolvzіvnea Domneaskъ n'a авст пічі впв резултате!

Nota E. Къмпвлагъл аре патвр stpade прінчіпалае, чіпчі піеде ші o invlціme de kъї (влічоаре).

Stpada NEGRV BODЪ: ìnchene de ла Monastipea лві Mateiв пінъ ìn Skev; iap de ла Шіоъ пінъ ла Monastipe e-este stpada Піргарілор, че sopineazъ оаре-kын kanътвл stpadei лві Negrv. Ачеаста s'a пътміt ast-fel ìn memorіa лві Negrv BB, fndatorвл Пріпцінатвлvі рзмъneskъ ші ал kanita-

леи са иле; iar aceasta, în memoriea celor 12 Pîrgari, trîvăii și reprezentanții locuitorilor din cele 12 sate și a le Cămpului.

Spada Pîrăgă: numită astfel de la rîvă che vadă Cămpului în toată luncimea ei. Ea începe de la capătul Cîrgei, și merge, tot pe lîngă mori, pînă la Petre și Oanții Patrașle.

Spada MATEI BASSARAB: în memorie ei Matei BB, care a prețuit să fie monastire de călugări bisericești de miră și Neagră. Ea începe de la Sîntul Gheorghe, și merge, pe lîngă Schișești, Sînta Trei Ierarhi, Sîntul Ilie, Bradul, pînă la protopopiatul Iakovean.

Spada MIRCEA BODĂ: în memorie ei Mircea I, care a încheiat cu Poarta tratatul din 1392. Începe de la rîpusatul popa Gheorghe Cîrțială, și merge pe lîngă biserică Domnească pînă în piata Reformei.

Slădele sunt cele trei toare:

PIAȚA JOCDEZĂLĂI (localitate din fața Monastirii): în memorie alături de Jocdezelui che se facea pe acestea localități, și despre care am vorbit pe larg la Capitolul IV.

PIAȚA BRÎNKOBEANĂ (localitate din fața Bărăției): în memorie către Prințul Bassarab, și în memorie a tronuților dată monastirii catolice, care a dotat-o cu moșia și privelege.

PIAȚA MAJISTRATUL: fiind că este pe localitatea Majistratului.

PIAȚA REFORMEI (în capătul tîrgului): în memorie reformatorilor de la 1848.

PIAȚA SKOALEI (lîngă Scoala națională): în memorie primelor scoale naționale din Cămpulung.

Din acestea, Piața Jocdezelui e ocazională că produsele și locurile numai odată pe ană, în cele două săptămâni ale sărbătorii Sfintă Maria, che se facă între 17 și 29 Iulie, pe localitatea monastirii; restul anuală rîmăne locul deschis.

Ar fi de dopit că Sfintă sa Eftimie monastirii să nu mai îngăduie făcătorii de casă de felul celor pidiții de căpînd pe localitatea aceasta, că să rămăne o adereță pînă pe localitatea acesta îstopită, care pînd să se înfrângăzeze că arbori și că o fintină în mijlocul).

¹⁾. Printre IOANIKIE EVANTIAS ne încredință că aceasta bărașe

fostul Bîkariș al Mitropoliei, care împrejmărea pează într-o
mărturie Mănăstirii căcău și grădină de răstă, își va lăsa na-
tale săpată și în piața Jădeuăglă.

Ajută Domnului celor că săpetă bună!

Piața Brîncoveană și piața Reforei sunt destina-
te pentru legături, pentru povestiri și pentru frățe.

Piața Maicii Domnului, pentru grădini, porțiuni, orză, schi.

Piața Skoalei, pentru eserții și dorobanților, și
pentru carrele că porturi și grădini se întâlnesc piața
Maicii Domnului.

Despre CĂLĂTORI (vlăcoare) vomă săptămâna năștăi pe
celle principale:

Callea lui LAZĂR: în memoria profesorului Lazar,
fondatorul scoalelor române.

Callea JIANDU: în memoria profesorului de
românește al scoalei naționale din Călmățui.

Callea TEATRULUI: în memoria teatrului na-
țional din Călmățui.

Callea lui CEPEȘT: în memoria lui Vlad V, ca-
re a încheiat tractatul nostru că Poarta la 1460.

Callea lui SOKOLU: în memoria tradiției morii a lui
Sokol, despre care am vorbit la Capitolul VI.

Chelmea călătoare că săptămâna vîsericilor
și proprietarilor perspektivei.

Aceaastă săptămâna săptămâne a strădelor, piețelor și că-
ilor să a dat la 1855, că okkasiunea ridicării planșelor Călmă-
țuii de către DD. Kondaktori pespektiv ai şoselelor.

Călmățuii are o populație de 6215 indi-
vizi, într-o zonă săfănei, afară de a săfănei. Aceasta, în ra-
iunile orașului, sunt 835; și 1526 că caselor din săfănei. Benitul Maicii Domnului se săpătă că la o mie de casă, ană pe-
ste ană.

Călmățuii are 21 vîserică că alături săfăneiilor;
din care 15 în raiunile orașului; și ană:

În orașă:

MAPINA: zidită între 1100—1200; și reparată la 1215,
1677, 1707.

SKEIUL: zidită între 1200—1300; și reparată la 1550,
1665, 1780 și 1842.

să să ridikat că boea arendau și betrei mănuști. Nu era
în drept să o facă aceasta arendau, fiind stăpână Sfintă sa
Greciană.

ВАЛЛЕА: ziditъ intre 1300—1400; ші репаратъ ла ла 1592, 1700 ші 1800.

Sf. НІКОЛАЕ DIN S8S8: ziditъ къtre 1708; ші репаратъ ла 1750, 1790 ші 1855.

БРАДОЛ: ziditъ intre 1300—1400; ші репаратъ къtre 1590 ші 1766.

St. НІКОЛАЕ DIN ТЪРГ8: ziditъ intre 1400—1500; ші репаратъ ла 1670 ші 1700.

MONASTIPEA КАТОЛІКЪ: vezі паціна 80—81, Партеа I.

S-ta BINEPІ: ziditъ ла 1758.

St. ІЛІЕ: ziditъ къtre 1620, ші репаратъ ла 1712.

БІСЕРІКА DOMNEASKЪ: ziditъ ла 1527, ші репаратъ ла 1712..

S-ta TPEIME: fъкstъ ла 1632, ші репаратъ ла 1730.

МѢНѢСТИПЕА: fndatъ ла 1215; ші репаратъ ла 1290, 1633 ші 1831; iap Параклісвл, ла 1718.

ШІЗБЕШІТІЙ

FUNDENII { vezі Партеа I, паціна 160—161.

St. ГЕОРГЕ {

Afarъ din орашъ svnt челне връщтоаре:

ФЛЪМѢНДА: vezі Капітолвл X.

ВІШОІ8Л: ла 1773

АІА СЪРАТЪ: ла 1831.

БѢГЕА: ла 1815.

МАЛЛ8Л DE S8S8 { vezі паціна 154—155

МАЛЛ8Л DE ЖОС8 {

Преоді svnt ў Къмпвлнгѣ 36; ші дої протопопі: впвл, песте пласа Ардішемлвл ші Рівріле; ші алтвл, песте плаіврі ші Потгорія.

Diakoni, впвл..

Boerі kъ panrѣ, o S8MMЬ MAPE. . . .

Boerі de neamѣ, 41.

Fii de воерѣ de neamѣ, 5

Postelнічї, пічі впвл.

Fii de Postelнічї, впвл.

Eptадї de kapitaціе, 8.

Mazilі 15, ал кърора венитѣ tpimestrialѣ ё de 185 лей ші 25 парале.

Patentari 469, че даѣ венитѣ tpimestrialѣ 6994 лей.

Първи контровавил 659, че да ѝ венит ѝ пе тринес-
твр 5552 леи ши 3 парале.

Първи еманчинаци 126, че да ѝ венит ѝ ла треи лукп
6300 леи.

Дечи:

Венит ѩл триместриал ѿ ал тътвроп ачестора се Ѹркъ ла
19031 леи ши 28 парале; ши венит ѩл лор анвал, 76126 леи
ши 32 парале.

Контривдігнеа тошійор пелокгите, din партеа про-
пrietарійор (ін памтвр 123) леи 6147, къте 5%, ши леи
3688, къте 3%.

Контривдігнеа тошійор пелокгите, din партеа про-
пrietарійор, пентвр 1808 famillї, леи 5424, къте 3%; ши пеп-
твр 1805 famillї, din партеа плутарійор, леи 5415, къте 3%.

Контривдігнеа дрътврійор, din партеа пропrietari-
йор, пентвр 1847 familiї, леи 5541, къте 3%; ши din пар-
теа клъкашійор, пентвр 1845 famillї, леи 10830, къте 6%.

Съмма totalъ пе anъ, 37045 леи ши 4 парале.

Іn Кътвялгнгъ, къз съвбрвіле інпрезиъ, sъnt.

80 kappe къз 4 вои; дечи, 320 вои.

Kappe къз дои вои 145; дечи, 290 вои.

Kappe къз 3 ши 2 каи sъnt 9; дечи, 27 каи.

Вачи ши мінзаці 1893.

Militari 15 (пе anъl 1856; іnsъ skade saš креште п-
Dорованаці 10) тървл ачеста дъпъ інпрецврърі.

On singvрr рів. рів. Кътвялгнгъ (рів. тірглв).

Faerіч de пиеi sъnt 8, къз венит ѩл анвал 1960 леи

Xerъstrae ши машіні de pakiш пе sъnt.

Морі 19, къз венит ѩл 11400 леи.

Dіpste 7, къз венит ѩл 1700 леи.

Піве 8, къз венит ѩл 1050 леи

Олърій 24, къз венит ѩл 16000 леи.

Поверні 5, къз венит ѩл 500 леи.

Тъмпларі 4.

Dвлгері ши морари 29.

Чісмарі 17.

Zidari 21.

Feparі 44.

Skoala националь din Кътвялгнгъ аре 140 елеві.

Snitalвл аре 20 патврі.

Пе 1856 аш іntpatш іn snitalвл ачеста 107 аміналаци;
din kapi 95 іnsъпtтошиці, iap 12 ръташі іn siingъ.

Алтоіді, пе 1856, сsnt 99 комії.
Нъсквці 270, ші 147 торці.

Nota F.

Plaiul Dămbovitza.

Ачестă плаіш аре 95 тgnці, ал кърор венită, пе 1856,
с'a бркатă ла 53420 леі.

Sate 23.

Бiserică 27.

Преодă 45.

Diakoni 3

Boerî de neamă 25.

Fii de boeră de neamă 2.

chnittnikă.

Fii de nosteniță 6.

Eptăci de kontріевăciie 2.

Mazilă 13, кари плъteskă пе tpmestpră 164 леі ші 5
пар; ші пе ană, 656 леі ші 10 пар...

Patentari 19; ші плъteskă пе tpmestpră 343 леі ші
пар. 30; прін үрмаре, пе ană 1375 леі,

Рұмъні kontріевăбілі 2262: ей плъteskă 20188 леі
ші 14 пар; іар діганії emançipaції sсnt 91, ші плъteskă пе
tpimestpră 4550; прін үрмаре, тоғы kontріевăбілі плъteskă пе
ană леі 98953 ші 16 пар.

Мошиі пелокзіте sсnt 73, пентрă кари плъteskă про-
пrietariи пе ană 2569 леі ші 10 пар, кътe 5%, ші 1541
леі ші 22 пар:, кътe 3%, taksa шозелелор.

Пентрă пропrietъцілө локзіте, se плътеште пе ană,
пентрă 2299 familiй, леі 6897, кътe 3%, din partea про-
пrietарілор; іар din partea локзіторілор, кътe 3%, пентрă
2250 familiй, леі 6750.

Пентрă држнкі, пропrietariи плъteskă, кътe 3%,
леі 7017, пентрă 2339 familiй; іар kontріевăбілі, кътe 6%,
13500 леі, пентрă 2250 familiй.

Total, пентрэ тошii пелоквите шi локвите, кiн шi пентрэ дрэмэрi, 38274 лei шi пар 32

În plaivl Dătmovici sant 506 karpe k*g* k*te* patr*v*oi, шi 2204 вoи; 31 karpe k*g* k*te* 8, 6 шi 4 kai, шi 248 kai; 652 karpe k*g* k*te* doi вoи, прiн үрмаре 1304 вoи; 47 karpe k*g* k*te* 3 шi 2 kai, прiн үрмаре 154 kai.

Вачi шi тiнзац*d*, 2402.

Мiлitar*p*, ne 1856, a dat plaivl achesta 21; дорован*d* 34; граничер*p* 196; пынтэр*(ватъ)* үпвл, Щвала (azi Drago-sловел*i*); пикетэр*p* 8.

Rîvr*p* ape 3, din kari Dătmovici esse din insentele Otigril; Арцишельг, din Пънча; Rîvl tîrgului de snt Пънча.

Гаврiче de pie*p* (търъкър*p*) н*g* ape.

Херъстрае ape 87, че да*g* venit*s* anual 32499 лei.

Mor*p* 29, k*g* venit*s* 7850 лei

Dîpste 5, k*g* venit*s* 1230 лei

Пiве 4, k*g* venit*s* 460 лei.

Base de пъмтiн*s* (олър*p*) н*g* ape

Поверi 18, k*g* venit*s* 13490 лei.

Машин*p* de rakis н*g* snt*s*

Двлгер*p* шi торар*p* 35.

Тъмплар*p*, үпвл.

Чismar*p* шi zidari н*g* snt*s*

Ferari 18.

Грiэ продвчe ka la o кiлл*p*, iap портmev 137 кiлле

În magazinel*e* de резерв*p* din achesta Плаiv н*g* se a
fль пiчи тъкар үп бос*s* de портmev

În plaivl Dătmovici se attoesk*s* 300 копi Nas*k* 433 шi тор*p* 284 ne an*s*.

Капиталул k*st*iilor iin siinu se үрк*p* la 9396 лei шi оара; афар*p* de snt*s* de 9500 лei шi 6 пар, ридикаль de Bistierie, la an*s* 1854, k*g* opdin*s* № 3297.

Популациенеа achestei plaivl se үрк*p* la 11293 din kari 6041 бървад*p*, шi femei 5252, k*g* 2634 fainikk*p*

N.B. — Toate achestea, аппроксиматив.

Plaiul Nucșoara.

Ачестъ плай аре 69 тундъ (¹), 17 сате, 24 вісерічі, 35 преоді, 2 діаконі, 11 воері de neamă; постелнічі ші fi de воері de neamă nu sunt; 2 fi de постелнічей, 2 ертаді de капітація. Mazil 25, че плъteskъ по trimestrу 309 леї, ші 15 пар; 8 патентарі, че плъteskъ 126 леї ші 20 пар; kontрівказавілі Румъні 1708, че плъteskъ 15243 леї ші 36 пар; kontрівказавілі цігані 113, че плъteskъ 5650 леї.

Totalъ, пентръ тоці ачештия, 21329 леї ші 31 пар.

Немъръл пропрієтъцілор пелокште 123; ші плъteskъ, дяпъ регъла de mai sas, 6147 леї, къте 5%; ші къте 3%, 3688 леї ші 4 пар.

Kontрівказівпea тошилор лъкште, din парtea пропріетарілор, пентръ 1808 famillіи, къте 3 /₀, 5424 леї; ші пентръ 1805 famillії, 5415 леї.

Kontрівказівпea држмэрілор, din парtea пропріетарілор, пентръ 1847 famillії, kite 3%/, 5591 леї; ші din парtea квлтіваторілор, пентръ 1805 famillії, 10830 леї, къте 6%.

Suma totalъ, пентръ toate ачестеа, 37045 леї ші парале 4.

Плаівл Nucșoara аре 108 kappe къ 4 вої; прін үрмаре, 432 вої.

4 kappe къ 8, 6 ші 4 каї; 26 каї.

486 kappe къ 2 вої; 972 вої.

2 kappe къ 3 ші 2 каї; 5 каї.

2957 вачі ші тінзаді.

21 Мілітарі.

30 Доровапці.

116 Гранічері.

3 Пентръ: Nucșoara, Bîndea, Лєдішоръл.

7 Шикетръ.

Rîspri, дотъ: рівл Doamnei, че'ші аре sorcantea îн Bîndea ші îн тунтеле Вълтоареа; ші рівл Братія, че ессе din тунтеле Шесуя.

Гаєріче de піеї nu sunt.

Херъстрае 46, къ венітъ апгалъ 12600 леї.

(¹) Ад къгара Benitъ, по анул 1856, se тракъ да 109356 леї.

Морі 21, к⁸ венит⁸ 2530 леі.
 Dîpsto 6, к⁸ венит⁸ 1150 леі.
 Піве 5, к⁸ венит⁸ 870 леі.
 Basă de пътънт⁸ 5, к⁸ венит⁸ 320 леі.
 Поверні 22, к⁸ венит⁸ 2960 леі.
 Mashini de raki⁸ n⁸ s⁸nt.
 Тімпларі 3.
 Двлгері ші торарі 29.
 Чімарі, үпвл.
 Zidari⁸ n⁸ s⁸nt.
 Fepari 7.
 Поргтв⁸ продвче 1625 кілл⁸ ші $9\frac{1}{2}$ ваніде.
 În magazinile de резервъ с⁸nt 1044 кілл⁸ поргтв⁸
 ші о ваніцъ.
 Копії алт⁸ції 203, пъскв⁸ді 338, торц⁸ 226.
 Капітал⁸л⁸ к⁸тілор с⁸тешт⁸, în fin⁸цъ, 1531 леі ші
 13 пар; ші рідикац⁸ de Bișterie, ла 1854, к⁸ № 3297, леі 6425
 ші 10 парале.
 Популаци⁸на ачеств⁸ плаі⁸ este ka de 9768; din ka-
 pi 4758 вървад⁸, ші 5010 семеї, к⁸ 2133 familii. —

Plassa Argișellul.

Ачеастъ пlassъ аре:

Sate 16.
 Бісеріч⁸ 17.
 Преод⁸ 24.
 Diakoni 5.
 Boer⁸ de neam⁸ 25.
 Fi⁸ de воер⁸ de neam үпвл.
 Постелліч⁸ үпвл.
 Fi⁸ de постелліч⁸ 3.
 Ертац⁸ de капітац⁸ үпвл.
 Mazil⁸ 13, че да⁸ венит⁸ т⁸риместр⁸ial⁸ 164 леі ші 5
 пар; ші анзал⁸, 656 леі ші 20 пар.
 Patentari⁸ 12, че add⁸k⁸ folos Statul⁸ 186 леі ші 10
 пар, пе т⁸риместр⁸; ші пе ан⁸, 737 леі.

Дърапі контрівказаілі 1349 , ші да० венітъ тpimestri-
алъ 12039 леі ші 33 парале.

Цігапі еманчіцаці sсnt 215, ші да० венітъ tpinest-
trialъ 10750 леі.

Тотала с8мъ tpinestrialъ, пентръ тоці ачештіа, 23138
леі ші 8 пар; ші апбалъ, 92552 леі ші 22 парале.

Мошії пелоквіте с8нt 68, че да० 806 леі ші 20 пар,
къте 5%; ші къте 3%, 483 леі ші 36 пар.

Мошіїле локвіте, пентръ 1579 familiй, плъteskъ, къте
%, din партеа пропrietарілор, 4737 леі; iap din партеа
дърапілор, tot kїte 3%, пентръ 1543 familiй, леі 4629

Контрівзгізпнаа дрътврілор, din партеа пропrietari-
лор, къте 3%, пентръ 1597 familiй, 4791 леі; ші din партеа
плътарілор, kїte 6%, пентръ 1543 familiй, 9258 леі (ші дръ-
тврі н8 авем !)

Тоталъ, 24705 леі ші 16 парале.

Karpe k8 патръ боі 38, ші боі 10.

Karpe k8 4, 6 ші 8 каі, 8 ла п8тълъ; ті каі 40.

Karpe k8 doі боі 628; боі пентръ ачестеа 1256

Karpe k8 3 ші 2 каі 5; каі ачестопа 10.

Вачі ші т8нзаці 2830

Militari 29.

Dорованці 47.

Гранічері, п8нт8рі niket8рі, н8 s8нt іn плъши.

Рісрі, Арцішелял, че о үдъ іn тоатъ лыпізпнаа еі.

Fazрічі de пісі ші херъстрае н8 s8нt

Морі 28, k8 венітъ 13450 леі.

Dipste н8 s8нt.

Піве 3, k8 венітъ 3200 леі.

Ольрі н8 s8нt

Поверні 68, k8 венітъ 8670 леі.

Mашині de paki8 н8 s8нt.

Tімпларі, asemenea.

Морарі ші д8лгері 142.

Чісмарі 12.

Zidapi 2.

Fepарі 22.

Реколта ачестей плъши, 14 кілле грів; ші 3038 кіл-
ле ші $16\frac{1}{2}$ ваніце портмей.

In magazinеле de peserвъ se aфъ 931 кілле ші 10
ваніце портмей.

Копії se altoeskă 182 пе ană.

Se naskă 267, ші торă 122 intp'yn ană.

Капіталвл kstiiilor sъtene, în fincă, 592 леі ші 38 пар; ші лbaцă de Bistepie, ла 1854, леі 975 ші 17 пар.

Попълодізnea achestei plasse este ka de 7241; din capi 3720 femei, ші 3521 вървадї, кă 1796 familiй.

Plassa Rîurile.

Astă plassă are 37 sate.

Biserici 39.

Преоцă 48.

Diakoni 9.

Боерă de neamă 28.

Fii de boeră de neamă 5.

Постелнici 6.

Fii de Postelnică 11.

Ертадї 3.

Мазил 92, че даă венитă tpimestrială 1132 леі ші 20 парале.

Patentari 20, че даă венитă 332 леі ші 30 парале.

Румъні kontreibazabălă 2559, ші даă 22839 леі ші 3 парале пе tpimestră.

Цигані emancipaцă 196, ші foloseskă Statul пе tpimestră кă 9800 леі.

Totală, 34110 леі ші 13 пар, пе tpimestră; ші пе ană, 136441 леі ші 12 парале.

Kontreibuzinea тошіilor локхїte, къте 5%, пептре 215 пропrietari, 1230 леі ші 30 пар; ші къте 3%, пептре 215 пропrietari, 738 леі ші 28 парале.

Kontreibuzinea тошіilor локхїte:

Din partea пропrietарilor, къте 3%, пептре 2722 familiй, леі 8166.

Din partea пльгаріilor, леі 8151, пептре 2717 familiй, къте 3%.

Kontreibuzinea дръмбрілов:

Din partea proprietarilor, 8493 lei, cîte 3%, pentru 2831 familii.

Din partea cîraniilor, 16302 lei, pentru 2717 familii, cîte 6%.

Suma totală, 43081 lei și 18 parale.

Kapre cu 4 boi 124, și boi 496.

8 capre cu 4, 6 și 8 capi; total, 34 capi.

Kapre cu 2 boi 1321; și boi 2642.

29 capre cu cîte 3 și 2 capi; și capi 58.

Vaci și mînzașă 3266.

Militari 54.

Dorobanță 47.

În rîrle și rîvrile, o miliune, din capăt rîului Cîmpulung, rîul Doamnei, Bratia, sunt mai însemnate, zdinău în toată lăuntrimea ei.

Fâșriș de piei nu sunt.

Xerăstrei 17, cu venită 2840 lei

Moră 42, cu venită 31965 lei.

Dîpște nu sunt

Șîve 9, cu venită 4230 lei,

Olării 3, cu venită 1300 lei.

Povorii 98, cu venită 11250 lei. ¹⁾

Mășini de răci 2, cu venită 4600 lei.

Tîmplari 10.

Dălgări și morari 162.

Chisărăi 5.

Zidări 20.

Fepări 24.

Rekolta, o căldă grivă și 16 banișe; și porumbă, 6904 călău și 10 banișe,

în magazinul de rezerva sunt 1680 călău porumbă și 2½ banișe (Aici sunt de plin) ²⁾

Altoișă 475.

Năskudă 553, și morari 274 într-o ană.

Kapitalul căstelor, în sfîndă, 936 lei; și ridicări de Bistierie, la 1854, lei 4956 și par 19.

Populația plășii Rîvrile se șterge la 12473, din capăt 5861 femei, și vîrbașă 6612; iar familiile ca la 3216.

¹⁾ A întrebat Podgoria.

²⁾ D-ul Pădureanu Gogulescu face oare Cîmpulungului ca să fie Administrator

Plassa Potgoria

Ачеастъ пlassъ аре 24 sate.

Бісеріч 36.

Преоді 40.

Diakoni 4.

Боері de neamă 37.

Fii de boerі de neamă 6.

Постелніч 4.

Fii de постелніч 4.

Ертаді de капітаціе 5.

Мазілі 52, ші даš 656 лей ші 20 пар, пе тpimestrъ.

Patentari 40, дънд 671 лей, idem.

Рұмъні контрівзказілі 2683; ші капітаціяна лор пе тpimestrъ се үркъ ла 23945 лей ші 31 парале.

Шілані emançipatі 141, дънд 7050 лей, idem.

Totalъ, пе тpimestrъ, лей 32323 ші 11 пар; іар пе ană, 129293 лей ші 4 парале.

Контрівзіяна тошілор нелокзіте, пе ană, pentrъ 30 пропріетарі, 631 лей, къте 5%; іар къте 3%, 378 лей ші 24 пар.

Контрівзіяна тошілор локзіте, пе ană, din партеа пропріетарілор, лей 8412, къте 3%, pentrъ 2804 famillії; ші din партеа локзіторілор, 8268 лей, къте 3%, pentrъ 2756 famillії.

Контрівзіяна дрұмърілор, anvalъ, din партеа пропріетарілор, 8682 лей, pentrъ 2894 famillії, къте 3%; ші din партеа локзіторілор, 16536 лей, къте 6%, pentrъ 2756 famillії.

Somma totatъ, 42907 лей ші 24 парале.

Kappe kз 4 бой 47, ші бой 188.

4 kappe kз 4, 6 ші 8 кai; ші 16 кai.

Kappe kз 2 бой 1511, kз 3022 boy.

23 kappe kз 2 ші 3 kai, ші 46 kai.

Вачі ші mînzađi 3812.

Militari 48.

Dоровапці 54.

NB. Ачеастъ нәтъръ, дыпе імпречіврърі, крещте saš skade; noī дъм аічі statistika anvlajі 1856.

Ріврі нө sənt, дар гірліде о səmmъ; din ачестеа челле таі тұлға, асаpт de Кърчіноввл, sənt көргүтоаре нұмай да tіmпері плоioase.

Фаєріч de піеі ұна, кө venitx 300 лсі.

Херъстрае, dіpste, піве, олърій, ташині de ракіз, нө sənt in plasssa ачеаста.

Морі 30, кө 16300 лсі.

Поверні 69, кө 2600 леі venitx

Tіmпларі 2.

Дылгері ші торарі 127

Чismарі 17.

Zidарі 8пвл.

Fерарі 36.

Реколта 33 кілле гріх, ші 10844 кілле ші 15 өапи-
де порктывь.

Іn magazinile de ресервъ se аслъ азі 2296 кілле ші
 $2\frac{1}{2}$ өапіде порктывь. (орі si, орі нө?)

Алтоіші 430.

Нъскыді 509, торді 284.

Капіталвл кытілор сътешті 1320 леі ші 21 пар, іn
fiндъ. ші рідікаці de Вістіеріе ла 1854 леі 538 ші 25 пар.

Популацияна ачестеі плъши se ыркъ ла 11663, din
карі 6029 върванді, ші 5643 семеі, кө 3267 famillлій.

Рота G. Дым ачі о коппие дыпъ каптеа Іспръв-
никатвлыі din 1806 кътре Domnъ. са адевереазъ къ Окешті
ші чеі талді нө sənt клъкаші прекът претінді D.D. Депстаді

,ПРЕА ІНЪЛЦАТЕ DOAMNE!

„Satвл Boineشتі de жосс ші кө тощі stpeiniі 8пгж-
рем (Арделемі), че шеді пе тошіа орошвлі Кътпвлыңы,
ағ желкіт Мъріеі Талле пептре орошанії Кътпвлыңені, din-
tr'ачесті Жыдеңде Мышчеллі, zikъндік къ нө se дінѣ пәтідін,
de ла үп кърді de време іnkoa, de simfonia че de 20 de
ani ағ fъкѣт пріп занисе іnspisss үпій ла тъна алтора, іn
че kің ағ a да рәтідій stpeiniі ла орошані, pentre къді шеді

кă kaselc i grъdinеле лор ne тошіа орашвлві; чі din по-
трівъ, її sъпъръ, черъндъ-ле дічтъ ші клакъ; ші към къ-
еі аă черчетърі іsnръвнічшті, прін карі i апъръ de a da
дічтъ ші клакъ; фъръ пътai sъ dea de kasъ къте 40
ne an8 (13 парале ші вп вапъ), дъпъ към atшпчі s'аg іnvoit;
nentрs a кърор жалвъ ni se порвпчеште de кътре Інълці-
тсa Та ka, іmпревпъ kă Enistatvл орашвлві, черчетъnd прі-
чина, орі sъ o іndprentъm, саă kă аллесере іnskpiš sъ'ї трі-
мitem ла лътінатъl Dіvапъ.

„Дъпъ каре лътінатъ порвпкъ, іnfъціштъnd ne же-
лвіторі іnaintea noastръ kă пътіді орошані, ne арътаръ ші
орошанії жалва че іn вртъ аă datъ ші eі Мъріeі Талле tot
nentрs ачеастъ m a d e a (прічинъ), черънд дічтъ ші клакъ,
nъ пътai de ла satъl Boineшtі, чі de ла тоці къці se аfлъ ло-
кънд ne тошіа орашвлві ші nъ sъnt орошані. Да a къро-
ра жалвъ, de ла 8 алле треквлві Oktomvrie, ni se порвпчеш-
те de кътре Інълцітсa Та ka іаръші, din превпъ kă Eni-
statvл орашвлv, i sъ черчетъm жалва; ші fiind kъ пентрs а-
чеастъ прічинъ, іnkъ de ла Ichnie ал anвлv трекst(1805), s'a
datъ лътінатъ порвпкъ a Мъріci Талле кътре поi, прін въ-
i g рdismъ (?) ла анафораоа Dгtmealv вів вел Бапъ Kostake
Гіка, че a fost Enistatv Логосціilor чеllor тарі, дъпъ ко-
нрindеrea ачелліаші анафорале вртъnd, sъ'ші аfle жељиторі
орошані іndestвлареа; саă, fiind прічина іntp'altъ kinъ, sъ іn-
шtiinцtъl Мъріeі Талле.

„Черврът dap sъ ni se аpate ачеа анафора; ші въ-
зврът konpindеrea прін kape se аpatъ прівелсіvрile че аă
орошанії; ші zіche kъ тошіа este a лор; iap stpeinі din ал-
te sate, kari nъ sъnt орошані, nъ аă кввъntъ a stъпъні ло-
кърі ші алте огryzі ne тошіа орашвлv, fъr' de dape de
дічтъ ші de клакъ, към se врmeazzъ ші ne ла тоате тошії-
ле de обште; iap de вор авеа вре вп кввъntъ, вредникъ de
іmprotivre, sъ facem іnшtiinцarе Мъріeі Талле.

„Дечі, іацъ fiind іnaintea noastръ atъt Георгіе Пі-
тішteanv, Жъдецv орашвлv, kă вре o 20 de орошані, към
ші локвіторі din чеі че шедъ ne тошіа орашвлv, din чіпчі
sate, (an8me: Boineшtі, Валлеa-Mare, Валлеa-Бървшa, Оке-
шtії ші Мърквшv), її іntrebарът че аă a zіche ла ачестea?
IIIi kă че кввъnt sъ іmprotiveskъ a nъ'ші ръsнsнde дічта
ші клака?

„Не арътаръ пътнici ачесте доз черчетърі іспръвні-
чешти, пріп кари не ларгъ се аратъ кързял ачестеі прічині ;
към ші доз запісе че аз dat орошанії, упъл ла тъна тэтъ-
рор stpeinilор Ծпгърені, ші алъл ла тъна Вълімъренілор,
іn леатъ 1785 Ianваріе 13, de аni 20; iskъліte find запісе-
ле de жъдецъл орашвлкі dintp'ачеа време ші de къдъ-ва о-
рошані, ші kз печетea орашвлкі, адеверіте ші de патръ воері;
adikъ, de Dумнеалкі Sepdap Попазоолъ, i ръносатъ Padъ Fi-
линескъ, ісправнії Жъдецълкі , i de Dумнеалкі ръносатъл
Sepdapъ Ioanъ, ісправнікъ за (de) Ծпгърені, ші de упъ ар-
ташвл Бъникъ Ծрианъ de аічі; пріп кари запісе skriш оро-
шанії ka stpeinії Ծпгърені sъ аівъ a da de касъ по
(кът) вапі 40 не anъ; iap Вълімърені, че se пъ-
тескъ пътънтені, 30; ші маі тълтъ de кът ачештиа
sъ nъ fie sъпъраџі пічі de дічтъ, пічі de клакъ,
пічі de алъ nіmіkъ; арътъндъ-се іn ачестъ запісъ къ, дъ-
пъ жалва че аз fost dat орошанії atънчі, adъкънд порънкъ
rosnодъ (domneaskъ), kз вътвашръ постелникъ, s'a fъкъt іn-
воала ачеаста.

„Каре інвоіалъ о katigopiseskъ (o attakъ) орошанії
пріп жалва че акът аз dat Мъріеі Талле, zikънд kъ nъ ар
fi fъкътъ kз шtipea a tot орашвл; чі Жъдецъл dintpъ ачеа
време a fъкът-o, saž din вре о порънкъ, saž pentrъ вре упъ
intepesъ de дозіндіре: kъ de ap fi fost ачеа інвоіре kз шtipea
тэтърор, тревкія sъ fie iskълітъ маі intъіg de ръносатъл
Клъчервл Apostol, че ереа Epistatъл орашвлкі ші воеріа пъ-
тънтеанъ, kъм ші de чеі лалді воеренаші, преоді ші про-
топопі, i de Шіргаріи din 12 тахалале.

„Asъпра къріа kатегорії черчетарът чine a fost а-
тънчі Epistatъ; ші atът пріп алци, kъм ші de ла kiap ар-
ташвл Бъникъ, че este iskълітъ, ne адеверім kъ іnssші Бъ-
никъ era Epistatъ, find maptopъ Клъчервл Apostol, fъкън-
дъ-се інвоіала ачеаста іn написіе (de fадъ), kз шtipea ші воеа
a tot орашвл; iap nъ іn тайнъ, прекът орошанії zikъ акът.
lukъ zisse (Арташвл Бъникъ) kъ іnвоіала ачеаста s'a fъкъt
пріп тіжлочіреа Dумісале: kъчі чеі че шедеаs пе тарфі-
неле орашвлкі nъ воіаs sъ dea nіmіk, прекът dintpъ іnчепнt
ші пъпъ atънчі nъ didessepъ.

„Допъ каре ne іntоapсерът ші іntребарът пе оро-
шані: че аз a маі ръспнndе іmprotiba ачестор ашезътін-

țșri? șî eî să șineadă tot dă kavăntăl de mai sas nəmīts¹⁾, kă kă iñșelătăcîne s'a făkăt. Dap dăpă che să dovedi kă az șrmat iñsăsh eî achestop simfonii 18 ani, nu avără alătă che zîche șără pñtai răspunseră: kă, șî de a făkăt Jăde-çul dintp'achea vremetă achesto așezătăntări, fiind-kă akum se vădă iñșeladă, cheră a le străka⁽²⁾; kare așezătăntări, văzăndăle intemeiate kă iñsăsh a orașăkă șrmatăre, nu de pñtem zîche kă sñnt făkăte kă iñșelătăcîne: kăcă de nu lă ap fi fost plăkătă simfonia acheasta, nu ap si șrmat dăpă dănsa (soapte lofikă); mai bîptos văzăndăse adereverită șî de atîcea boeră; șî chea mai de temeig este kă, în kiap pravilnîcheaska Kondikă a Dibanăkă Măriei Talle, la List: 11, pontăl chelă d'ñntăi, zîche așa, kărată:

„Lăkăitorăl are să lăkreză klakă stăpănułă de mo- „shie 12 zilăe iñtp' șn ană; iap de să va așeza (înboi) stăpă „nuł moșie kă dănsăl mai ne pñzine zilăe, nu poate în vă- „mă să'l sileaskă neste (mai tălt de) 12 zilăe.“

„Iap kă zikă Orășană kă este prea pñzin 40 de bani ne ană, la acheasta nu aă kavăntă: pentru kăcă bedem kă nu este la toate moșile tot șn sois de așezătăntări, cî fel de fel: adikă, la șpale mai tăltă zilăe de klakă, la altele mai pñzine; șî acheasta pñtai pentru kă așa s'aă pñ- menits din bekime, fără d'a avea lăkăitorăl legătări iñskriș ka să șrmeze kă deosebire; iap aică, la acheastă pricină, bedem sinetări (dokumente) vredniče de kredită.⁽³⁾

„Kă toate achestea lă am zis ka să se iñboiaskă iñ- tpe dănușii, ka nîcăi prekătă cheră orășană să dea, nîcăi prekătă lăkăitorăl aă zapăsele iñskriș; șî, nepătind a se iñboi, și sârochirătă ka, la 15 alătă achestei șrmatăorei lăpăi să se afle la lăminatăl Dibană trei-patră orășană, bekilă

¹⁾ Ce asemănăre între Deputații moșnenii de la 1805 și cei de la 1854! Parcă ar fi înbăcată toată la așeeasă skoală! Sofiștii se as- seamănuă în toată timpișă și la toate Națiuni!

⁽²⁾ Ca kym ar zîche chipava moșul meș a bîndăt o moșie, akum 20 de ani, în prezent de 2000 lei, și fiind kă azi așea moșie prețușește doar miș de radbeni, trebuie să se străice bînzareea, fiind kă moșul meș să iñșelătă, și că acheasta pñgubășește ne copii și nepoții lor.

⁽³⁾ 40 de bani, la 1785, prețuiaș kăt 20 de lei la 1805, și căt 80 lei la 1856, prețum am arătat la capitoul IX, prin urmare, după ideea Deputaților de la 1805 și de la 1854, toate iñboiriile făkăte a- kum 50 de ani să se străice, fiind kă prețul proprietăților să se înzescătă!! Dar awa, săă iñboi; și iñboirea, fiind legală, e iñbodă- bătă, după toate drepturile, și sozială un dñeine

челюрлаці, към ші din піріді, de fieshte kare satx kъte впял-дої, спре a se facе чеа mai desъвіршіт хотъріре de кътре Інълдімеа Та ⁽¹⁾

„Iar anii Mъriй Тале de la Domnul Dumnezeu fie твлді ші феріціді !

А1 Мъриєй Талле,

преа плекаці слыді,

Iordache Къмінарэл.

Aleksandru Пахарнікэл.

Штефанă Римнічанэл, бів. г. логоf: жудекътор.

1806 Генаріе 2.

Sud-Mышчеллă.

Nota II. Пъпъ а ну se începe astă shedişu, Trivelpalul пріимеште о петідіе, (skpisъ de Ioan Bonkъпеллă, впял din epitropi) din naptea кътпорва локйторг din съвбрвіл Маллэл, черънд sъ se înkizъ Della (dosariл) пре кът se attinđe de Мълврені, ші sъ se adevereze вп алътъратă inskipisă de паче, къ data din 12 Martie 1854, съвтіnsemnată de noъ тоштені Skeenі, între kapi siugraš ші чеi треi epitropi, авокації тоштенілор пъръді.

Прін ачестă inskipiss de паче, epitropiї реквопоштеаš пе Мълврені ка тоштені че ну fakă napte din чеi съпъши la ръспандреа кълчій ші dіжтей кътре тоштенії орошани; insă nіči din пътървл чоллор къ drentă de імпъртъшіре la venitъл тъпцилор, „чі ka локйторі mai векі dekъt чеi-лалці, „kapi sъ aibъ пачнікъ stъпъпіре пе тошілө ші kopriuksрi-“ле лор, прекъм аă авăt din векіme; ліnsindăse insă de ім-“пъртъшіреа la venitъл тъпцилор ші ал тошісі орашвлы, „авъnd вое словодъ ла islazъ (пъшкпea вітелор), към ші la „пъдэрі, пентрэ лепнеле do требвіца каселор лор.“ ⁽²⁾

(1) Drentatea къре nu o путьеаš aă la Депутації Мошченілор de la 1805, ka чеi de la 1⁸⁵⁴, la Isprabnікатул ori la Тривеллul din Мушчеллă, o aălaš, de siugur, la луминатул Dîbană, dar kum?..

(2) Daka Депутації, ka Векулă aă піргнцілор, aă rekynoskvt пе Мълврені (Okeutu), de че ну aă rekynoskvt ші пе Мърктушані, пе Въдимърені, пе Воневулă ші пе Бъргундені? Fund къ тоці ютъл in categoria din anaforaoa de la 1815 Ianuarie 2 — Кубънтул e foarte similar: центр къ Епитропиї базеазъ drenturyile лор пе АОРД, пе бикление ші пе протекциї. Мълврені stăt mai колцаці de кът чеi-лалці.

De odatъ kъ petiцівnea datъ de D. Bonkъпellъ, Жъдекъторia прiимешт о алътъ petiцівne de la Dmitrъ Sandz (vezi kapitolъ V.), sъeskrіstъ de 28 indibizі, вekілі аі Mъллърепілор; iп ea аръташ ачештиа „kъ eї sъnt din вekime тоштені; провъ· kataстixъl Рұпташілор de la 1824, kontракtele de apendixіре але тъпцілор, ші iпskріеле de iппрѣтвтаре але komiнnеi dintpe 1785—1828; ші kъ, ka sъ prinzъ eї pe Епітропі iп drpentxрile че лі se тъгъdзескъ de кътре ачештиа, аж iпtреkъiпdat ачеа вікленie певіноватъ (ka sъ аppачe, adikъ, de la Епітропі sъn iпskpisъ прiin kape sъ'i рекноaskъ sopinal de тоштені, iap нs къкаші, kъm претинdeaš Епітропіi пе nedrents). Mai adъогаš Mъллърепіi, iп petiціvnea lor: „kъ tots D. Bonkъпellъ, kape sinigр a fъkъt iпskriss, a sъbт-iпsemmat pe Mъллърепіi; kъnd тълці dintp'ъnшіi шtiш kapte, ші треgъea sinigрі sъ iskъleaskъ, daka inвоіrea ar si fost iп folosvl lor ші kъ аppровареа lor.“ Mъллърепіi teriminaš petiціvena lor kъ тъгъdзvrea ачеллъi iпskriss represantatъ Тріевналъi de кътре D. Bonkъпellъ, ші чеrсаš а лі se da drpentxл de тоштеніре чe'l аж, kъ kърці formъллгite, iп тъпциi ші iп тошіa Орапівлъi, ші pe kape drpentъ iпskrissi вekілі тоштенілор Къмпвлгопені iл рекъnoskъ формал прiin ачеллъ iпskriss.

D. Bonkъпellъ, la оvservadіvnea fъkъtъ de Тріевналъ kъ iпskrissi de iпpъчіvtre e пzлъ (хiptie алъ), пълъ kъnd воіца нs e deklaratъ lіber de ambelle pъrдi kontraktante,(1) D. Bonkъпellъ, zikъ, lіpsindzі pesnektyl kъvenitъ локвлъi snde se afla, ші персонналъi жъдекъtopeskъ, iпdeamпъ pe konfрациi sъi „a eши kъ todi afarъ din Тріевналъ: kъчи Трi-“vвnalъ i пzне pe drpentxл жъдекъцілор kъ shikanеle че „ле fache.“

Пресіденциa atsuzi аppleakъ аzvpa пzmitvлъi Bonkъпellъ drpentxл че iл dъ lepea прiin Apt: 315, Cap VIII, din Прочедvra Kondіchei Пенале.

Ачеasta, sіpre a kъnoаште лекторул ші таi віne ка-
рактервл Denstaclor de kapi ne e ворба. Ei 'mi aж formatъ
o stare ввпічіkъ пzma din benitvл тъпцілор ші ал то-
шиеi Къмпвлгопгвлъi, pe kape ле esplоateazzъ пzma iп folo-

(1) Pe temeиl §. 20, Cap I, Partea VI. din Kondіka Чівилъ

сэл а къторва indibizi, despiciadí de opí че sentimentă de drpentate ші deumanitate.

Eať doť esemple de modul kum intrevezințează a-чешти Depătăci venuților ші ал пъдерілор орашвлі.

Mař intăi, пъшнпea тънцилор орашвлі (în пăппăр de шантă) s'a stpirat la личитадie akum къдă-ва ană; dap a-честъ личитадie nu s'a făkăt дăпă toate formele; de ші s'a пъвликат aчеастъ apendape, s'a amănat însă zioa, ші s'aă adnat singură пътai къдă ва dintre капи тоштенілор пърідî îi kasa șnăia din Depătăci, ші аchi, kă konsimđimъntul aчестора, — a рънаas apenda тънцилор не seaina șnăia dintre дăпăшii, kă предă de 8102 лей, не таи тълдă ană. Daka личитадia se făcea kum se kade, s'ap fi aflat amatopă kapi ap fi șrkată прецвл лор тълт таи тълт, îi folosul tătărop îi țepere Мăлăi Кăтпвлнпені т'ăă assigurăt kă s'ap fi șrkat sъmма apenziă пънăла 15000 лей, чel пăпin. Folosul dap a intărat îi пънăa Depătăciлор, împărtășind, kă таи nimik, не komplich лор; iар чellor-лалă тоштені kă drpentă de împărtășire, (аллеші de Depătăci дăпă капрічіз) ле архкă къте о ръвль-доъ, съв къвънтă kă, не totă anăl, o sъмтъ map e se keltгеште не ла Бăкăрешти.

Al doilea, лемпеле din пъдеріле тънцилор орашвлі ле esplоatează пътai o дăzинă de înhă dintre капи тоштенілор пъртă, авănd тіжлоачеле (ванă ші fepestraе) a коворă въштені din тънци ла fepestraе лор, ші a'i prefaче îi skъndări, лăтăroї, пătină, doniçă, шідă, windriлă; не кънд тажорitatea absolută a чellor kă drpentă de împărtăшire, neavănd тіжлоачеле тревăпchoase pentru fache de fepestraе ші лăкraprea бразилор, se вătă la дăпăшii kum daă жаfă лемпелор de fokă ші de skъndări! Шi daka вре șnăl ле fache observații, аппăртătoriă drpentăрілор лор i ръспунде:

— Taie ші тă въштені, ші fă'dă skъndări; чine te опреште?

— Кă че? Daă-ne ne de plin drpentă nostru din venitul пъшнпei тънцилор, ші din venitul тошіеи Орашвлі, ka kă aчешти ванă s' fachein ші noă fepestraе, шчл.

Nota J. Din cassa întîrziei și trimisările raportelor privitoră la judecata moștenilor Cămpulungului, sunt în același timp notiță.

Că a doua ediție, vomă kompletă opera aceasta, adăugând mărtute passante intepessante, sau cînd mărtutele erorii, corectănd mărtutele date și împlinind lăcările celor mărtute...

În verba lui de la Departamentul reșpektiv raportul ad hoc la 7 Noembrie, și pînă la 10 Decembrie nu se trimisese; pe cînd altele raportările, cerute de Guvernă mai în urmă, fără rezultat de întârziere a Operei de la Sekretariat, că data de la 7 Decembrie.

În văzării noastre asemenea întîrziei se numește SHIKANE; și shikana este dictată să de intepesă să de patimă....

Moștenii asupriți reclamă și oare că Guvernul, care pînă în următoarea apostoliță ne reclamă lor:

„Departamentul ne va trimite raportul său în tîrzie.”

Și că toate acestea, pînă azi, la 24 Decembrie (1856), cînd tipărim această notiță, raportul încă nu era trimisă la Operei de la Sekretariat.

Prin cîndva o copie după aceea raportă, că mișcare aflată întrînsă:

1º. Motivul sofistică și protestul Departamentului către Departamentul Dreptății, la 1855, care motiv se bazează și că Această Departamentă ca să rekomande Principalei Stipvei înaintarea procesului acesteia la Înalta Curte¹⁾.

2º. În urma acestei Departamentei Juriștiicei de apărărea procesului curții să încheie, fiind că a apărăt de să înaintează la Înalta Curte.

Noi răspundem la acestea:

I. Căceretănd că atenția Dossiera procesului ad

1). În motivul era aceasta: „Că într-o dată cea de membru al Tribunalei de prima instanță, care a săvădării judecătorul din Martie 1854, (în acumă, Dr. Serdară Ioană Rydeany) ar fi figurând într-un pretendent la funcția de judecător în cînd că să fie încălcării legale și a legii de la 125 și 126 Partea II), prin urmare, că în primăvara anului 1854, Dr. Ioană Rydeany să ia parte la cererea moștenitorului din Martie 1854, că ar mai puțin, să săvădării judecătorul din Martie 1854, deci, după § 2, Art. 229, din Regulament, judecătorul aceea să îndeplinească”

hoc, formată la Trivulzianul de Mășcelă, astăzi într-o împrejurăremă remarcabilă, kapi n'ap fi trebuit să fie ceea ce depeea de Organizația Depertamentărescă:

1º. În listele alegătorate pe lângă hotărîrea judecății, și în kapi săvădări pîntele tătoror celor cărora de înțelegeați și D-nă I. Predeană, pîncă vre un altul din familiile Domisale, nu se vădă treceadă într-o pretenție; prin urmare, sărbătorită Depuțații zică că D-nă I. Predeană a fost sau este parte priogenitoare în kestiginea aceasta.

2º. Mai înainte de a intra Trivulzianul de Mășcelă în cerchetarea acestei kestigii, moștenii asupratorii recăsătoră pe D-nă I. Predeană, tot pe urmă căvăntul de mai sus; și, după ce opiniile înțelegătorilor Ministerialei respecțive, Trivulzianul, în schimb din Decembrie 1853, în presința monarhilor și tot completății (afară de D-nă I. Predeană), cerându-se să se negocieze o amemnare cauzării; și în vîzănd Trivulzianul că căvintele Epitropilor pentru recăsătoria D-na I. Predeană sunt nereușite, încrezând că ea este parte, ne de o parte, la apărării Depuțaților că nu este asemenea, și că ea este parte, ne de o parte, la amenda pe D-nă I. Predeană a lui parte, că el lăzătă membră, la cerchetarea prochessului ad hoc.

De unde se deduce că moștenirea căvăntul de recăsătoria este al Depuțaților este un protest de a pînă la judecăția apelarăea lor la Înalta Curte; și Depertamentul respecțiv ar fi trebuit să ceră de la Consiliul Dossiera prochessul că iubirea de dreptate că recăsătoria a cărățepisa nu este înțelesă a cărăției missioane este descompunerea aderării.

Lectorul cărăiosă și împărtășială poate afirma aderării (de la voi așa da înțelesă) în Dossiera prochessul ad hoc.

Înțelesă o observație:

Dacă D-nă I. Predeană ar fi săvărat că moștenirea în vîză o cărăție oarecare, oare Domnul Depuțații ar fi să ceară aceasta pînă la 1856?

N'ap fi protestat că moștenirea în cîntăra cărățială de prima instanță?

Din cîntăra, așa călărită atât de cărățială¹⁾ sărbătorită o observație din partea sa; săvărată lor operează la

¹⁾ Al Triumviratului de Mășcelă și al Curții Apelative.

Кърtea Аппелативъ (eram fadъ) a fost вътмай азпира меджлі de аллецдерे ал тоштенілор къ дрентѣ de імпъртъшире, созциind, ка in шединда din 24 Mартie 1854, къ Кърtea требуе съ se baseze не цепеалодіе, нъ не тоші; ла каре тюл din тембрї Кърдї ле ръспннse foapte лодікъ:

„Nimeni din voi нъ поате добеди векимеа неамблі; ші катъ съ въ цинеці de ына: орі de тоші орі de цепеалодіе; дар fiind къ амъндогъ пърдile авеці ачеллеашій документе, (рецистреле Ръпташілор, контрактеle de аpendaxire алле тошцілор ші inskpisese de імпримтаре алле коммънені) сnde firgpreazzъ тоді тоштеній чеі къ дрентѣ de імпъртъшире, Ноі, in пътера ачестор акте, пріимім ла імпъртъшире не тоді чеі firgraці in елле, към ші не тоді кари вор пътеа прока kъ se tрагъ din чеі съескріші in deosebitеле акте пъвліче алле Коммънені; прін кртаре, жърпалъл de пріма istанцъ este дрентѣ ші легалъ, ші NOI іл інтърим in тоатъ intindepea лгъ.“

— Трієзпалъл de Машчеллъ, zisse ып авокатѣ estparodinarpъ ал тоштенілор¹⁾, а жъдекат къ патімъ прічина ачеаста (!!!)

— Ші към іndръсnewstї-tъ, i ръспнде indirnatѣ ачеллашій тембръ опоравілъ, а attaka, fъръ пробе, комплетъл Трієзпалъл de пріма instanцъ in kiap преторіл ачестеі Кърдї? Прекъм аі azi импертиненда a attaka Трієзпалъл de Машчеллъ in саца noastrъ, тъйне веі attaka ші Кърtea Аппелативъ in преторіл Іналтеі Кърдї.... Ia'ді seama ла воръ: аічі нъ ешти сnde штії тъ....“

De нѣ am intinsѣ азпира ачестій пънтѣ, нъ am fъксто dekът pentru лътнинеа съжетълъ, dopind a iniція ne пъвлікъ in kитеva din sekpetele ачестій прочесъ istopikъ.

Dar съ sъносъм kъ D. Ioan Ръдеанъ ap si firgrynd in вре вълъ векилетъ оаре каре din прочесъл тоштенілор kъ Maristratъл; че esse de аічі? Алтѣ прочесъ a fost ачелла, ші алтѣ прочесъ e ачеаста. Ші апоі, akolo D. I. Ръдеанъ нъ firgpreazzъ ka тоштеанъ saж ka претendentъ ла венитъл тошцілор; чи ka simплъ четъдеанъ, каре, kъ тоді четъденій de diffepite kondiціоні, червръ, ла 1831, ka, ne лъпгъ челле-л-алте венитъл превъзъте de Регламентъл Оръшеникъ, съ intre in

¹⁾ D. N. Съзпичеану

Маџистратъ ші венітъл тъпцилор (паціна 124, Партеа II); дар черереа четъцепілор нъ с'а прііміт, тоштеній резшінд а рътънеа венітъл не seam'a лор, ка вп дрентъ ал лор Преа віне! къ дрентъ къвънтъ! Прочесъл ачеста інсь, інтре Маристратъ къ тоштеній, с'а stinsъ. În үртъ, ла аллецереа тоштенілор, депъртънд Denstadiй пе тажоритата тоштенілор чеа къ дрентъ de імпъртъшіре, впъ нъоз прочесъ s'a deskisъ інтре тоштеній ass'упріді къ тоштеній ass'упрітори; прочесъ че інкъ үрмеазъ; прочесъ de впъ карактеръ къ тутъл алтъл де челлъ d'інтъї. Че аре а фаче дар вна къ алта?

Kestіsnea akъm se ресътъ іn іntreвъріле үртътоаре:

D. Ioan Рðdeanъ fiig'реазъ ка тоштеанъ іn рецістре-
ле Рұпташілор, іn kontракtele de аpendix'e алле тъпцилор
ші іn іnskipisеле de іmпримтаре? Нъ D. Ioan Рðdeanъ es-
te претендентъ ла венітъл тъпцилор ші ал тошіеі Орашвлкі?
Нъ. D. Ioan Рðdeanъ, іn fine, este проприетаръ пе вр'o пър-
тічкъ de локъ din тошня Орашвлкі, опі девълташъ ла
тъпци? Нъ. Еі віне! Denstadiй нъ аж къвънтъ а'л рекъса; еі
дар какътъ подъ іn պап'яръ, спре а жъстісіка іллегала лор
аппеларе ла Къртеа Іналъ; ші Депертаментъл pesnektivъ нъ
ар требы съ sъзщіе aseинenea авърдітъді pidikole; пріін үр-
маре, Пріпцул поате преа віне інтърі челле дось хотърірі ү-
ните алле челор дось instance, пе temeібл артиколлі 2 Пар-
тоа II. din Регламентъ. Dap kiar үртъндъші прочесъл кър-
съл сея, Іналта Кърте, опі kape ar si комплетъл че ar ком-
пуніо, нъ поате фаче алъғел (de ва вои съ fie дреантъ) декът
а інтърі ші ea, іn тоатъ іntindcerea ші іn үnanimitate, ка Кър-
теа Аппелатівъ, жърнатъл de пріма instance din Martie 1854.

Аша дар, пъпъ кънд Apt. 229 din Регламентъ пре-
веде нътмай дось казърі:

1º Кънд жъдекъторъл аре іntepesъ ла вре о прічинъ;

2º Кънд інтре жъдекъторъ ші вна din пригонітоаре-
ле пърді se aфъ жъдекатъ політічеaskъ;

Ші аічі непstіndssе апліка нічі впъл din амвеле ка-
зърі, ной нъ іnцеленеіt чине ші къ че дрентъ ar пгтеа рекъса
не D. Ioan Рðdeanъ? Ачеста нічі претенціоні аре ла венітъл
тъпцилор, ка съ se zikъ къ аре іntepesъ ла прічина че se
жъдекъ, нічі іn прічинъ політічеaskъ se aфъ къ вре вна din
пърділе пригонітоаре, ка съ se поатъ апліка ал доітеа kazъ
превъзят de Apt. 229 din Регламентъ

Дечі, спре інкеиере, аргументыл d'ънтъиš ал рапор-
тълъі ad hoc, kade de sine....

II. Ръмъне акъм съ ведем daka пъререа Опорав:
Департаментъ pespektivъ поате fi аппроватъ de Гъвернъ, дъ-
пъ че ачеста se ва konvinце пе de пліn de makinaциопіле as-
sъприторілор ші de дрентъціле assъпріцілор.

Ачі se терминъ missiбnea noastre de istopikъ ші а-
вокатъ патралъ ал тоштенілор assъпріці.

Авемъ корацівл азиче къ am desvoltatъ kestібcea а-
чеаста kъ непъртинре , інспектії пътai de аморвл дрентъ-
лъі; ші авем тълдъміреа sъffletълъі къ am desvoltato пе
кът a stat în пътеріле noastre, intepessъnd în cassa ачеаста
пе totъ пъвлкъл лекторъ, пе kape am dopitъ a'л fache ачі Жъде
Sъпремъ: sъntem sігзрі kъ adevървл, kiap skamotatъ
azi , ва stрълчі тънне іnaintea Трієзпалъї Опірібнеi пъ-
вліче, ші поітънне , іnaintea ағасътълъі Трієзпалъ ал Посте-
рітъдій.

E r r a t a.

Пар.	Рънд.	Какъм еste.	Какъм трябва еъ фie.
11	13	ши Moldavei,	—
14	21	sъп леатъл	sъплеантъл
24	30	maptipрl	maptiprъл
40	31	nъmirea чea векe	intindepea чeз векe
55	30	nedensit	nenedensit
74	15	kручea	kpeasta
79	2	mi	ши
99	12	sъ тъвълесkъ	sъ кълкъ
111	13	парtea	поapta.
113	7	apkate	apkite.
125	29	1833	1836
133	12	ai	аллъ
147	1	жde kat	жudekata
147	2	notiаdъ	notiцъ.

Пре^дзл Пърд^и II este trei sfan^ți^x.

НБ. — Nimen^ī n'ape voie a bind^e mai
skompo^z a cheast^ă Istorie de c^t k^ă pre^zd^ă
insemnat^ă; adic^ă, Partea I na^șr^ă, și Partea
II trei sfan^ți^x. Iar cine va spek^ăla k^ă
drpet^ă noastr^ă, acela l^ăkreaz^ă în kontra
voiud^ă noastre.

Ачеasta, pentr^ă toate operile noastre.

E. D. A.